

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 31 Οκτωβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Γερασιμούλα- Μαρία Δρακονταειδή, Πρόεδρος- Εισηγήτρια, Μαργαρίτα Κανάβα και Ειρήνη Αψοκάρδου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 23-09-2019 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1162/23-09-2019 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «... ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στον Πειραιά, οδός Αριστείδου, αρ.6, όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. Φ.600.163/85/416902/Σ.1895/06-09-2019 απόφασης της αναθέτουσας αρχής και

Κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...LTD» (εφεξής «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στην ..., οδός ..., αρ. ..., ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή της η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί άλλως τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να διαταχθεί η αναθέτουσα αρχή να προβεί στις οφειλόμενες ενέργειες προκειμένου να εκδοθεί απόφαση περί της αποδοχής της τελικής τεχνικής και οικονομικής προσφοράς της.

Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Γερασιμούλα-
Μαρία Δρακονταειδή

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 15.000 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 23.09.2019 πληρωμή στην EUROBANK και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης), το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% της προϋπολογισθείσας αξίας του συνόλου της συμβάσεως χωρίς Φ.Π.Α. (5.370.967,74 Ευρώ).

2. Επειδή, με την με την υπ. αριθμ. .../...Διακήρυξη προκηρύχθηκε από την αναθέτουσα αρχή ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση για την σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο τετραετούς διάρκειας για την παροχή Υπηρεσιών Αεροπορικής Μεταφοράς προσωπικού από Ελλάδα στη Νήσο Κύπρο και αντιστρόφως, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει των κριτηρίων, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα Ι και ειδικότερα προσδιορίστηκαν κατά τη διαπραγμάτευση. Κύριο δε αντικείμενο δραστηριότητας της αναθέτουσας αρχής είναι η διενέργεια των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων και συμφωνιών πλαίσιο (ΣΠ) κυρίως μη στρατιωτικού εξοπλισμού και παροχής υπηρεσιών. Η παρούσα διαγωνιστική διαδικασία καθορίστηκε να διενεργηθεί σε 12 φάσεις, ως εξής: 1η φάση: Προκήρυξη / Διακήρυξη, 2^η φάση: υποβολή αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος με ταυτόχρονη κατάθεση από τους ενδιαφερόμενους όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών για την αρχική τους επιλογή τους, 3^η φάση: αξιολόγηση υποψηφίων με σκοπό τον εντοπισμό και ορισμό των πλέον κατάλληλων οικονομικών φορέων, 4η φάση: πρόσκληση για υποβολή αρχικής τεχνικής και οικονομικής προσφοράς, 5^η φάση: υποβολή αρχικής τεχνικής και οικονομικής προσφοράς, 6η φάση: αξιολόγηση αρχικών τεχνικών προσφορών και προσδιορισμός απαιτήσεων για την υποβολή τελικής τεχνικής και οικονομικής προσφοράς, 7^η φάση: διεξαγωγή διαπραγμάτευσης, 8η φάση: «τελικός

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

προσδιορισμός» των απαιτήσεων, 9^η φάση: υποβολή τελικής τεχνικής και οικονομικής προσφοράς, 10 φάση: αξιολόγηση προσφορών και επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς καθώς και ανάδειξη «προσωρινού αναδόχου» και κατάταξη των λοιπών συμμετεχόντων σε φθίνουσα σειρά, 11η φάση: κατακύρωση, 12 φάση: σύναψη σύμβασης. Η υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία βρίσκεται στην ως άνω 10η φάση κατά την εξέταση της παρούσας. Με την υπ' αριθ. Φ.600.163/85/416902/Σ1895/6-9-19/ΑΣΔΥΣ ΔΠΜ/2γ απόφαση της αναθέτουσας αρχής έγιναν δεκτές οι προσφορές και των τριών διαγωνιζομένων εταιριών, ήτοι της προσφεύγουσας, της παρεμβαίνουσας και της εταιρείας ... Α.Ε. και ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος η παρεμβαίνουσα εταιρεία. Η προσφεύγουσα εταιρεία, όπως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφαση, κατατάχθηκε τρίτη σε σειρά μειοδοσίας.

3. Επειδή, περίληψη της παρούσας διακήρυξης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 10-12-2018. Το πλήρες κείμενο της παρούσας διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 12-12-2018 (Α.Δ.Α.Μ. ...) καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., όπου η σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης σύμβασης έλαβε συστημικό αύξοντα αριθμό :

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 23.09.2019 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 11.09.2019 και δεδομένου ότι η δεκαήμερη καταληκτική προθεσμία άσκησης της προσφυγής συνέπιπτε με ημέρα Σάββατο, ήτοι κατά νόμο εξαιρετέα ημέρα, νομίμως, επομένως, η προσφυγή ασκήθηκε κατά την

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή η προσφεύγουσα ως προσφέρουσα της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχθηκε τρίτη κατά σειρά μειοδοσίας θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης, σχετικά με την αποδοχή της προσφοράς τόσο της παρεμβαίνουσας και προσωρινής μειοδότης, όσο και της δεύτερης, κατά σειρά, μειοδότης εταιρείας ...Α.Ε. και, εν προκειμένω, στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς της (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

7.Επειδή, περαιτέρω, η προσφεύγουσα αιτείται επίσης να τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην προσφυγή της, ωστόσο το αίτημα αυτό απαραδέκτως προβάλλεται, καθώς η ΑΕΠΠ επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνει ολικώς ή μερικώς την προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνει την παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 367 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και δεν έχει εξουσία να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη πράξη, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής (ΕΑ ΣτΕ 54/2018).

8.Επειδή, στις 24-09-2019 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής στους έτερους συμμετέχοντες στη διαγωνιστική διαδικασία, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

9.Επειδή, στις 03-10-2019, ήτοι εμπροθέσμως, εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης νόμιμης προθεσμίας, ασκήθηκε η με ίδια ημερομηνία, με ΓΑΚ (ΑΕΠΠ) 1012/03-10-2019 παρέμβαση της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017. Επίσης, με προφανές, άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον ασκεί την παρέμβασή της ως μία εκ των τριών συμμετεχόντων των οποίων η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος, και εύλογα προσδοκά να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση, επιδιώκοντας τη διατήρηση της προσβαλλόμενης.

10. Επειδή με τις υπ' αριθμόν 1457/2019 και 1595/2019 Πράξεις Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

11. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ τις με αριθμ. Φ.600.163/101/417564/ Σ.2123/ 01-10-2019 και Φ.600.163/111/418008/Σ.2278/15-10-2019 απόψεις της. Όπως προκύπτει από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού αμφότερα τα ανωτέρω έγγραφα με τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής κοινοποιήθηκαν μέσω της «επικοινωνίας» στο ΕΣΗΔΗΣ στον προσφεύγοντα στις 03-10-2019 και 15-10-2019 αντίστοιχα.

12. Επειδή, στις 31-10-2019, ήτοι κατά την ημέρα εξέτασης της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα εταιρεία απέστειλε προς την ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου υπόμνημά της προς ανάπτυξη και επίρρωση των ισχυρισμών της και αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής και της ασκηθείσας παρέμβασης. Πλην, όμως, το εν λόγω υπόμνημα υποβλήθηκε εκπροθέσμως κατά την ως άνω ημεροχρονολογία σύμφωνα με τα ρητώς οριζόμενα στο άρθρο 365 παρ.1 εδ. τελευταίο του Ν.4412/2016, τα οποία προστέθηκαν με την παρ.42 άρθρου 43 Ν.4605/2019, ΦΕΚ Α 52/1.4.2019, ήτοι: *«Σε περίπτωση συμπληρωματικής αιτιολογίας επί της προσβαλλόμενης πράξης, αυτή υποβάλλεται έως και δέκα (10) ημέρες πριν την συζήτηση της προσφυγής και κοινοποιείται αυθημερόν*

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

στον προσφεύγοντα μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ ή αν αυτό δεν είναι εφικτό με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Υπομνήματα επί των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της Αναθέτουσας Αρχής κατατίθενται μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ έως πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής.». Συνεπώς, το ανωτέρω υπόμνημα δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά την εξέταση της παρούσας.

13. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

14. Επειδή, στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν τρεις οικονομικοί φορείς, ήτοι η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα και η εταιρεία ...Α.Ε. Με την προσβαλλόμενη απόφαση αποφασίστηκαν τα ακόλουθα: «Την αποδοχή των από 25 Φεβ 19, 16 Απρ 19, 12 Ιουν 19 και 08 Αυγ 19 πρακτικών ελέγχου δικαιολογητικών εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αρχικών τεχνικών και οικονομικών προσφορών, αντικειμένων διαπραγμάτευσης, και τελικών τεχνικών και οικονομικών προσφορών αντίστοιχα, των αρμόδιων επιτροπών, αναφορικά με τον υπ' αριθ. 56/2018 ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό, για την σύναψη Συμφωνίας Πλαίσιο 4ετούς διάρκειας σύμφωνα με το άρθρο 221 του Ν. 4412/2016. β. Την αποδοχή των δικαιολογητικών εκδήλωσης ενδιαφέροντος των εταιρειών «...LTD», «...Α.Ε.» και «...Α.Ε.», καθόσον πληρούν τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας, γ. Την αποδοχή των αρχικών τεχνικών και οικονομικών προσφορών των εταιρειών «...LTD», «...Α.Ε.» και «...Α.Ε.» σύμφωνα με τους γενικούς και ειδικούς όρους της εν λόγω διακήρυξης και τα άρθρα 95 και 100 του Ν. 4412/2016. δ. Την αποδοχή των τελικών τεχνικών και οικονομικών προσφορών των εταιρειών «...LTD», «...Α.Ε.» και «...Α.Ε.», καθόσον καλύπτουν τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας, σύμφωνα με τα άρθρα των γενικών όρων της (η) σχετικής διακήρυξη και του (θ) ομοίου τελικού προσδιορισμού των απαιτήσεων της Υπηρεσίας καθώς και τα άρθρα 95 και 100 του Ν.4412/2016. ε. Την ανάδειξη της εταιρείας «...LTD» σε προσωρινό ανάδοχο, διότι η προσφορά της είναι η

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη, καθώς παρουσιάζει το μικρότερο λόγο ΣΠΤ=0,000093 [κόστους εξυπηρέτησης (service fee) προς τη βαθμολογία (U)], έναντι των δύο υπολοίπων συμμετεχουσών εταιρειών και με κόστος εξυπηρέτησης 0,01 €, σύμφωνα με τους τελικούς προσδιορισμούς των απαιτήσεων της Υπηρεσίας όπως αυτοί καθορίστηκαν ακριβώς με το (θ) σχετικό, καθώς και τους γενικού και ειδικούς όρους της (η) όμοιας διακήρυξης. στ. Τη συνέχιση των περαιτέρω προβλεπόμενων ενεργειών, αναφορικά με τη σύναψη Σ-Π 4ετούς διάρκειας για την παροχή υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς προσωπικού από Ελλάδα στη Νήσο Κύπρο και αντιστρόφως».

15. Επειδή, με την προσφυγή της η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι: «1.ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΠΑ ΤΗΝ «...Α.Ε.» ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ - ΑΚΥΡΟΤΗΤΕΣ υποψήφιας αναδόχου εταιρίας «...Α.Ε.» που δεν ελέγχθηκαν αυτεπαγγέλτως από την αναθέτουσα αρχή και δεν οδήγησαν στον αποκλεισμό αυτής από τη διαγωνιστική διαδικασία.

1. Στον Πίνακα Αρχικής Τεχνικής Προσφοράς (ίδετε σελ. 15) αναφέρεται από την υποψήφια ανάδοχο εταιρία ως τρόπος πληρωμής η εξής φράση: «Έως την 7η ημέρα του επόμενου μήνα», αυτό ωστόσο δεν αποτελεί τρόπο πληρωμής, αλλά χρονικό όριο εμπρόθεσμης πληρωμής. Η μη αναφορά επακριβώς του τρόπου πληρωμής συνιστά αοριστία και μη πλήρης απάντηση και ως εκ τούτου θα έπρεπε να ελεγχθεί από την αναθέτουσα αρχή.

2.Στη σελ. 26 του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Συμβάσεων (ΕΕΕΣ), αναφέρεται αναφορικά με τη: «Διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού» Η «...Α.Ε.» δεν υποβάλλει καμία απάντηση

3. Στη σελ. 28 του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Συμβάσεων (ΕΕΕΣ), αναφέρεται αναφορικά με τα: «Μηχανήματα, εγκαταστάσεις και τεχνικός εξοπλισμός» Η «...Α.Ε.» δεν υποβάλλει καμία απάντηση

4. Στη σελ. 31 του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Συμβάσεων (ΕΕΕΣ), αναφέρεται αναφορικά με τα: «Πιστοποιητικά από ανεξάρτητους οργανισμούς σχετικά με συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» Η «...Α.Ε.» απαντά ΟΧΙ παραθέτει όμως τα εξής: «Η εταιρεία μας είναι πλήρως συμμορφωμένη με τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης και ερευνά την

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

διαδικασία της πιστοποίησης από ανεξάρτητους οργανισμούς». ΟΥΔΕΠΟΤΕ ελέγχθη από την αναθέτουσα αρχή με ποιο τρόπο είναι τελικά πλήρως συμμορφωμένη η ως άνω εταιρία, αφού δεν προσκομίζει κανένα σχετικό έγγραφο που να αποδεικνύει τα λεγόμενα της, ενώ έχει υποπέσει σε σοβαρή αντίφαση.

5. Δεν έχει υποβάλλει σχετική πιστοποίηση IATA, καίτοι σύμφωνα με τη Διακήρυξη (βλ. 2.2.4.4, σελ Α-31) «Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να αποδείξουν ότι είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού (International Air Transport Association - IATA) για να μπορούν να παράσχουν ποιοτικά τη σχετική υπηρεσία».

6. Ο Κατάλογος των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη, πριν το έτος διενέργειας της διαδικασίας, τριετία ΔΕΝ έχει ενσωματωθεί στο Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Συμβάσεων (ΕΕΕΣ), ούτε υπάρχει σχετική παραπομπή όπως ρητά αναφέρει η διακήρυξη στη σελ. Α-32 αυτής αναφέρεται επί λέξει «2.2.6.1.1 Κατάλογος των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη, πριν το έτος διενέργειας της διαδικασίας, τριετία, ενώ για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών υπηρεσιών που εκτελέστηκαν την τελευταία τριετία πριν το έτος διενέργειας της διαδικασίας λαμβανομένων υπ' όψη και στοιχείων μέχρι και πενταετίας, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Οι παροχές υπηρεσιών υποδεικνύονται εάν μεν ο αποδέκτης είναι η Αναθέτουσα Αρχή (Δημόσια Υπηρεσία), με πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια αρχή, εάν δε (ο αποδέκτης) είναι ιδιωτικός φορέας, με βεβαίωση του αγοραστή ή, εφόσον τούτο δεν είναι δυνατόν, με απλή δήλωση του οικονομικού φορέα. Στον Πίνακα θα αναφέρονται οι κυριότερες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς και θα έχει υποχρεωτικά την ακόλουθη μορφή: Επωνυμία Φορέα Περίοδο Σύμβασης Σύντομη Περιγραφή Παρεχόμενων Υπηρεσιών Συνολική Αξία Σύμβασης Υπεύθυνος Φορέα για Επιβεβαίωση Στοιχείων του Πίνακα διευκρίνιση: Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ενσωμάτωση του πίνακα στο ΕΕΕΣ να

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

συμπληρώνεται το ΕΕΕΣ με τα κύρια σημεία του πίνακα και να γίνεται στο ΕΕΕΣ παραπομπή σε συμπληρωτικό αρχείο pdf που θα επισυνάπτεται από τον υποψήφιο ανάδοχο στον ηλεκτρονικό φάκελο δικαιολογητικά Συμμετοχής και το αρχείο θα υπογράφεται ψηφιακά όπως το ΕΕΕΣ». Η «... Α.Ε.» όφειλε σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη να έχει ενσωματώσει στο ΕΕΕΣ τον Πίνακα κυριότερων έργων αυτής ή να κάνει τη σχετική παραπομπή η αναθέτουσα αρχή θα έπρεπε να έχει ελέγξει αυτεπαγγέλτως την πληρότητα και τη νομιμότητα των εγγράφων αυτής.

7. Το Πρακτικό του ΔΣ της υποψήφιας αναδόχου εταιρίας με την επωνυμία «...Α.Ε.» πάσχει από ακυρότητα διότι δε φέρει ψηφιακή υπογραφή όπως ορίζει ο νόμος για την υποβολή δικαιολογητικών τα οποία είναι έγγραφα της εταιρείας. Ούτε αυτό ελέγχθηκε από την αναθέτουσα αρχή αυτεπαγγέλτως, ως είχε η ίδια υποχρέωση να πράξει.

8. Επιπλέον δε να σημειωθεί ότι το αναφερόμενο ανωτέρω στο σημείο 7 Πρακτικό της ως άνω υποψήφιας αναδόχου κατατέθηκε στο 2^ο Στάδιο της Διαγωνιστικής Διαδικασίας ενώ εκ του νόμου όφειλε να το καταθέσει στο 1^ο Στάδιο αυτής.

9. Δεν έχει κατατεθεί ηλεκτρονικά το Καταστατικό της εταιρίας καίτοι στον έντυπο φάκελο υπήρχε. Ωστόσο όσα έγγραφα έχουν κατατεθεί εντύπως θα πρέπει να έχουν κατατεθεί και ηλεκτρονικά. Η ηλεκτρονική κατάθεση των εγγράφων είναι υποχρεωτική εκ του νόμου, άλλωστε δε εντός τριών (3) ημερών από την ηλεκτρονική κατάθεση τα έγγραφα θα πρέπει επιμελεία του υποψηφίου να κατατεθούν και εντύπως. Μόνη η έντυπη κατάθεση εγγράφου που δεν υπάρχει ανηρημένο ηλεκτρονικά δε λαμβάνεται υπόψη και θα πρέπει, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου διαγωνισμού να θεωρηθεί ότι δεν έχει προσηκόντως υποβληθεί. Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι, η πράξη αποδοχής του φακέλου δικαιολογητικών του ανώτερου υποψηφίου και η παράλειψη αποκλεισμού του από τη συνέχεια του διαγωνισμού, είναι μη σαφώς μη σύννομη και ως έχοντες έννομο συμφέρον αιτούμαστε τον αποκλεισμό της υποψήφιας αναδόχου εταιρίας «...Α.Ε.» από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

II. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ «...LTD» ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ - ΑΚΥΡΟΤΗΤΕΣ υποψήφιας αναδόχου εταιρίας «Α. ...LTD.» που δεν ελέγχθηκαν αυτεπαγγέλτως από την αναθέτουσα αρχή και δεν οδήγησαν στον αποκλεισμό αυτής από τη διαγωνιστική διαδικασία.

1. Στη σελ. 3 του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Συμβάσεων (ΕΕΕΣ), αναφέρεται επί λέξει: «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν;». Η «...LTD» απαντά ΟΧΙ. Η ως άνω παράλειψη ουδέποτε ελέγχθη, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο κινείται εντός του πλαισίου νομιμότητας η δυνατότητα ή μη της υποψήφιας αναδόχου εταιρίας να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν.

2. Στη σελ. 18 -19 του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Συμβάσεων (ΕΕΕΣ), αναφέρεται επί λέξει: «Ο ειδικός μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα στον επιχειρηματικό τομέα που καλύπτει η σύμβαση για τον αριθμό ετών που απαιτούνται βάσει της σχετικής προκήρυξης, των εγγράφων σύναψης της σύμβασης ή του ΕΕΕΠ είναι ο εξής» Η «...LTD» δεν έχει απαντήσει ως όφειλε.

3. Στη σελ. 23 του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Συμβάσεων (ΕΕΕΣ), ζητούνται διευκρινίσεις σχετικά με: «Τεχνικό προσωπικό ή τεχνικοί φορείς ποιοτικού ελέγχου» Η «...LTD» δεν έχει απαντήσει ως όφειλε.

4. Στη σελ. 24 του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Συμβάσεων(ΕΕΕΣ), ζητούνται διευκρινίσεις σχετικά με τη: «Διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού» Η «...LTD» δεν έχει απαντήσει ως όφειλε.5. Στη σελ. 26 του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Συμβάσεων (ΕΕΕΣ), ζητούνται διευκρινίσεις σχετικά με τα: «Μέτρα περιβαλλοντικής διαχείρισης». Η «...LTD»

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

δεν έχει απαντήσει ως όφειλε. Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι η πράξη αποδοχής του φακέλου δικαιολογητικών του ανώτερου υποψηφίου και η παράλειψη αποκλεισμού του από τη συνέχεια του διαγωνισμού είναι μη σαφώς μη σύννομη και ως έχοντες έννομο συμφέρον αιτούμαστε τον αποκλεισμό της υποψήφιας αναδόχου εταιρίας «...LTD» από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας.6. Ο Πίνακας Κυριότερων Έργων ΔΕΝ έχει ενσωματωθεί στο Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Συμβάσεων (ΕΕΕΣ), ούτε υπάρχει σχετική παραπομπή όπως ρητά αναφέρει η διακήρυξη στη σελ. Α-32 αυτής αναφέρεται επί λέξει: «2.2.6.1.1 Κατάλογος των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη, πριν το έτος διενέργειας της διαδικασίας, τριετία, ενώ για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών υπηρεσιών που εκτελέστηκαν την τελευταία τριετία πριν το έτος διενέργειας της διαδικασίας λαμβανομένων υπ" όψη και στοιχείων μέχρι και πενταετίας, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Οι παροχές υπηρεσιών αποδεικνύονται εάν μεν ο αποδέκτης είναι η Αναθέτουσα Αρχή (Δημόσια Υπηρεσία), με πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια αρχή, εάν δε (ο αποδέκτης) είναι ιδιωτικός φορέας, με βεβαίωση του αγοραστή ή, εφόσον τούτο δεν είναι δυνατόν, με απλή δήλωση του οικονομικού φορέα. Στον Πίνακα θα αναφέρονται οι κυριότερες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς και θα έχει υποχρεωτικά την ακόλουθη μορφή: α/α Επωνυμία Φορέα Περίοδο Σύμβασης Σύνομη Περιγραφή Παρεχόμενων Υπηρεσιών Συνολική Αξία Σύμβασης Υπεύθυνος Φορέα για Επιβεβαίωση Στοιχείων του Πίνακα διευκρίνιση: Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ενσωμάτωση του πίνακα στο ΕΕΕΣ να συμπληρώνεται το ΕΕΕΣ με τα κύρια σημεία του πίνακα και να γίνεται στο ΕΕΕΣ παραπομπή σε συμπληρωτικό αρχείο pdf που θα επισυνάπτεται από τον υποψήφιο ανάδοχο στον ηλεκτρονικό φάκελο δικαιολογητικά Συμμετοχής και το αρχείο θα υπογράφεται ψηφιακά όπως το ΕΕΕΣ».7. Η «...LTD» όφειλε σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη να έχει ενσωματώσει στο ΕΕΕΣ τον Κατάλογο των Κυριότερων Υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

κατά την προηγούμενη πριν το έτος διενέργειας της διαδικασίας, τριετία ή να κάνει τη σχετική παραπομπή, κατά τα διαλαμβανόμενα στη Διακήρυξη σελ. Α-32 της Διακήρυξης), υποχρέωση στην οποία δεν ανταποκρίθηκε μη καταθέτοντας με κανένα τρόπο εντός του ΕΕΕΣ ή και εκτός αυτού, τον ως άνω Κατάλογο ενώ η αναθέτουσα αρχή θα έπρεπε να έχει ελέγξει αυτεπαγγέλτως την πληρότητα και τη νομιμότητα των εγγράφων αυτής.8. Μη κατάθεση απαιτούμενων εγγράφων Η ως άνω εταιρία κατά το 1^ο στάδιο του διαγωνισμού κατέθεσε σε ηλεκτρονικό φάκελο μόνο το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Συμβάσεων (ΕΕΕΣ) και κανένα από τα επιπλέον δικαιολογητικά που απαιτούνταν, καίτοι σύμφωνα με το νόμο εντός τριών (3) ημερών από την ηλεκτρονική κατάθεση τα δικαιολογητικά θα πρέπει, στο σύνολό τους, επιμελεία του υποψηφίου να κατατεθούν και εντύπως. Σε κάθε δε περίπτωση, μόνη η υποβολή, κατά τα ως άνω, του ΕΕΕΣ χωρίς την επισύναψη ή ενσωμάτωση του Καταλόγου των Κυριότερων Υπηρεσιών, δεν αναπληρώνει την έλλειψη των υπόλοιπων εγγράφων. Η σχετική όμως υποχρέωση δεν τηρήθηκε από την ως άνω συμμετέχουσα και ήδη προσωρινή ανάδοχο και για το λόγο αυτό θα έπρεπε να έχει εξαρχής αποκλειστεί. ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ Ασυνήθιστα Χαμηλή Προσφορά της Υποψήφιας Αναδόχου η οποία ανακηρύχθηκε ως προσωρινή ανάδοχος - Παράλειψη Αίτησης Παροχής Διευκρινήσεων από την Αναθέτουσα Αρχή. Η προσφορά της υποψήφιας και ήδη προσωρινής αναδόχου εταιρίας «...LTD», η οποία έχει πολύ χαμηλό κόστος εξυπηρέτησης («fee») 0,01 ευρώ, σε συνδυασμό με την προσφορά δωρεάν τρίτης βαλίτσας στο 5% στις ομαδικές μετακινήσεις σύμφωνα με τα αναφερόμενα σχετικά με το Κριτήριο Κ6 της τεχνικής της προσφοράς και την, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ίδια κατηγορία κριτηρίου της τεχνικής της προσφοράς δυνατότητα, χωρίς οικονομική επιβάρυνση, πλήρους ακύρωσης εισιτηρίου (για πρώτη τροποποίηση) και δυνατότητα τροποποίησης του ταξιδιού με διαφορετικό αερομεταφορέα από τον αρχικό, σε ποσοστό 10% των μετακινήσεων αλλά και της με βάση την τεχνική της προσφορά σύμφωνα με τα αναφερόμενα σχετικά με το Κριτήριο Κ4 δυνατότητας πλήρους ακύρωσης εισιτηρίων χωρίς οικονομική επιβάρυνση σε ποσοστό 10%, 24 ώρες πριν την

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

προγραμματισθείσα αναχώρηση και της με βάση την τεχνική της προσφορά δυνατότητας αλλαγής ονόματος χωρίς οικονομική επιβάρυνση μέχρι και 24 ώρες πριν την αναχώρηση με βάση την τεχνική της προσφορά, εμπίπτει στην έννοια της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς», και θα έπρεπε να οδηγήσει την Αναθέτουσα Αρχή σε διευκρινίσεις και ενδεχομένως και σε απόρριψη της προσφοράς. Ειδικότερα εν προκειμένω, λεκτέο ότι: α. Η προσφορά δωρεάν τρίτης βαλίτσας στο 5%, δεν αποτελεί παροχή συνδεδεμένη με τα εισιτήρια άνευ πρόσθετης επιβάρυνσης, αλλά κατόπιν αιτήματος παροχή και με την προϋπόθεση ότι το αίτημα αυτό θα γίνει αποδεκτό από την αεροπορική εταιρεία σύμφωνα με τα με βάση την πολιτική της και προφανώς με επιπρόσθετη χρέωση, την οποία, αν η ως άνω προσωρινή ανάδοχος παρέχει «δωρεάν», προφανώς την πληρώνει εξ ιδίων στην αεροπορική εταιρεία. β. Η πλήρης ακύρωση του εισιτηρίου σε ποσοστό 10% και τροποποίηση του αερομεταφορέα προφανώς είτε αφορά σε επιλογή ακριβότερου ναύλου, που παρέχει αυτή τη δυνατότητα, η οποία δεν παρέχεται στα εισιτήρια οικονομικής θέσης, οπότε η αναθέτουσα αρχή θα επιβαρύνεται με ναύλους ακριβότερης κατηγορίας από τους φθηνότερους διαθέσιμους τουλάχιστον για το 10%, όπερ δεν αξιολογήθηκε, είτε η δαπάνη θα καλύπτεται από την προσωρινή ανάδοχο εξ ιδίων, ενώ εξ ιδίων θα καταβάλλεται από την προσωρινή ανάδοχο η δαπάνη έκδοσης νέου εισιτηρίου, καθόσον «τροποποίηση», ιδίως μεταξύ διαφορετικών μεταξύ τους αεροπορικών εταιρειών είναι αδύνατη, ενώ κατά κανόνα ο νέος ναύλος, ως μεταγενέστερος, πιθανότατα θα είναι και ακριβότερος.

γ. Η πλήρης ακύρωση του εισιτηρίου στο 10% έως και 24 ώρες, η οποία λεκτέο ότι δεν αποτελεί παρεχόμενη υπηρεσία από την ανάδοχο καθώς αυτό υπόκειται στους κανονισμούς των Αεροπορικών εταιρειών και δίδεται σε όλα ταξιδιωτικά γραφεία κι αν ακόμη γίνει δεκτό ότι είναι προσφορά της αναδόχου αυτή δεν διευκρινίζεται στην τεχνική προσφορά της προσωρινής αναδόχου αν αφορά σε ομαδικές ή ατομικές μετακινήσεις, προφανώς είτε αφορά σε επιλογή ακριβότερου ναύλου, που παρέχει αυτή τη δυνατότητα, η οποία δεν παρέχεται στα εισιτήρια οικονομικής θέσης, οπότε είτε η αναθέτουσα αρχή θα επιβαρύνεται με ναύλους ακριβότερης κατηγορίας από τους φθηνότερους

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

διαθέσιμους τουλάχιστον για το 10%, όπερ δεν αξιολογήθηκε, είτε η δαπάνη θα καλύπτεται από την προσωρινή ανάδοχο εξ ιδίων.δ. Η δυνατότητα αλλαγής ονόματος, προφανώς μετά την έκδοση του εισιτηρίου, στα εισιτήρια δεν είναι δυνατή, με δεδομένο ότι αυτά εκδίδονται για συγκεκριμένο πρόσωπο και είναι απολύτως ατομικά, ώστε δεν είναι δυνατό να αλλάξει ο επιβάτης που ταξιδεύει χωρίς επιβάρυνση, πολλώ δε μάλλον στο εξαιρετικά βραχύ χρονικό διάστημα των 24 ωρών πριν την πτήση, καθόσον ωσαύτως τίθενται μείζονα ζητήματα αντίθεσης με τους Κανονισμούς και Γενικούς όρους των Αεροπορικών Εταιρειών που λειτουργούν στο πλαίσιο της IATA, αλλά και με τους κανόνες ασφαλείας. Επιτρεπτή είναι μόνο η διόρθωση του ονόματος σε περιορισμένο εύρος και με τη διαπίστωση ότι πρόκειται για το ίδιο άτομο. Άλλως, πρόκειται κατ' ουσίαν για ακύρωση του αρχικού εισιτηρίου με την επίρριψη του σχετικού προστίμου ακύρωσης και έκδοση νέου με το ανάλογο κόστος και με τα στοιχεία του νέου επιβάτη και πιθανότατα σε άλλο ναύλο από τον προηγούμενο, κατά κανόνα ακριβότερο ως μεταγενέστερο, όπερ προφανώς πληρώνει εξ ιδίων η προσωρινή ανάδοχος, αφού το παρέχει «χωρίς οικονομική επιβάρυνση». Η συγκεκριμένη προσφορά αφορά προφανώς τις μεμονωμένες κρατήσεις, ενώ και πάλι δεν διευκρινίζεται αν η αλλαγή γίνεται πριν την έκδοση του εισιτηρίου ή μετά. Το γεγονός αυτό τυγχάνει μείζονος σημασίας καθότι στην περίπτωση έκδοσης εισιτηρίου η ανάδοχος επιβαρύνεται με το όποιο πρόστιμο ακύρωσης του εισιτηρίου και το κόστος έκδοσης ενός καινούριου. Από τα ανωτέρω συνδυαστικά διαλαμβανόμενα με πρωτεύον το ζήτημα της παροχής δωρεάν τρίτης αποσκευής στο 5% σε σχέση με το εξαιρετικά χαμηλό κόστος εξυπηρέτησης, καθίσταται σαφές ότι οι προαναφερόμενες, φερόμενες «χωρίς οικονομική επιβάρυνση» παροχές, που επί της ουσίας, αν δεν επιβαρύνουν την αναθέτουσα Αρχή θα επιβαρύνουν την προσωρινή ανάδοχο και συνυποφήφιά μας, είναι όλως ασύμβατες με το κόστος εξυπηρέτησης 0,01 ευρώ της προσωρινής αναδόχου, γεννώντας εύλογα ερωτηματικά που παραδόξως δεν διερευνήθηκαν από την αναθέτουσα Αρχή σχετικά με το πώς είναι δυνατόν με ένα τόσο χαμηλό τέλος εξυπηρέτησης η προσωρινή ανάδοχος να είναι σε θέση να παρέχει όλα τα

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ανωτέρω, καταβάλλοντας προφανώς εξ ιδίων το αντίτιμο γι' αυτά και ενσαρκώνοντας τα ανωτέρω, συνδυαστικά ιδωμένα, τον ορισμό της ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 88 ν. 4412/2016. Επειδή σύμφωνα με το κριτήριο Κ6 της τεχνικής προσφοράς της υποψήφιας αναδόχου εταιρίας αναφέρεται επί λέξει: «Η εταιρεία συμφωνεί και αποδέχεται τον τελικό προσδιορισμό των απαιτήσεων της Υπηρεσίας. Επιπρόσθετα δίνεται δυνατότητα σε ποσοστό 5% και τρίτης αποσκευής χωρίς επιπλέον χρέωση. Στην περίπτωση που απαιτηθεί μεταφορά επιπλέον αποσκευής μπορεί να προσφερθεί χωρίς οικονομική επιβάρυνση σε ποσοστό 10% με το κόστος να επιβαρύνει μόνο την τιμολογιακή πολιτική της εκάστοτε αερογραμμής. Ακόμη, δίνεται η δυνατότητα, χωρίς οικονομική επιβάρυνση, πλήρους ακύρωσης εισιτηρίου (για πρώτη τροποποίησης) και δυνατότητα τροποποίησης του ταξιδιού με διαφορετικό αερομεταφορέα από τον αρχικό, σε ποσοστό 10% των μετακινήσεων. Η οικονομική επιβάρυνση σε τροποποιήσεις που τυχόν θα προκύπτουν σε εισιτήρια πέραν του 10% επιβαρύνονται μόνο με το κόστος επανέκδοσης με βάση την τιμολογιακή πολιτική της εκάστοτε αερογραμμής και χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση από την εταιρεία μας». Άλλωστε η ως άνω προσφορά της υποψήφιας αναδόχου τυγχάνει αόριστη καθώς δεν διευκρινίζονται οι διαστάσεις και το βάρος των αποσκευών που θα παρέχονται δωρεάν, συγκεκριμένα δεν διευκρινίζεται αν αναφέρεται σε αποσκευή βάρους 20-23 κιλών ή χειραποσκευή βάρους 8 κιλών. Θα μεταφέρονται αποσκευές ανεξαρτήτως διαστάσεων ή βάρους χωρίς καθόλου κόστος; Καθίσταται σαφές ότι στις αεροπορικές μετακινήσεις όλες οι αεροπορικές εταιρίες ορίζουν διαστάσεις, βάρος και αριθμό αποσκευών και χειραποσκευών και τις κοστολογούν αναλόγως. Πώς η αναθέτουσα αρχή έλαβε υπόψη της μία προσφορά που δεν ορίζει τις διαστάσεις και το βάρος των αποσκευών; Επειδή εν προκειμένω η προσφορά της υποψήφιας αναδόχου εταιρίας «...LTD», η οποία έχει πολύ χαμηλό κόστος εξυπηρέτησης («fee»), το οποίο μπορεί μεν αφεαυτό, με δεδομένο το μεγάλο όγκο των εισιτηρίων που θα εκδοθούν, να μην την καθιστά αφεαυτή ασυνήθιστα χαμηλή, ωστόσο σε συνδυασμό με την προσφορά δωρεάν τρίτης βαλίτσας στο 5%, με

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

βάση την τεχνική της προσφορά, το οποίο με βάση τους ισχύοντες Γενικούς Όρους των λειτουργούντων στο πλαίσιο της IATA αεροπορικών εταιρειών δεν παρέχεται από τις ίδιες αλλά προφανώς θα επιβαρύνει την προσωρινή ανάδοχο, εμπίπτει αναντίρρητα στην έννοια της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς», και θα έπρεπε να οδηγήσει την Αναθέτουσα Αρχή σε διευκρινίσεις και ενδεχομένως και σε απόρριψη της προσφοράς.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι όλως εσφαλμένως και παρανόμως η αναθέτουσα αρχή έκανε δεκτή την τεχνική και οικονομική προσφορά της συνυποψήφιας μου αναδόχου καίτοι εμπίπτει στην έννοια της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς», προηγουμένως να ζητήσει περαιτέρω διευκρινήσεις. Ως εκ τούτου η ως άνω απόφαση τυγχάνει μη σύννομη και θα πρέπει να ακυρωθεί άλλως όλως επικουρικώς να τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση γενομένου δεκτού του ως άνω δεύτερου λόγου προσφυγής μας. ΤΡΙΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ Έλλειψη διαφάνειας/ισότιμης μεταχείρισης κατά την αξιολόγηση των τελικών τεχνικών και οικονομικών προσφορών.

Επειδή στο από 8 Αυγούστου 2019 Πρακτικό Αξιολόγησης τελικών τεχνικών και οικονομικών προσφορών της αναθέτουσας αρχής επί τη βάση του οποίου εκδόθηκε η απόφαση ανάθεσης αναφέρονται συγκριτικά για την εκάστοτε κατηγορία κριτηρίων τα κατωτέρω: [...] Εκ των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι δεν διαλαμβάνεται επαρκώς κατά τη βαθμολόγηση η ύπαρξη πλατφόρμας στο πλαίσιο της δικής μας συμμετοχής, όπως συμβαίνει με τους λοιπούς υποψηφίους αναδόχους για την βαθμολόγηση. Δεν προκύπτει, συνεπώς, ο λόγος μη βαθμολόγησης της συμμετοχής μας με μεγαλύτερο του 110 βαθμό, ούτε αυτό αιτιολογείται. Επισημαίνεται δε στο σημείο αυτό ότι κι εμείς δεχόμαστε να εγκαταστήσουμε την ως άνω πλατφόρμα του ΕΠΔΕ σε τουλάχιστον 4 τερματικά στην Ελλάδα και σε τουλάχιστον 4 τερματικά στην Κύπρο, εκπληρώνοντας το σχετικό κριτήριο, και διατιθέμενοι να εγκαταστήσουμε τον ακριβή αριθμό τερματικών (αυτή την έννοια έχει το «τουλάχιστον») που θα μας ζητηθεί προκειμένου να στηρίξουμε ό,τι ζητηθεί από την Αναθέτουσα Αρχή. Η διατύπωση της προσωρινής αναδόχου «όσα

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

τερματικά επιθυμεί η Υπηρεσία» ουδόλως αποκλίνει από τη δική μας προσφορά.

Άλλωστε είμαστε οι μόνοι που παρέχουμε την εγκατάσταση ταξιδιωτικού συμβούλου από την εταιρεία στο ΓΕΣ/Γ1, γεγονός που δεν αξιολογήθηκε θετικά. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η βαθμολογία μας θα έπρεπε να είναι υψηλότερη των υπολοίπων. Εξάλλου, η συνυποψήφιά μας προσωρινή ανάδοχος στην παρούσα περίπτωση αναφέρει επί λέξει: «παρέχει την εγκατάσταση του «ΕΠΔΕ» και με την δυνατότητα ελέγχου εκδόσεως εισιτηρίων ομαδικών και ατομικών μετακινήσεων», αναφορικά με τις ομαδικές μετακινήσεις, ήτοι τις μετακινήσεις «groups» άνω των 9 ατόμων, περιπίπτει σε αντίφαση, καθόσον αφενός διατείνεται ότι παρέχεται δυνατότητα ελέγχου μέσω της πλατφόρμας και των ομαδικών μετακινήσεων, ωστόσο, στη συνέχεια, διαλαμβάνει ότι αυτό απαιτεί αίτημα («on request»), όπως συμβαίνει στην πραγματικότητα. Περαιτέρω, ενώ αμφότερες οι δύο συνυποψήφίες μου διευκρινίζουν τι συμβαίνει με τις ατομικές μετακινήσεις, παρά μόνο με τις ομαδικές, γεγονός όμως που διευκρινίζεται από εμάς, («Για τις ατομικές μετακινήσεις θα είναι εφικτός ο έλεγχος μέσω του συστήματος/πεδίου αναφοράς(πλατφόρμας). Η διαχείριση των ομαδικών κρατήσεων (ομαδικές κρατήσεις ορίζονται οι άνω των 9 ατόμων) διαφέρει από τις μεμονωμένες κρατήσεις καθώς απαιτείται επικοινωνία του ταξιδιωτικού γραφείου με την αεροπορική εταιρεία . Ο έλεγχος των τιμών θα γίνεται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας με ειδική ζήτηση (on request) στην εταιρεία μας όπου θα παρέχεται ειδική βεβαίωση προς τον ΡΟC που θα ορισθεί από την Υπηρεσία σας») και θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη υπέρ ημών [...]Τούτων δοθέντων αναφέρουμε συνοπτικά τα στοιχεία που φέρεται να ελήφθησαν υπόψη στη συγκεκριμένη κατηγορία για κάθε μία από τις υποψήφίες αναδόχους.Ι) Για την εταιρεία «...LTD»Στις παραπομπές έχει καταθέσει αναλυτικές καρτέλες από τα εισιτήρια που έχουν εκδοθεί από το 2013 και μέχρι σήμερα. Ωστόσο δεν υπάρχουν τα βιογραφικά των 2 υπαλλήλων πάρα μόνο οι πιστοποιήσεις, πουθενά στα δικαιολογητικά της συνυποψήφιάς μου δεν αναφέρεται ότι οι υπάλληλοι της έχουν 15ετή εμπειρία, όπως εσφαλμένως αναφέρουν τα

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

πρακτικά της αναθέτουσας αρχής.)) Για την εταιρεία «...Α.Ε.» Η εταιρεία συμφωνεί και αποδέχεται τον τελικό προσδιορισμό των απαιτήσεων της Υπηρεσίας, επιπρόσθετα διαθέτει εμπειρία 44 ετών στην παροχή υπηρεσιών επαγγελματικών ταξιδιών και απασχολεί 25 στελέχη στον τμήμα επαγγελματικού (corporate travel), τμήμα στο οποίο θα ανατεθεί και η εξυπηρέτηση της Υπηρεσίας. Η βασική ομάδα έργου θα έχει την εξής δομή:

1. Account Manager
2. Προϊστάμενος Ομάδας
3. Βασική ομάδα Διαχείρισης (3 άτομα)'

4. Τεκμηρίωση οργάνωσης της επιχείρησης & βιογραφικά σημειώματα Σύσταση βασικής ομάδας Με σκοπό την αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πελατών μας η εταιρεία μας στην σύσταση μιας βασικής ομάδας έργου αποτελούμενοι από 3 άτομα που διαθέτουν την εμπειρία και την απαιτούμενη κατάρτιση σε εταιρικές μετακινήσεις.

Για την εξυπηρέτηση σας και την σωστή διαχείριση του εταιρικού λογαριασμού σας δύναται να προγραμματιστούν συναντήσεις με εξουσιοδοτημένα στελέχη της εταιρείας σας.

Η ομάδα του ...που θα διαχειριστεί τις εταιρικές σας μετακινήσεις θα έχει πλήρη γνώση των αναγκών και απαιτήσεων αναφορικά με τις μετακινήσεις σας και να φροντίσει για την άμεση και αποτελεσματική εξυπηρέτηση σας.

Η βασική ομάδα έργου θα έχει την εξής δομή και μπορεί να προσαρμοστεί βάση των ιδιαίτερων αναγκών σας.

1. Account Manager ο οποίος θα αναλάβει την διαχείριση της Συμφωνίας Πλαίσιο και θα έχει την γενική εποπτεία για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της συνεργασίας. Θα έχει την γενική επίβλεψη της πορείας της μεταξύ μας συνεργασίας, τον ποιοτικό έλεγχο για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών, την επικοινωνία με αρμόδια στελέχη της εταιρείας.

2. Προϊστάμενος Ομάδας - Συντονιστής του Έργου. Ο προϊστάμενος του τμήματος εξυπηρέτησης εταιρικών ταξιδιών θα αναλάβει τον συντονισμό της βασικής ομάδας διαχείρισης των κρατήσεων, την εποπτεία για την παροχή άμεσης, σωστής εξυπηρέτησης προς τον όμιλο σας και την ομαλή

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

διεξαγωγή των υποθέσεων σας καθώς και την επίλυση διαφόρων διαδικαστικών θεμάτων που τυχόν προκύψουν .

3. Βασική ομάδα Διαχείρισης επαγγελματικών ταξιδιών. Η ομάδα θα απαρτίζεται από μία ομάδα 3 στελεχών.

Στελέχωση Εταιρείας 2019

Η εταιρεία μας διαθέτει εμπειρία 44 χρόνων στην παροχή υπηρεσιών επαγγελματικού ταξιδιών αλλά και της διοργάνωσης εκδηλώσεων , που έχουν στεφτεί με απόλυτη επιτυχία χάρη στην εξειδίκευση μας, την αγάπη μας για το ταξίδι και προπάντων χάρη στην αφοσίωση που επιδεικνύουμε στους συνεργάτες και τις ανάγκες τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ελήφθη υπόψη τόσο ο συνολικός χρόνος λειτουργίας της επιχείρησης και ο συνολικός αριθμός υπαλλήλων καίτοι η ίδια έχει δηλώσει πως θα χρησιμοποιηθούν μόλις πέντε (5) άτομα.

III) Για την εταιρεία «...Α.Ε.»

«Η εταιρία συμφωνεί και αποδέχεται τον τελικό προσδιορισμό των απαιτήσεων της Υπηρεσίας. Επιπρόσθετα το προσωπικό της διαθέτει πολυετή εμπειρία και εξειδίκευση στον ταξιδιωτικό κλάδο με άρτια γνώση στην διαχείριση απαιτητικών ομαδικών και μεμονωμένων κρατήσεων, η οποία αποδεικνύεται από τα συνημμένα βιογραφικά 5 ατόμων. Όπως προκύπτει από τα κάτωθεν αρχεία , έχει εμπειρία 2 ετών στον τομέα του συμβατικού έργου».

Η εταιρεία μας είναι πιστοποιημένο μέλος των παρακάτω οργανισμών που τεκμηριώνουν την εγκυρότητα και υψηλή παροχή υπηρεσιών μας :

- IATA : Διεθνή Ένωση Αεροπορικών Μεταφορών (International Air Transport Association) , έγγραφο το οποίο έχει υποβληθεί σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας.

- SETE: Ένωση Τουριστικών Επιχειρήσεων Ελλάδας (Association of Greek Tourism Enterprises. Παραπομπή στο έγγραφο με τίτλο

- HATTA : Ελληνική Ένωση ταξιδιωτικών και τουριστικών γραφείων (Hellenic Association of Travel and Tourist Agencies). Παραπομπή στο έγγραφο με τίτλο

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

• Πανελλήνιοι Πράκτορες πλοίων και σύλλογος λιμενικών επαγγελματιών (*Panhellenic Ship Agents and Professionals Port users Association*). Παραπομπή στο έγγραφο με τίτλο

• ΕΟΤ .Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού. Παραπομπή στο έγγραφο με τίτλο.

Όλο το προσωπικό μας διαθέτει πολυετή εμπειρία και εξειδίκευση στον ταξιδιωτικό κλάδο με άρτια γνώση στην διεκπεραίωση απαιτητικών ομαδικών και μεμονωμένων κρατήσεων, η οποία αποδεικνύεται από τα συνημμένα βιογραφικά σημειώματα αυτών.

Παραπομπή:

Βιογραφικά 1 Βιογραφικά 2 Βιογραφικά 3

Να σημειωθεί δε πως το αντικείμενο της Σύμβασης ουσιαστικά είναι η έκδοση εισιτηρίων εξωτερικού, στο οποίο έχουμε πολυετή εμπειρία όπως φαίνεται από τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά και τα βιογραφικά των υπαλλήλων μας. Η εμπειρία 44 ετών που αναφέρει η Αναθέτουσα Αρχή για τη συνυποψήφιά μας «...Α.Ε.» δεν προκύπτει άλλωστε από κανένα έγγραφο.

Από τα ανωτέρω αναφερόμενα καθίσταται σαφές ότι ο κάθε υποψήφιος έχει κριθεί με βάση διαφορετικό κριτήριο. Για την συνυποψήφια και προσωρινή ανάδοχο εταιρία «...LTD» φέρεται να ελήφθη υπόψη η εμπειρία της στο συμβατικό έργο, για την συνυποψήφια εταιρία «...Α.Ε.» το σύνολο των ετών και για τη δική μας συμμετοχή δεν ελήφθη υπόψη ούτε η εμπειρία μας στο συμβατικό έργο ούτε τα χρόνια λειτουργίας του γραφείου από το 1984, δεδομένα που αποδείχθηκαν και αποδεικνύονται παραχρήμα από τα προσκομιζόμενα έγγραφα.

Εκ των ανωτέρω εμφανίζεται ότι καίτοι έχουμε προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εντούτοις δεν διαλαμβάνεται η γενική εμπειρία της δικής μας εταιρείας στο πεδίο της έκδοσης εισιτηρίων, εκτός στρατού, ούτε τα αντίστοιχα βιογραφικά των υπαλλήλων που στελεχώνουν την επιχείρησή μας όπως συμβαίνει με τη συμμετοχή των άλλων συνυποψήφιων μου κατά τρόπο, όπως φαίνεται, βαρύνοντα[...].Εν προκειμένω η βαθμολόγηση στη συγκεκριμένη κατηγορία τυγχάνει παράδοξη καθώς καίτοι προσφέρουμε πέντε (5) άτομα ως

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ΡΟC για τη διεκπεραίωση του εν λόγω έργου, εντούτοις η βαθμολόγηση μας τυγχάνει ίδια με της δεύτερης υποψήφιας αναδόχου με την επωνυμία «...Α.Ε.» με βαθμό 102,5000 καίτοι η προσφορά μας σε ανθρώπινο δυναμικό τυγχάνει μεγαλύτερη. Παραμένει ωστόσο άγνωστο πως η βαθμολόγηση είναι ίδια. Επιπλέον δε δεν ήμασταν υπόχρεοι στην προσκόμιση αναλυτικού πίνακα καθηκόντων των υπαλλήλων μας. Άλλωστε η βαθμολογική διαφορά μεταξύ ημών και των άλλων δύο συνυποψήφιων μου τυγχάνει αμελητέα σε σχέση με τα τρία (3) επιπλέον άτομα προσωπικού που «δίνουμε» στην αναθέτουσα αρχή. Η δική μας βαθμολόγηση θα έπρεπε να είναι κατά πολύ μεγαλύτερη στην παρούσα κατηγορία κριτηρίων[...]. Στην παρούσα κατηγορία - κριτήριο επιλογής η δική μας προσφορά τυγχάνει ευνοϊκότερη καθώς παρέχει τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή «παραγγελίας σε χρόνο 5 ημερών και άνω, προ της επιθυμητής ημερομηνίας αναχώρησης», σε σύγκριση με την συνυποψήφια μας ανάδοχο με την επωνυμία «...LTD», η οποία παρέχει «Επιπρόσθετα, παρέχει δυνατότητα παραγγελίας εισιτηρίων σε χρόνο 10 ημερών και άνω, προ της επιθυμητής ημερομηνίας αναχώρησης». Εντούτοις, άγνωστο πως, η βαθμολογία της τυγχάνει κατά πολύ υψηλότερη της δικής μας, με 111,428571 έναντι 107,142857 της δικής μας. Συνεπώς δεν είναι σαφής, ούτε αντικειμενικός και δίκαιος εξ αντικειμένου ο τρόπος βαθμολόγησης, καθόσον δεν θα έπρεπε να συνάγεται η απόκλιση βαθμολογίας του κριτηρίου από τη στιγμή που η δική μας συμμετοχή αρκείται σε 5 ημέρες ειδοποίησης ενώ αυτή της ...σε 10. Περαιτέρω, από τα ανωτέρω και δη συγκεκριμένα αναφορικά με την προσωρινή ανάδοχο εταιρεία, από την παροχή της δυνατότητας πλήρους ακύρωσης του εισιτηρίου σε ποσοστό 10% έως 24 ώρες πριν την αναχώρηση, δεν μπορεί να συναχθεί από την τεχνική προσφορά ο τρόπος και η χρονική περίοδος υπολογισμού (ανά εβδομάδα/μήνα/ταξίδι κλπ.) και δεν είναι σαφές ώστε να μπορεί να είναι μετρήσιμο για την Υπηρεσία. Σε κάθε δε περίπτωση, τα ανωτέρω δεν συνιστούν παροχή της προσωρινής αναδόχου, ως ταξιδιωτικού πρακτορείου, αλλά απορρέει από την πολιτική της εκάστοτε αεροπορικής εταιρείας, στην οποία και θα πρέπει να ερείδεται και με την οποία θα πρέπει να συμφωνεί η

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

εκάστοτε παροχή, ενώ προφανώς παρέχεται όχι μόνο στην ως άνω εταιρεία, αλλά στο σύνολο των ταξιδιωτικών πρακτορείων. Ενώ στην παρούσα κατηγορία επίσης στη δική μας βαθμολόγηση δε λαμβάνεται υπόψη για εμάς το ISO 9001 που διαθέτει η επιχείρησή μας και για το οποίο έχουν προσκομισθεί από εμάς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καίτοι για την συνυποψήφια ανάδοχο «...LTD» αναφέρεται και φέρεται να ελήφθη υπόψη κατά τη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας. παροχή των επιπλέον αποσκευών κατά 5% στις ομαδικές μετακινήσεις (4.6.1.2.) και ιδίως από την παροχή των επιπλέον αποσκευών κατά 10% στις ατομικές μετακινήσεις (4.6.2.2.) που προσφέρεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής, δεν μπορεί να συναχθεί από την τεχνική προσφορά ο τρόπος και η χρονική περίοδος υπολογισμού (ανά εβδομάδα/μήνα/ταξίδι κλπ.) και δεν είναι σαφές ώστε να μπορεί να είναι μετρήσιμο για την Υπηρεσία.

Εστιάζοντας στους ανωτέρω πίνακες διαλαμβάνεται ότι υπάρχει σύγκυση στις αιτιολογήσεις που οδηγούν στις αντίστοιχες βαθμολογίες, με αποτέλεσμα ζητήματα που έπρεπε να ληφθούν υπόψη για ένα εκ των κριτηρίων να λαμβάνονται για άλλο, ζήτημα που χρήζει περαιτέρω έρευνας, καθώς επηρεάζει τις βαθμολογίες και την επιμέρους ανά κριτήριο υπεροχή άλλων υποψηφίων.

Από τη συγκεντρωτική αποτύπωση των βαθμολογιών και των τριών υποψηφίων εξάγονται τα κάτωθι συμπεράσματα: Εμείς καίτοι η βαθμολογία μας τυγχάνει υψηλότερη στα δύο κριτήρια με το μικρότερο συντελεστή βαρύτητας (0,1) και χαμηλότερη στα σημεία σε αυτά με το μεγαλύτερο συντελεστή (0,2), εντούτοις η μεταξύ μας διαφορά του λόγου βαθμολογία/τεχνική προσφορά είναι 0,000003, διαφορά πολύ οριακή αν αναλογιστεί κανείς ότι είχαμε υψηλότερη βαθμολογία σε κριτήρια με μικρότερο συντελεστή βαρύτητας και ότι η προσφορά μας σε πολλά σημεία παρείχε περισσότερες δομές και προσωπικό. Άλλωστε ως κατωτέρω αναφέρεται η βαθμολόγηση είναι παντελώς αόριστη και ανατιολόγητη, γεγονός που αποδεικνύεται πλήρως από το ότι σε άλλα κριτήρια οι βαθμολογίες είναι ακέραιες και σε άλλα περιέχουν πολλά δεκαδικά ψηφία.

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι όλως εσφαλμένως και παρανόμως η αναθέτουσα αρχή βαθμολόγησε κατά το δοκούν και με διαφορετικό τρόπο καίτοι απαιτούνται τα ίδια κριτήρια έκαστη προσφορά, με αποτέλεσμα οι ως άνω βαθμολογίες να είναι αόριστες και αντίθετες στην αρχή της ισότητας και της διαφάνειας. Ως εκ τούτου η ως άνω απόφαση τυγχάνει μη σύννομη και θα πρέπει να ακυρωθεί άλλως όλως επικουρικώς να τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση γενομένου δεκτού του ως άνω τρίτου λόγου προσφυγής μας. ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ Μη ύπαρξη Δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων[...] Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι όλως εσφαλμένως και παρανόμως η αναθέτουσα αρχή δεν προσκόμισε δηλώσεις μη ύπαρξης συμφερόντων των μελών της επιτροπής, δεδομένης και της άניσης μεταχείρισης, όπως φέρεται να προέκυψε από τις βαθμολογικές αποκλίσεις των υποψηφίων (ίδετε ανωτέρω επί του τρίτου λόγου προσφυγής μας). Ως εκ τούτου η ως άνω απόφαση τυγχάνει μη σύννομη και θα πρέπει να ακυρωθεί άλλως όλως επικουρικώς να τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση γενομένου δεκτού του ως άνω τέταρτου λόγου προσφυγής μας. ΠΕΜΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ Παράβαση Ουσιώδους Τύπου -Μη ύπαρξη Πρακτικού Συνεδρίασης κατά την ανάδειξη προσωρινού αναδόχου Με το υπ' αριθμ. Φ.900/43/417108/Σ.1949/18.09.2019/ΑΣΔΥΣ/ΔΠΜ/2γ έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής που προσκομίζεται με την παρούσα σε συνέχεια του από 18 Σεπτεμβρίου 2019 αιτήματός μας προς την αναθέτουσα αρχή που επίσης προσκομίζεται με την παρούσα αναφέρονται επί λέξει τα εξής: «Σας γνωρίζουμε σε συνέχεια των (ε) και (η) σχετικών και κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας, που έλαβε χώρα στις 18 Σεπ 19, αναφορικά με τα αιτηθέντα με τα (στ) και (ζ) όμοια, πρακτικά συνεδρίασης κατά την οποία εξεδόθη η (γ) σχετική απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου ότι, η διαδικασία για τη λήψη απόφασης στο στάδιο κατακύρωσης - σύναψης σύμβασης στηρίζεται στο άρθρο 105 του (α) σχετικού νόμου και στις διαδικασίες της εσωτερικής λειτουργίας της στρατιωτικής υπηρεσίας. Ως εκ τούτου δεν υφίσταται πρακτικό συνεδρίασης για την έκδοση απόφασης καθόσον δε λαμβάνει χώρα σχετική συνεδρίαση».

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

Ωστόσο η τήρηση πρακτικού είναι υποχρεωτική, προκειμένου να επιβεβαιώνεται ότι η διαδικασία ανάθεσης έγινε με τρόπο διαφανή και χωρίς διακρίσεις. Το πρακτικό περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο: α. την ονομασία και τη διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο και την αξία της σύμβασης ή της συμφωνίας- πλαίσιο, β. την επιλεγείσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης, γ. σε περίπτωση ανταγωνιστικού διαλόγου, τις περιστάσεις που αιτιολογούν την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας.

Το άρθρο 105 ν. 4412/2016 που αναφέρει η διοίκηση στο σχετικό ως άνω έγγραφό της, δεν αναφέρει ότι δεν απαιτείται η ύπαρξη πρακτικού συνεδρίασης, πολλώ δε μάλλον το αντίθετο. Συγκεκριμένα αναφέρει επί λέξει: «1. Στην απόφαση κατακύρωσης αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης της σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα «127 και»,³⁶⁰ και επόμενα. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή παροχής γενικών υπηρεσιών, το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, με αιτιολογημένη εισήγησή του, μπορεί να προτείνει την κατακύρωση της σύμβασης για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό στα εκατό, που θα καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσας αξίας μέχρι 100.000 ευρώ περιλαμβανομένου Φ.Π.Α. και το 15% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσας αξίας από 100.001 ευρώ και άνω περιλαμβανομένου Φ.Π.Α. στην περίπτωση της μεγαλύτερης ποσότητας ή το 50% στην περίπτωση μικρότερης ποσότητας. Για κατακύρωση μέρους της ποσότητας κάτω του καθοριζόμενου από τα έγγραφα της σύμβασης ποσοστού, απαιτείται προηγούμενη αποδοχή από τον προμηθευτή. 2. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί αμέσως την απόφαση κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, σε κάθε προσφέροντα «που δεν έχει αποκλειστεί οριστικά», εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως με τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ.λπ., επί αποδείξει, «3. Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της, εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν την κοινοποίησε σε όλους τους προσφέροντες που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά. Τα έννομα

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης και ιδίως, η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον και όταν συντρέξουν σωρευτικά τα εξής: α) αα) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π., εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 372 και ββ) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης της ένστασης του άρθρου 127 και σε περίπτωση άσκησης, η έκδοση απόφασης επί αυτής ή η πάροδος άπρακτης της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 127,γ) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79Α, στην οποία θα δηλώνεται ότι, δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του ομιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συντάσσει πρακτικό που συνοδεύει τη σύμβαση.» Σε κανένα σημείο του ανωτέρω άρθρου δεν καθιερώνεται απόκλιση από τα γενικά ισχύοντα σε επίπεδο διοικητικής διαδικασίας ως προς τον τρόπο λήψης απόφασης από συλλογικό όργανο, ότε και είναι αναγκαία η συνεδρίαση του και η αποτύπωση αυτής ενδελεχώς στο τηρούμενο Πρακτικό.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι όλως εσφαλμένως και παρανόμως η αναθέτουσα αρχή δεν τήρησε και δεν κοινοποίησε πρακτικό κατά την ανάθεση σε προσωρινό ανάδοχο. Ως εκ τούτου η ως άνω απόφαση τυγχάνει μη σύννομη και θα πρέπει να ακυρωθεί άλλως όλως επικουρικώς να τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση γενομένου δεκτού του ως άνω πέμπτου λόγου προσφυγής μας.

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ΕΚΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Παράβαση Ουσιώδους Τύπου - Έλλειψη αιτιολογίας- Παραβίαση της Αρχής της Διαφάνειας

Επειδή στο από 8 Αυγούστου 2019 Πρακτικό Αξιολόγησης τελικών τεχνικών και οικονομικών προσφορών της αναθέτουσας αρχής επί τη βάση του οποίου εκδόθηκε η απόφαση ανάθεσης οι βαθμολογίες ημών και των συνυποψηφίων μου είναι οι κάτωθι:...] Ωστόσο σε κανένα σημείο του Πρακτικού και της Απόφασης δεν αναφέρει η αναθέτουσα Αρχή τον τρόπο με τον οποίο εξήχθησαν οι συγκεκριμένες βαθμολογίες, ποιοι παράγοντες των προσφορών ημών των λοιπών υποψηφίων λειτούργησαν καταλυτικά και ποιος ήταν ο «συντελεστής βαρύτητας» σε κάθε κατηγορία για τη βαθμολόγηση με μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό υποψηφίων με τα ίδια προσόντα.

Το γεγονός αυτό καθιστά την απόφαση αναίτιολογητη, ενώ αντίκειται και στην αρχή της διαφάνειας, καθόσον δεν προκύπτει η αιτιολογία επιλογής ενός εκάστου των βαθμών ανά κατηγορία κριτηρίων και πώς προέκυψε καθένας από αυτούς ανά κατηγορία κριτηρίου για κάθε συμμετέχοντα, σε συσχέτιση με τις απαιτήσεις κάθε κριτηρίου και το μέτρο που αυτές εκπληρώθηκαν, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί η ορθή ή μη βαθμολόγηση, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας που θα πρέπει να είναι απόλυτα διαφανής. Η διαφάνεια δε υποσκάπτεται όταν απλώς τίθεται ένας βαθμός χωρίς να προσδιορίζεται πώς αυτός ορίστηκε και σε τι βαθμό βάρυνε κάθε ένα από τα στοιχεία που αποτυπώνονται στην τελευταία στήλη του σχετικού πίνακα, άλλως η βαθμολόγηση καθίσταται όλως αόριστη, αναίτιολογητη και αδιαφανής.

Σε κάθε δε περίπτωση κάθε διοικητική πράξη ανάγκη δε αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων επιβάλλει η αιτιολογία τους να είναι επαρκής, σαφής και ειδική. Η απλή παράθεση σκέψεων ή βαθμολογιών χωρίς ουσιώδη τεκμηρίωση ή συσχέτιση με τις κατηγορίες κριτηρίων και το βαθμό ικανοποίησής τους, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κάθε περίπτωση δεν συνιστά σε καμιά περίπτωση νόμιμη αιτιολογία.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι όλως εσφαλμένως και παρανόμως η αναθέτουσα αρχή δεν αιτιολόγησε πλήρως και ειδικώς τη βαθμολόγησή μας

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

στα τιθέμενα κριτήρια αξιολόγησης. Ως εκ τούτου η ως άνω απόφαση τυγχάνει μη σύννομη λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου - ελλείπει αιτιολογίας και θα πρέπει να ακυρωθεί άλλως όλως επικουρικώς να τροποποιηθεί η προσβαλλομένη απόφαση γενομένου δεκτού του ως άνω λόγου προσφυγής μας».

16. Επειδή, η παρεμβαίνουσα με την παρέμβασή της ισχυρίζεται τα ακόλουθα: «Ειδικότερον και επί των αιτιάσεων που προβάλλει η προσφεύγουσα λεκτέα τα εξής: 1. Για την αναγραφή ΟΧΙ στο πεδίο για προσκόμιση βεβαίωσης εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και άντλησης από εθνική βάση δεδομένων: Στο υπόδειγμα της διακήρυξης, ΜΕΡΟΣ II: πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, περίπτωση ε, αναφέρεται «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή... να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν; ΝΑΙ ΟΧΙ. Η ημετέρα εταιρεία στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε και αφού επαναλαμβάνει το ανωτέρω ερώτημα συμπληρώνοντας το αντίστοιχο πεδίο (ΝΑΙ-ΟΧΙ) απαντά όχι αναφερόμενη προφανώς στην δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να λάβει, απευθείας μέσω της πρόσβασης σε εθνική βάση την σχετική βεβαίωση-πληροφορία. Ότι η δοθείσα απάντηση αναφέρεται στην ανωτέρω δυνατότητα και όχι σε λόγο που σχετίζεται με την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων προκύπτει αβίαστα από την συμπλήρωση του τρίτου (III) μέρους (Λόγοι αποκλεισμού) του εντύπου που υπέβαλε όπου τηρώντας πιστά, το σχετικό υπόδειγμα της διακήρυξης-στο κεφάλαιο Β ΛΟΓΟΙ που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αν οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες για τις αρχές από βάση δεδομένων έχει συμπληρώσει όλα τα πεδία, στα οποία δίνει σαφή απαντήσεις (ΟΧΙ) επί των τεθειμένων ερωτημάτων (σελίδες 8-9) ήτοι: Στο άρθρο 57 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ορίζονται οι ακόλουθοι λόγοι αποκλεισμού Καταβολή φόρων Παρέβη ο οικονομικός φορέας τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα στην

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης; Η απάντησή σας Ναι • Όχι Είναι οι πληροφορίες αυτές διαθέσιμες δωρεάν για τις αρχές από τη βάση δεδομένων κράτους μέλους της ΕΕ; Ναι• Όχι Καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης Παραβίασε ο οικονομικός φορέας τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης; Η απάντησή σας Ναι • Όχι Είναι οι πληροφορίες αυτές διαθέσιμες δωρεάν για τις αρχές από τη βάση δεδομένων κράτους μέλους της ΕΕ; Ναι• Όχι. Σημειωτέον όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υπήρχαν και υπάρχουν επικαιροποιημένα τα οποία μπορούν να υποβληθούν εφόσον ζητηθούν από την αναθέτουσα αρχή. Επί αυτού επισυνάπτεται ενδεικτικά με την παρούσα πιστοποιητικό, εκδοθέν από την υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας με ημερομηνία 29/1/2019. Η μη υποβολή των δικαιολογητικών συναρτάται με τον όρο του άρθρου 2.2.9.2 (αποδεικτικά μέσα) σελ. Α-36 της διακήρυξης στο οποίο αναφέρονται τα εξής: «2.2.9.2.1 Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίζονται στις: παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8 της κρίνονται κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης (προσωρινό ανάδοχο) προ της σύναψης της ΣΠ και των εκτελεστικών συμβάσεων...». Μάλιστα η διακήρυξη στο ανωτέρω άρθρο 2.2.9.2. παραπέμπει ρητά στο άρθρο 80 Ν. 4412/18 (αποδεικτικά μέσα) και επισημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή ζητάει από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίσουν μόνο εκείνα τα αποδεικτικά μέσα που ανταποκρίνονται στους λόγους αποκλεισμού και στα κριτήρια που έχει ορίσει στα άρθρα 2.2.3. έως 2.2.8. της διακήρυξης. Ούτω στο άρθρο 2.2.3.3. επομ. (σελ. Α-27) της διακήρυξης ορίζεται 2.2.3.3. Αποκλείεται από την συμμετοχή...2.2.3.3.1. Γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική και διοικητική απόφαση... 2.2.3.3.2. Μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα ότι ο

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

προσφέρων έχει αθετήσει υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Από τ' ανωτέρω εκτεθέντα συνάγεται ευχερώς ότι υφίσταται ορθή και σαφής συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του ΕΕΕΣ και ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού μου σχετικά με αθέτηση υποχρεώσεων καταβολής φόρων ή εισφορών. Άλλωστε συμμετέχουμε σε πλείστους διαγωνισμούς που διεξάγονται από φορείς του ΓΕΣ υπαγόμενους στην Αναθέτουσα, καταθέτοντας πάντα τις σχετικές βεβαιώσεις τις οποίες δύναται να ελέγξει η Αναθέτουσα κατά την προσκόμιση των δικαιολογητικών προσωρινού Αναδόχου, όπως προβλέπεται στη διακήρυξη. Αυτό άλλωστε προκύπτει και από την τελική μας δήλωση στο ΕΕΕΣ όπου δηλώνουμε υπεύθυνα ότι θα προσκομίσουμε άμεσα κάθε πιστοποιητικό που θα μας ζητηθεί. Με τα δεδομένα αυτά η σχετική αίτηση που προβάλλει η προσφεύγουσα είναι απορριπτέα ως αβάσιμη.

2. Για τη μη αναγραφή στο πεδίο "Ειδικός μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών": Στην ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ, Β Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια ορίζεται ότι ο οικονομικός φορέας πρέπει να παράσχει πληροφορίες μόνον όταν τα σχετικά κριτήρια επιλογής έχουν προσδιορισθεί από την αναθέτουσα αρχή στην σχετική διακήρυξη... Η διακήρυξη στο υπόδειγμα συμπλήρωσης ΕΕΕΣ (Α-75) ορίζει οικονομική και χρηματοδοτική επάρκεια, ως κριτήριο επιλογής μόνο: «Μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών: Ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα για τον αριθμό οικονομικών ετών που απαιτούνται βάσει της σχετικής προκήρυξης των εγγράφων σύναψης σύμβασης και του ΕΕΕΠ είναι ο εξής αριθμός ετών. Μέσος κύκλος εργασιών». Η ημετέρα εταιρεία συμπλήρωσε στο ΕΕΕΣ το ανωτέρω πεδίο και παρέχει συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία (σελ. 17). Το κριτήριο που παραθέτει η προσφεύγουσα (ειδικός μέσος ετήσιος κύκλος) δεν έχει προσδιορισθεί ως τέτοιο από την αναθέτουσα αρχή και ως εκ τούτου, ορθώς η ημετέρα εταιρεία κατ' τ' ανωτέρω εκτεθέντα, δεν το περιέλαβε στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε. Συνεπώς ο σχετικός λόγος της προσφυγής είναι απορριπτέος.

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

3. Για τη μη αναγραφή στο πεδίο Τεχνικό προσωπικό ή τεχνικοί φορείς ποιοτικού ελέγχου: Στην ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ, Γ Τεχνική και Επαγγελματική ορίζεται ο οικονομικός φορέας πρέπει να παράσχει πληροφορίες μόνον όταν τα σχετικά κριτήρια επιλογής έχουν προσδιορισθεί από την αναθέτουσα αρχή στην σχετική διακήρυξη... Η διακήρυξη στο υπόδειγμα συμπλήρωσης ΕΕΕΣ (Α-76) τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, ως κριτήριο επιλογής περιλαμβάνει μόνο τον τεχνικό εξοπλισμό και τα μέτρα για την διασφάλιση ποιότητας. Η ημετέρα εταιρεία συμπλήρωσε στο ΕΕΕΣ το ανωτέρω πεδίο παρέχοντας πλήρη και αναλυτική περιγραφή εξειδίκευσης του κριτηρίου τούτου (σελ. 23-24). Το κριτήριο που παραθέτει η προσφεύγουσα (τεχνικό προσωπικό κ.λπ.) δεν έχει προσδιορισθεί ως τέτοιο από την αναθέτουσα αρχή και ως εκ τούτου, ορθώς η ημετέρα εταιρεία κατ' τ' ανωτέρω εκτεθέντα, δεν το περιέλαβε στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε. Σε κάθε περίπτωση αφορά σε αποδεικτικά στοιχεία για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα σύμφωνα με την παρ.2.2.6 της διακήρυξης τα οποία πρέπει να ζητούνται σύμφωνα με την ΚΟ 23 ΕΑΑΔΗΣΥ και την παρ. 2.2.9.2 της διακήρυξης και θα ζητηθούν κατά την υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης. Συνεπώς ο σχετικός λόγος της προσφυγής είναι απορριπτέος.

4. Για τη μη αναγραφή στο πεδίο "Διαχείριση αλυσίδας εφοδιασμού": Η διακήρυξη στο υπόδειγμα συμπλήρωσης ΕΕΕΣ (Α-78) συστήματα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης δεν θέτει το κριτήριο που αναφέρει η προσφεύγουσα στην περίπτωση 4 του 1ου λόγου της προσφυγής, παρά τη μνημόνευση στο σώμα της. Συνεπώς και κατά τ' ανωτέρω εκτεθέντα ορθώς η ημετέρα εταιρεία δεν τον περιέλαβε στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε και ως εκ τούτου και ο λόγος αυτός της προσφυγής είναι απορριπτέος. Σε κάθε περίπτωση αφορά σε αποδεικτικά στοιχεία για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα σύμφωνα με την παρ.2.2.6 της διακήρυξης τα οποία πρέπει να ζητούνται σύμφωνα με την ΚΟ 23 ΕΑΑΔΗΣΥ και την παρ. 2.2.9.2 της διακήρυξης και θα πρέπει να ζητηθούν κατά την υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

5. Για τη μη αναγραφή στο πεδίο "Μέτρα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης": Η διακήρυξη στο υπόδειγμα συμπλήρωσης ΕΕΕΣ (Α-78) συστήματα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης δεν θέτει το κριτήριο που αναφέρει η προσφεύγουσα στην περίπτωση και του 1ου λόγου της προσφυγής. Συνεπώς και κατά τ' ανωτέρω εκτεθέντα ορθώς η ημετέρα εταιρεία δεν τον περιέλαβε στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε και ως εκ τούτου και ο λόγος αυτός της προσφυγής είναι απορριπτέος. Σε κάθε περίπτωση στο σχετικό Μέρος του ΕΕΕΣ η εταιρεία μας δηλώνει ότι πληροί όλες τις προϋποθέσεις και θα καταθέσει όλα τα απαιτούμενα πιστοποιητικά για τη διασφάλιση της ποιότητας και για πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Σε κάθε περίπτωση δεν φαίνεται να απαιτούνται στην παρ.2.2.7 της διακήρυξης περαιτέρω Μέτρα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ως προαπόδειξη, που να κρίνεται ότι απαιτείται η αναγραφή στο ΕΕΕΣ, ούτε μας ζητήθηκε κάποια διευκρίνιση από την αναθέτουσα αρχή, ούτε περιλαμβάνονται στην απαιτούμενη τεχνική- επαγγελματική ικανότητα

6. Για τη μη ενσωμάτωση στο ΕΕΕΣ Πίνακα κυριότερων έργων κατά την τελευταία τριετία πριν το έτος προκήρυξης του διαγωνισμού (2015,2016, 2017): Στο άρθρο 2.2.9.2. σελ. Α-36 της διακήρυξης ορίζεται: «2.2.9.2.1 Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίζονται στις: παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8 της κρίνονται κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης (προσωρινό ανάδοχο) προ της σύναψης της ΣΠ και των εκτελεστικών συμβάσεων...». Στην συνέχεια στο άρθρο 2.2.6 το οποίο είναι μεταξύ αυτών που αναφέρεται ανωτέρω στο ανωτέρω άρθρο περί αποδεικτικά μέσων ορίζονται τα εξής: [...]Από τ' ανωτέρω εκτεθέντα συνάγεται ευχερώς ότι τα δικαιολογητικά που αναφέρει η προσφεύγουσα στις περιπτώσεις 6 και 7 του 1ου λόγου της προσφυγής –ως αναφερόμενα στην διακήρυξη στην σελ. 5 Α-32-22611- είναι μεταξύ των δικαιολογητικών που η διακήρυξη στο ανωτέρω άρθρο 2.2.9.2 αποδεικτικά μέσα ρητά συγκαταλέγει μεταξύ των δικαιολογητικών των παραγράφων 2.2.1. έως 2.2.8. που παραπέμπει τα οποία προσκομίζονται και κρίνονται κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Άλλωστε και η αναθέτουσα αρχή

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

στο υπ' αριθ. Φ900/2/410268/Σ.53/15/1/19 έγγραφό της απάντηση σε ερωτήματα της εταιρείας ...ΑΕ το οποίο κοινοποίησε σε όλους τους διαγωνιζόμενους για το ζήτημα της υποβολής δικαιολογητικών αναγράφει: «Στην παρούσα φάση δεν απαιτείται η υποβολή αποδεικτικών μέσων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας καθώς και αποδεικτικά μέσα για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα παρά μόνον η ορθή συμπλήρωση της ΕΕΕΣ της εταιρείας σας. Τα εν λόγω δικαιολογητικά θα υποβληθούν σε μεταγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας». Επιπροσθέτως από τη διάταξη του άρθρου 103 Ν 4412/16 συνάγεται ότι ο έλεγχος της πληρότητας και της νομιμότητας των δηλωθέντων στο ΕΕΕΣ αποτελεί διαδικασία που λαμβάνει χώρα κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου και όχι κατά το στάδιο αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής. Επίσης να ληφθεί υπόψη ότι η προσφεύγουσα που μας εγκαλεί για παράλειψη που έχει η ίδια συμπεριλάβει στο ΕΕΕΣ Πίνακα του έτους 2018, ενώ η διακήρυξημίλαγε για 3 έτη πριν την προκήρυξη του διαγωνισμού το 2018! Σε κάθε περίπτωση η εν λόγω πρόβλεψη δεν υπήρχε στο πρότυπο ΕΕΕΣ της διακήρυξης, ενώ στο πρότυπο ΕΕΕΣ της ΕΑΑΔΗΣΥ υφίσταται πεδίο κυριότερων έργων, άρα με το να μην συμπεριληφθεί στο διαμορφωμένο ειδικά της Αναθέτουσας δημιουργεί αμφιβολία και ασάφεια, με αποτέλεσμα να μη δύναται να επάγεται εξ αυτού αποκλεισμό του οικονομικού φορέα (ΑΕΠΠ 465/2018), καθώς το ζητάει σε συγκεκριμένο σημείο και μόνο της διακήρυξης ως Πίνακα ή pdf επισυναπτόμενο αρχείο. Επιπρόσθετα αναφέρθηκε ανωτέρω ότι στο κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης ο εν λόγω Πίνακας περιλαμβάνεται σαφώς στα αποδεικτικά στοιχεία τεχνικής-επαγγελματικής ικανότητας και σύμφωνα με την ΚΟ 23 ΕΑΑΔΗΣΥ δεν πρέπει να ζητείται στη εν λόγω φάση που δηλώνεται απλά η πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, προς το σκοπό της μείωσης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών που σχετίζονται με κριτήρια, πόσο μάλλον όταν οι προσωρινοί Ανάδοχοι πάντα υποβάλλουν τον εν λόγω Πίνακα με απλή δήλωση και όχι με πιστοποιητικά, οπότε αφού ο Ανάδοχος θα προσκομίσει εν τέλει προφανώς απλή δήλωση έργων σε Πίνακα με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, γεννάται το ερώτημα γιατί να αναρτηθεί και στο

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

εν λόγω ΕΕΕΣ το ίδιο στοιχείο. Άλλωστε είδαμε ότι και στην παρ.2.2.9.2 της διακήρυξης και στην διευκρινιστική διαταγή της ΑΣΔΥΣ αναγράφεται ρητά ότι αποδεικτικά των κριτηρίων επιλογής θα προσκομισθούν από τον προσωρινό Ανάδοχο, ώστε να παρέλκει η κατάθεση με το ΕΕΕΣ, η οποία έρχεται σε αντίθεση με τις ανωτέρω προβλέψεις και δημιουργούν ασάφεια όρων διακήρυξης που δεν δύναται να χρησιμοποιηθούν σε βάρος μας, κατά πάγια νομολογία(Ε.Α ΣτΕ 423/2011, 425/2011, ομοίως ΔΕΕ C-496/1999 "όλοι οι όροι και τρόποι της διεξαγωγής διαδικασίας αναθέσεως....διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία...").

6. Μη Κατάθεση απαιτούμενων εγγράφων: Συνεπώς δεν υπάρχουν πιστοποιητικά που έπρεπε να υποβληθούν και δεν υποβλήθηκαν και μάλιστα η παράλειψη αυτή να καθιστά την προσφορά μου αυτή απορριπτέα ως απαράδεκτη, όπως αβασίμως και χωρίς θεμελίωση διατείνεται η προσφεύγουσα. Σε κάθε περίπτωση εάν υπήρχε οιαδήποτε αμφιβολία από την Αναθέτουσα για την συμπλήρωσή του ΕΕΕΣ, η οποία έγινε στις 24-1-2019, θα μπορούσε να μας καλέσει να αποσαφηνίσουμε το περιεχόμενό του, διορθώνοντας κάθε πρόδηλο τυπικό σφάλμα, αν έκρινε ότι υφίστατο τέτοιο, με διευκρίνηση αντικειμενικών στοιχείων, προχωρώντας εν συνεχεία σε όλες τις φάσεις αυτής της πολύπλοκης διαγωνιστικής διαδικασίας, χωρίς να συνιστά αυτό αλλοίωση της προσφοράς μας, πόσο μάλλον εάν επέκειτο αποκλεισμός σύμφωνα με το αρθρ.102 παρ.1 έως του Ν.4412/16 (βλ. και απάντηση στο σύνηθες ερώτημα 55 της ΕΑΑΔΗΣΥ "η μη συμπλήρωση από τον προσφέροντα...δεν παρέχεται από την ηλεκτρονική πλατφόρμα η δυνατότητα προσήκουσας συμπλήρωσης των πεδίων...δεν καταλείπεται αμφιβολία για τη βούληση του οικονομικού φορέα να παράσχει..."). Με τα δεδομένα αυτά ορθώς έγινε δεκτή η συμμετοχή μου στο διαγωνισμό, η κρίση της αναθέτουσας αρχής είναι επαρκώς αιτιολογημένη και όσα περί του αντιθέτου διατείνεται η προσφεύγουσα στον 1ο λόγο της υπό κρίση προσφυγής είναι απορριπτέα ως αβάσιμη.

2. Επί του 2ου Λόγου ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας που προβάλλεται στον 2^ο λόγο της προσφυγής περί υποχρέωσης της αναθέτουσας

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

αρχής να απορρίψει την προσφορά μου ως ασυνήθιστα χαμηλή είναι απορριπτικός ως αβάσιμος κατά το νόμο αφού η αναθέτουσα δεν έχει τέτοια εξουσία. II) Περαιτέρω για να ζητηθούν εξηγήσεις από την αναθέτουσα αρχή πρέπει να συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις που να καθιστούν αναγκαία την παροχή των εξηγήσεων αυτών. Ειδικότερο το άρθρο 88§1 Ν. 4412/16 θέτει ως μόνο κριτήριο για την καταρχήν ζήτηση εξηγήσεων από την αναθέτουσα αρχή την σύγκριση με το υπό ανάθεση συμβατικό αντικείμενο ήτοι την εκτιμώμενη αξία του που η ίδια υπολόγισε βάσει του άρθρου 6 Ν. 4412/16 αλλά και τις τυχόν ιδιαιτερότητες του που ανά περίπτωση καθιστούν το ποσοστό έκπτωσης καταρχήν ασυνήθιστο. Επαφίοντας κατά τα λοιπά στην διακριτική ευχέρεια την κρίση περί του αν η προκειμένη προσφερθείσα τιμή ήταν όντως ασυνήθιστα χαμηλή, η οποία κρίση οδηγεί αυτόθροα στην περαιτέρω δεσμία υποχρέωση αναζήτησης εξηγήσεων κατά τ' ανωτέρω εκτεθέντα. Βεβαίως η άσκηση της ευρύτατης ως άνω διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής ελέγχεται μόνο ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της με την άσκηση προδικαστικής προσφυγής και περαιτέρω δικαστικά με αίτηση αναστολής. Στην οδηγία 2014/24/ΕΕ δεν υπάρχει ορισμός της έννοιας της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, ούτε καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του κατωφλίου της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς. Παρά την έλλειψη σαφούς οριοθέτησης της έννοιας, έχει γίνει δεκτό ότι αυτή καθορίζεται με αναφορά στο υπό εκτέλεση έργο, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες του τελευταίου αλλά και στο αν τα οικονομικά στοιχεία της υποψήφιας εταιρείας αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο συγκροτούν τη μη ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Δηλαδή μόνο εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινήσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν έχει υποχρέωση να ακολουθήσει τα επόμενα βήματα και να ερευνήσει διεξοδικά την σύνθεση της προσφοράς (Τ-392/15 σκ. 85, απόφαση Πρωτοδικείου της 6/7/05). Άλλωστε στις σχετικές προβλέψεις στο Ν.4412/16 δίνεται έμφαση σε κρατική ενίσχυση του οικονομικού φορέα και σε παραβίαση διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, που δύναται να

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

αποδειχθούν ευκολότερα με προσκόμιση ζητούμενων δικαιολογητικών. Από τη σκοπιά του Διοικητικού Δικαίου, η εκκίνηση της διαδικασίας αυτής, γίνεται πάντοτε από την Αναθέτουσα, βάσει προσκομιζόμενων στοιχείων κυρίως από τους φορείς που βλάπτονται, κατά δέσμια αρμοδιότητα και εφόσον αυτή διαγνώσει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Περαιτέρω το αντικείμενο και εύρος των εξηγήσεων που καλείται να δώσει ο ελεγχόμενος αναγράφεται ενδεικτικά στις ανωτέρω διατάξεις. Δημιουργείται έτσι μια παράλληλη σχέση αναθέτοντος και προσφέροντος που καλείται να καταθέσει συγκεκριμένα στοιχεία για ποιο λόγο βρίσκεται κάτω του κοστολογικού ορίου με υποχρέωση αντικειμενικής αιτιολόγησης. Επισημαίνεται ότι απαιτείται όχι απλά χαμηλή προσφορά, αλλά ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με τους άλλους προσφέροντες και τα τεκταινόμενα στην εν λόγω αγορά για ενεργοποίηση του υποκειμενικού ελέγχου της Αναθέτουσας, που είναι αποκλειστικά αρμόδια να κρίνει σχετικά και να ενεργοποιήσει την διαδικασία (ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ-ΖΑΧΟΥ σελ.148 "Προσέγγιση του Ν.4412/16"). Από τα παραπάνω προκύπτει σαφώς ότι η εκκίνηση της εν λόγω διαδικασίας αποτελεί αποκλειστική διαγωνιστική πρωτοβουλία της Αναθέτουσας Αρχής, που επί του προκειμένου δεν ενεργοποιήθηκε ποτέ για την εξεταζόμενη διαγωνιστική διαδικασία. Στην προκειμένη περίπτωση ορθώς η αναθέτουσα αρχή δεν ζήτησε την παροχή εξηγήσεων γιατί η οικονομική προσφορά μου δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή για τις υπηρεσίες που αφορά και θα παρασχεθούν σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης. Συγκεκριμένα οι προσφερόμενες τιμές συνδέονται με το σύνολο των υπολοίπων στοιχείων της προσφοράς μου που αναφέρονται στην πολυετή, πολυεπίπεδη και αποδείξιμη συνεργασία μου με όλες τις αερογραμμές και με τα περιπτωσιολογικά στοιχεία της συγκεκριμένης κατάστασης και τις τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις της διακήρυξης, ήτοι: - Με βάση τις συμφωνίες που έχω ήδη συνάψει με αερογραμμές και τα σχέδια κινήτρων οι προσφερόμενες τιμές δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλές καθόσον, διαθέτω μακρά συνεργασία με όλες τις αερογραμμές αλλά κυρίως με τις αερογραμμές για τα δρομολόγια από και προς την Ελλάδα, αφού σε αυτά ειδικευόμαστε τα τελευταία τουλάχιστον δεκαπέντε χρόνια και ένεκα της

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

μακροχρόνιας αυτής συνεργασίας μας έχουμε πετύχει ειδικές συμφωνίες (οι οποίες είναι εμπιστευτικές μεταξύ των συνεργατών-αεροπορικών εταιρειών και της εταιρείας μας και οι οποίες μπορούν να παρουσιαστούν αν απαιτηθεί) με τις οποίες μπορούμε να εξυπηρετούμε τους πελάτες μας, στην παρούσα περίπτωση το Ελληνικό δημόσιο, με χαμηλότερες τιμές και καλύτερες προσφερόμενες υπηρεσίες, από αυτές που μπορούν να προσφέρουν ανταγωνιστικές εταιρείες. Κάποιες από τις υπηρεσίες αυτές είναι η προσφορά δωρεάν αλλαγών στις ημερομηνίες μετακίνησης, δωρεάν μεταφορές αποσκευών, δωρεάν αλλαγές ονομάτων κ.λπ. Το κέρδος μας στις συνεργασίες αυτές δεν είναι απαραίτητα το τέλος εξυπηρέτησης, το οποίο θα μπορούσε να ήταν και μηδενικό «0» (στην παρούσα περίπτωση δεν είναι μηδέν γιατί υπάρχει ο σχετικός όρος της διακήρυξης) αλλά κέρδος συνιστά: 1/ Αυτό που μας προσφέρεται από τις αεροπορικές εταιρείες και από τα συστήματα κρατήσεων (πλατφόρμες κρατήσεων GDS-General Distribution Systems) μέσω των οποίων γίνονται οι κρατήσεις ή και οι εκδόσεις, με βάση τα σχέδια κινήτρων που μας προσφέρονται και το οποίο αυξάνεται με βάση το μέγεθος των πωλήσεων. Όσο περισσότερες είναι οι πωλήσεις, τόσο μεγαλύτερο και το κέρδος μας. Επισυνάπτουμε συμβόλαια για ενημέρωση.

2/ Το επιπλέον κέρδος μας στις πωλήσεις που αναφέρεται ως προμήθεια επί των πωλήσεων (commission on sales) σε καθημερινή βάση από όλες τις αεροπορικές εταιρείες. Ενδεικτικά σήμερα στις πωλήσεις μας από και προς Ελλάδα έχουμε προμήθεια από τις αεροπορικές εταιρείες 3-5% (ανάλογα με την αεροπορική εταιρεία).

3/Το κέρδος μας επί των πωλήσεων σε σχέση με ειδικά (ιδιωτικά) ναύλα τα οποία έχουμε από αεροπορικές εταιρείες για συγκεκριμένες αγορές/πελάτες, λόγω της μακροχρόνιας μας συνεργασίας (FIT ναύλα (-confidentially) τα οποία είναι σαφώς χαμηλότερα από αυτά που φαίνονται στα συστήματα και στις πλατφόρμες κρατήσεων. Με αυτά τα ειδικά ναύλα, εφόσον εισιτήρια εκδοθούν σε αυτή την κατηγορία FIT, μπορούμε να προσφέρουμε υπηρεσίες χωρίς χρεώσεις προς τον πελάτη, όπως δωρεάν μεταφορά αποσκευών, δωρεάν αλλαγές ονομάτων και δωρεάν αλλαγές ημερομηνίας

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ταξιδιού. Σχετικά με το ανωτέρω εκτιθέμενο κέρδος μου, για το οποίο δεν επιβαρύνεται το Ελληνικό Δημόσιο αλλά οι αεροπορικές εταιρείες και τα συστήματα κρατήσεων/εκδόσεων τα οποία επιχορηγούν τους συνεργάτες τους. δηλαδή τα πρακτορεία, με απώτερο σκοπό την αύξηση των πωλήσεών τους. Αποδεικτικά στοιχεία του ανωτέρω εκτιθέμενου κέρδους του δικού μου πρακτορείου αποτελούν τα έγγραφα με στοιχεία Α έως Ι που προσκομίζω με την παρούσα προς επιβεβαίωση και τα οποία είναι τα αναφερόμενα στα κριτήρια Κ4 και Κ6 στοιχεία. Εν κατακλείδι η αναθέτουσα αρχή δεν υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής ευχέρειας και συνεπώς δεν οφείλει να ζητήσει διευκρινίσεις από την ημετέρα εταιρεία, για την αιτιολόγηση της προσφοράς καθόσον:-Το αντικείμενο της σύμβασης τέτοιο ώστε είναι συνήθης η υποβολή προσφορών με εκπτώσεις-αναπτύχθηκε επαρκής ανταγωνισμός και ειδικά η προσφεύγουσα έχει υποβάλει όμοια προσφορά με εκπτώσεις.-Αναφορικά με το κέρδος, έχει κριθεί, ότι τούτο ανάγεται στις Επιχειρηματικές προτεραιότητες και επιλογές καθώς και στο επιχειρηματικό κίνδυνο που αναλαμβάνει ο οικονομικός φορέας που συμμετέχει σε ένα δημόσιο διαγωνισμό (ΕΛΣυν 3016/12).

Γ) Επί του 3ου λόγου Η διακήρυξη στα άρθρ. 2.3.1. παραθέτει τα κριτήρια ανάθεσης (Κ1 έως Κ6) περιγράφοντας το περιεχόμενο του κάθε κριτηρίου και το συντελεστή βαρύτητάς του. Ακολούθως η αναθέτουσα αρχή στο υπ' αριθ. Φ600.163/64/415038/ Σ/358/3-7-19 έγγραφο της προσδιόρισε τις απαιτήσεις και τις τεχνικές προδιαγραφές της υπό ανάθεση σύμβαση και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των παρεχομένων υπηρεσιών εξειδικεύοντας έκαστη παροχή (π.χ. πεδίο αναφοράς τιμών εισιτηρίων, τρόπος παραγγελίας παραλαβής εισιτηρίων και πληρωμής κ.λπ.) με την επισήμανση ότι αξιολογείται και βαθμολογείται προσδιορίζοντας, ταυτόχρονα και το κριτήριο (Κ1-Κ3 κ.λπ.). Ακόμη στο ανωτέρω έγγραφο περιγράφονται αναλυτικότερα το περιεχόμενο κάθε κριτηρίου και προσδιορίζονται ειδικότερα ιδιαίτερες πτυχές των παρεχομένων υπηρεσιών και καθώς και ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο το συμβατικό αντικείμενο θα εκτελεστεί. Περαιτέρω η διακήρυξη στο άρθρο 2.3.2. βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών προσδιορίζει τον τρόπο

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

βαθμολόγησης του κάθε κριτηρίου και παραθέτει τον τύπο υπολογισμού με τον οποίο θα προκύψει η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Για την βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης στην παρ. 2.3.2.1. ορίζει ότι «κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου». Ακόμη στο ανωτέρω έγγραφο της αναθέτουσας αρχής αφού επαναλαμβάνεται ο τρόπος βαθμολόγησης των κριτηρίων και ο τύπος υπολογισμού που αναφέρει η διακήρυξη, στην περ. 6.2.2.3. αναφέρει: «Επισημαίνεται ότι, η βαθμολόγηση πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει υποχρεωτικά εκτός από την βαθμολογία και την λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά κριτήριο».

II) Η βαθμολόγηση της ημετέρας εταιρείας και της προσφεύγουσας στα τιθέμενα κριτήρια έχει ως εξής: ...LTD ...K1 110 105, K2 103,7500 100,333333, K3 100 102,500, K4 111,428571 107,142857, K5 105,714286 110, K6 110 10. Από τ' ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφεύγουσα στα κριτήρια K3 και K5 έλαβε υψηλότερη βαθμολόγηση από την ημετέρα εταιρεία ήτοι έλαβε 102,500 και 110 βαθμούς έναντι 100 και 105,714286 βαθμούς που έλαβε η δική μου προσφορά αντίστοιχα. Με τα δεδομένα αυτά ο προβαλλόμενος λόγος για τ' ανωτέρω κριτήρια (K3 και K5) πρέπει πρωτίστως ν' απορριφθεί ως προβαλλόμενος άνευ έννομου συμφέροντος γιατί η προσφεύγουσα δεν εξηγεί την υφιστάμενη ή επαπειλούμενη έστω βλάβη από την βαθμολόγηση της αυτή. Ακόμη από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι η προσφεύγουσα στα κριτήρια K2 και K6 έλαβε 100,333333 και 100 αντίστοιχα. Σύμφωνα με τον ανωτέρω παρατιθέμενο όρο της διακήρυξης στο άρθρο 2.3.2.1. η βαθμολόγηση κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών και αυξάνεται μέχρι 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. Κατά τη νομολογία η κρίση ότι η τεχνική προσφορά ως προς το κριτήριο ότι καλύπτει ακριβώς τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές οπότε βαθμολογείται με 100, δεν χρειάζεται ειδικότερη αιτιολόγηση. Επομένως ο λόγος της προσφυγής περι

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

αναιτιολόγητου κρίσεως της επιτροπής ενόψει της βαθμολόγησης με 100 στα ως άνω κριτήρια δεν παρίσταται ως βάσιμος.

III) Στα έγγραφα της επιτροπής του διαγωνισμού, για τον κάθε προσφέροντα, με την βαθμολογία που έλαβε σε κάθε κριτήριο, περιέχεται λεκτική αποτύπωση της κρίσης με την οποία οδηγήθηκε στην συγκεκριμένη βαθμολόγηση και παρατίθενται αναλυτικά υπό τον τίτλο «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ». Τα στοιχεία των τεχνικών προσφορών που ελήφθησαν υπόψη για την βαθμολόγησή τους σε κάθε κριτήριο και υποκριτήριο: Ούτω από τις παρατιθέμενες στα εν λόγω έγγραφα στοιχεία των τεχνικών προσφορών τα οποία συνεκτίμησε η αναθέτουσα αρχή κατά την βαθμολόγησή τους, προκύπτει ότι τα στοιχεία της δικής μου τεχνικής προσφοράς αποσκοπούν στην βέλτιστη ποιοτικά λύση –και όχι στην ελάχιστη αποδεκτή τοιαύτη- και για το λόγο αυτό έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία, ήτοι: Κ-1: Η προσφορά της ημετέρας εταιρείας υπερτερεί αυτή της προσφεύγουσας στα εξής: α) Στην εγκατάσταση του συστήματος πεδίου αναφοράς σε όσους φορείς τερματικά απαιτήσει η αναθέτουσα αρχή, όπως αναλυτικά παρατίθεται στην παρ. 4.1.1. και 4.1.2. της προσφοράς μου. β) Το σύστημα/πεδίο θα φέρει τον τίτλο ειδική πλατφόρμα Διαχείρισης Εισιτηρίων ΕΠΔΕ με την δυνατότητα ελέγχου εκδόσεως εισιτηρίων ομαδικών και ατομικών μετακινήσεων (στοιχείο 4.1.3. προσφοράς μου η αξιολόγησης περ. 4.1.5. στο ανωτέρω (Φ600/163/64/415038/1358/13-719 έγγραφο. Στη συνέχεια παραθέτω συγκριτικό πίνακα των προσφορών της ημετέρας εταιρείας και της προσφεύγουσας στον οποίο αποτυπώνονται οι υπάρχουσες διαφορές στο ανωτέρω πίνακα και τεκμηριώνεται η υπεροχή της δικής μου προσφοράς ήτοι: [...] Κατόπιν τούτου και ο παρόν λόγος πρέπει ν' απορριφθεί γιατί δεν εχώρησε παράβαση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και των όρων της διακήρυξης εις βάρος της προσφεύγουσας.

Δ) Επί του 4ου λόγου Στην παράγραφο 3 του άρθρου 24 Ν. 4412/16, ορίζονται ιδίως τα πρόσωπα που αφορά η σύγκρουση συμφερόντων. Ενώ στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου προσδιορίζεται η έννοια των συμφερόντων. Στη συνέχεια στην παράγραφο 5 του αυτού ως άνω

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

άρθρου ορίζεται ότι «Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α και β της παρ. 3 υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν εγγράφως στην αναθέτουσα αρχή τυχόν σύγκρουση συμφερόντων των ιδίων ή των συγγενικών τους προσώπων, υπό την έννοια της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3, σε οποιονδήποτε υποψήφιο ή προσφέροντα από τη στιγμή που λαμβάνουν γνώση της εν λόγω σύγκρουσης προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να είναι σε θέση να προβεί σε διορθωτικές ενέργειες... Άλλωστε κατά πάγια αρχή του ενωσιακού δικαίου, ως προϋπόθεση του αποτελεσματικού και υγιούς ανταγωνισμού, απαιτείται το σύνολο των μετεχόντων να διαθέτουν ίσες ευκαιρίες σε κάθε στάδιο κάθε διαγωνισμού. Περαιτέρω ο οικονομικός φορέας που θεωρεί ότι ενδέχεται να βλάφθηκε δεν φέρει το βάρος της απόδειξης περί συνδρομής των συνθηκών σύγκρουσης, εφόσον προσκομίζει αντικειμενικά στοιχεία που δημιουργούν αμφιβολίες ή προκύπτουν πασιδήλως από αδιαμφισβήτητα στοιχεία που είναι σε γνώση της Αναθέτουσας (ΔΕΕ C-518/13, T-160/03). Συνάγεται σαφώς από τα παραπάνω, ότι καμία απαίτηση υπεύθυνης δήλωσης των μελών της Επιτροπής του εν λόγω διαγωνισμού δεν απαιτείται και η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε, ούτε προσκομίζει κάποιο σχετικό αντικειμενικό στοιχείο, περί δήθεν σύγκρουσης συμφερόντων των μελών της, αλλά απλά προσφεύγει γενικά και αόριστα, άνευ λόγου, για παρακώλυση της διαδικασίας όπως προείπαμε, μόνο και μόνο για να δημιουργήσει αμφιβολία για τον αντικειμενικό τρόπο βαθμολόγησης των μελών της Επιτροπής.

Ε) Επί του 5ου λόγου. Καταρχάς σύμφωνα με τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου, τον ΚΔΔ και το πλαίσιο λειτουργίας των οργάνων του Διαγωνισμού, σύμφωνα με τη διακήρυξη και τα άρθρα 100, 105 και 221 Ν.4412/16, δεν απαιτείται πρακτικό συνεδρίασης για τη λήψη απόφασης από το αποφαινόμενο όργανο του διαγωνισμού που είναι ο Δκτης ...! Ειδικότερα, σύμφωνα με το αρθρ.221 του προαναφερόμενου νόμου συλλογικά όργανα που συνεδριάζουν είναι τα γνωμοδοτικά όργανα του διαγωνισμού, ήτοι οι Επιτροπές διενέργειας αξιολόγησης του διαγωνισμού και ειδικά για το ΥΠ...επιπλέον η .../ΠΓΕΠ, προς το σκοπό κατάρτισης των απαιτούμενων

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

Πρακτικών και Εισηγήσεων, που δε συνιστούν εκτελεστές και προσβαλλόμενες διοικητικές πράξεις. [όλο το αρθρ.221 και ειδικότερα η παρ.6. "Για τη συγκρότηση και τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων στις αναθέτουσες αρχές, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του «Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας», εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του ως άνω νόμου. Τα συλλογικά όργανα είναι δυνατόν να συνεδριάζουν και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 2690/1999 (Α` 45)]. Σύμφωνα, επίσης, με το αρθρ.100 του ως άνω νόμου στο στάδιο του οποίου βρίσκεται ο διαγωνισμός (και όχι στο αρθρ.105, αφού δεν έχει γίνει κατακύρωση) " «4. Τα αποτελέσματα κάθε σταδίου επικυρώνονται με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής στους προσφέροντες ή στους συμμετέχοντες «μαζί με αντίγραφο των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών του αντίστοιχου σταδίου». Από τα προαναφερθέντα συνάγεται σαφώς ότι συνεδρίαση απαιτείται για λήψη απόφασης μόνο από τα συλλογικά όργανα του διαγωνισμού, όπως και έχει γίνει και προκύπτει σαφώς από τα υπάρχοντα Πρακτικά και Εισηγήσεις, και όχι προφανώς από το μοναδικό αποφαινόμενο όργανο που είναι ο Δκτης ..., ως έχων την αρμοδιότητα και δικαιοδοσία για λήψη της εκτελεστέας και εν προκειμένω προσβαλλόμενης απόφασης αποδοχής και ανάδειξης Προσωρινού Αναδόχου. Οι διατάξεις του άρθρου 105 Ν. 4412/16, στο οποίο στηρίζει τον 5ο λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα, περιλαμβάνει κανόνες που αφορούν τη διαδικασία κατακύρωσης της σύμβασης, μετά από απόφαση της αναθέτουσας αρχής και την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο ενώ περιέχονται και ρυθμίσεις σχετικά με την επέλευση των έννομων αποτελεσμάτων της πρώτης, τις απαιτούμενες κοινοποιήσεις και προθεσμίες πρόσκλησης αναδόχου όπως και τη δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής για μείωση του αντικείμενου της σύμβασης (Δημόσιες Συμβάσεις Ράικος κ.λπ. άρθρο 105). Συνεπώς από τα ανωτέρω εκτεθέντα προκύπτει σαφώς ότι κατά την παρούσα φάση της διαγωνιστικής διαδικασίας δεν στοιχειοθετείται λόγος ακυρώσεως της αποφάσεως της αναθέτουσας

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

αρχής για παράβαση του άρθρου 105 Ν. 4412/16 και ειδικότερα για μη κοινοποίηση πρακτικού συνεδρίασης για την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης ανάθεσης σε προσωρινό ανάδοχο από το Δκτη ..., όπως διατείνεται η προσφεύγουσα και ως εκ τούτου ο παρόν λόγος πρέπει ν' απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος.

ΣΤ) Επί του 6ου λόγου. Με τον παρόντα λόγο η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποφάσεως της αναθέτουσας σχετικά με την βαθμολόγηση των τεχνικών και οικονομικών προσφορών, προβάλλοντας αιτιάσεις για δήθεν έλλειψη αιτιολογίας και παραβίαση της αρχής της διαφάνειας. Ο λόγος αυτός είναι συναφής με τον 3ο λόγο της προσφυγής και αναλογικά ισχύουν όσα αναφέρονται ανωτέρω στον 3ο λόγο της παρούσης. Περαιτέρω σύμφωνα με τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων οφείλει να είναι καταρχήν πλήρης και ειδική, δύναται δε να συμπληρωθεί από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, όπως αναλυτικά περιγράφεται στο αρθρ.17 του ΚΔΔ (Ν.2690/99). Ομοίως όλα τα στοιχεία για ποιοτική και ποσοτική υπεροχή της προσφοράς αναδόχου ΑΡΚΕΙ να προκύπτουν από τα στοιχεία όλου του φακέλου τον οποίον συνιστούν Πρακτικά, Εισηγήσεις, Γνώμες κ.α (Ελ.Συν.VII 41/2008). Επίσης συνοπτική αιτιολογία πρακτικού νόμιμα συμπληρώνεται από επισυναπτόμενους Πίνακες ειδικής αιτιολόγησης της βαθμολόγησης (Ελ.Συν.VI 168/2008).

17.Επειδή, στο άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...].»

18. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασηςπεριέχουν ιδίως : [.....]ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης. Επίσης οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές ή νέες συμβάσεις και, εφόσον είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των παρατάσεων για την άσκησή τους, [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [.....]».

19. Επειδή, στην παράγραφο 3 του άρθρου 24 Ν. 4412/16, ορίζονται ιδίως τα πρόσωπα που αφορά η σύγκρουση συμφερόντων. Ενώ στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου προσδιορίζεται η έννοια των συμφερόντων. Στη συνέχεια στην παράγραφο 5 του αυτού ως άνω άρθρου ορίζεται ότι: «Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α και β της παρ. 3 υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν εγγράφως στην αναθέτουσα αρχή τυχόν σύγκρουση συμφερόντων των ιδίων ή των συγγενικών τους προσώπων, υπό την έννοια της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3, σε οποιονδήποτε υποψήφιο ή προσφέροντα από τη στιγμή που λαμβάνουν

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

γνώση της εν λόγω σύγκρουσης προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να είναι σε θέση να προβεί σε διορθωτικές ενέργειες».

20. Επειδή, στο άρθρο 73 «Λόγοι αποκλεισμού (άρθρο 57 παρ. 1 έως 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» προβλέπεται ότι: «Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. «γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β` 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα` και ββ` κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.». Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. Η παρούσα

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους».

21. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 75 «58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του Ν.4412/2016: « 1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. 2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α` ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό.[...]3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων. Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341[...] 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.[...]5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος».

22.Επειδή, στο άρθρο 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν.4412/2016, ορίζονται τα ακόλουθα: « 1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α`75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:[...] β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77. [...] 3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή[...].».

23. Επειδή, ο εν λόγω Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016 για την καθιέρωση του τυποποιημένου Εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας και πλέον Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΕ L 3, 6.1.2016, σ. 16–34), εφαρμόζεται υποχρεωτικά στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων. Ο ανωτέρω Κανονισμός περιλαμβάνει δύο Παραρτήματα, εκ των οποίων το πρώτο περιλαμβάνει “Οδηγίες” σχετικά με τη διαμόρφωση και συμπλήρωση του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης σύμφωνα με τους όρους έκαστης διακήρυξης ή πρόσκλησης προς σύναψη δημόσιας σύμβασης και το δεύτερο περιλαμβάνει το τυποποιημένο έντυπο. Το ΕΕΕΣ περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Μέρος I. Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία ανάθεσης και την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα . Μέρος II. Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα. Μέρος III. Κριτήρια αποκλεισμού: Α: Λόγοι αποκλεισμού που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες Β: Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης Γ: Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή επαγγελματικό παράπτωμα και άλλοι λόγοι αποκλεισμού. Δ: Άλλοι λόγοι αποκλεισμού που ενδέχεται να προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία [ε.α άρθρο 8 παρ. 4 ν. 3310/2005 (Α' 30) περί ονομαστικοποίησης μετοχών] Μέρος IV. Κριτήρια επιλογής: α. Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής Α. Καταλληλότητα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Δ: Συστήματα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Μέρος V. Περιορισμός του αριθμού

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων. Μέρος VI. Τελικές δηλώσεις. Ο εκτελεστικός Κανονισμός 2016/7 είναι διαθέσιμος στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2016_003_R_0004.

24. Επειδή, στις Οδηγίες του Εκτελεστικού κανονισμού σχετικά με τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ αναφέρονται τα ακόλουθα: «Κατά την προετοιμασία των εγγράφων της προμήθειας για μια δεδομένη διαδικασία προμήθειας, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να δηλώνουν στην προκήρυξη διαγωνισμού, στα έγγραφα της προμήθειας που αναφέρονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στις προσκλήσεις επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ποιες πληροφορίες θα ζητηθούν από τους οικονομικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένης ρητής δήλωσης σχετικά με το αν οι πληροφορίες που ορίζονται στα μέρη II και III πρέπει ή δεν πρέπει να παρέχονται για υπεργολάβους στις ικανότητες των οποίων δεν βασίζεται ο οικονομικός φορέας. Μπορούν επίσης να διευκολύνουν το έργο των οικονομικών φορέων αναφέροντας τις εν λόγω πληροφορίες απευθείας σε ηλεκτρονική έκδοση του ΕΕΕΠ, χρησιμοποιώντας για παράδειγμα την υπηρεσία ESPD (<https://webgate.acceptance.ec.europa.eu/growth/tools-databases/ecertis2/resources/espd/index.html> την οποία οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα παρέχουν δωρεάν σε αναθέτουσες αρχές, αναθέτοντες φορείς, οικονομικούς φορείς, παρόχους ηλεκτρονικών υπηρεσιών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη».

25. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 80 «Αποδεικτικά μέσα (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν.4412/2016: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76. Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους. [...]4. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα μπορεί, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α`. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο. 5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α`, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών. 9. Τα αποδεικτικά έγγραφα του παρόντος άρθρου και του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α`, μπορεί να εξειδικεύονται στις στα πρότυπα έγγραφα σύμβασης που εκδίδει η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53».

26. Επειδή, σύμφωνα με το Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α' του Ν.4412/2016: «Μέρος I: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα είναι δυνατόν, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά: α) κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις ή, όπου ενδείκνυται, πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων β) οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων, στην περίπτωση που η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας· γ) δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

κύκλο εργασιών. Μέρος II: Τεχνική ικανότητα. Αποδεικτικά στοιχεία των τεχνικών ικανοτήτων του οικονομικού φορέα, που αναφέρονται στο άρθρο 75:

α] οι ακόλουθοι κατάλογοι: ι] κατάλογος των εργασιών που εκτελέστηκαν την τελευταία πενταετία, κατά μέγιστο όρο, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σημαντικότερων εργασιών όπου κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ότι θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών εργασιών που εκτελέστηκαν πριν από την τελευταία πενταετία, β) κατάλογος των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Όπου κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ότι θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών αγαθών ή υπηρεσιών που παραδόθηκαν ή εκτελέστηκαν πριν από την τελευταία τριετία. β) αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών, είτε ανήκουν απευθείας στην επιχείρηση του οικονομικού φορέα είτε όχι, ιδίως των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας και, όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις έργων, εκείνων που θα έχει στη διάθεσή του ο εργολήπτης για την εκτέλεση του έργου- για την εκτέλεση του έργου γ] περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο οικονομικός φορέας για την εξασφάλιση της ποιότητας και των μέσων μελέτης και έρευνας της επιχείρησής του δ) αναφορά του τρόπου διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και των συστημάτων ανίχνευσης που θα είναι σε θέση να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης· ε] εάν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που παρέχονται είναι σύνθετα ή, κατ' εξαίρεση, πρέπει να ανταποκρίνονται σε κάποιον ιδιαίτερο σκοπό, έλεγχος διενεργούμενος από την αναθέτουσα αρχή ή, εξ ονόματος της, από αρμόδιο επίσημο οργανισμό της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο προμηθευτής ή ο πάροχος υπηρεσιών, με την επιφύλαξη της συναίνεσης του οργανισμού αυτού- ο έλεγχος αυτός αφορά το παραγωγικό δυναμικό του προμηθευτή ή τις τεχνικές ικανότητες του παρόχου υπηρεσιών και, όπου

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

κριθεί απαραίτητο, τα μέσα μελέτης και έρευνας που αυτός διαθέτει καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει για τον έλεγχο της ποιότητας στ] αναφορά τίτλων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη ή των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αξιολογούνται ως κριτήριο ανάθεσης· ζ] αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης η] δήλωση στην οποία αναφέρονται το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη και ο αριθμός των στελεχών της επιχείρησής του κατά τα τελευταία τρία χρόνια θ) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο πάροχος υπηρεσιών ή ο εργολήπτης για την εκτέλεση της σύμβασης με αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο ο οικονομικός φορέας προτίθεται, ενδεχομένως, να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας[...]. Η) πιστοποιητικά εκδιδόμενα από επίσημα ινστιτούτα ή επίσημες υπηρεσίες ελέγχου της ποιότητας, αναγνωρισμένων ικανοτήτων, με τα οποία βεβαιώνεται η καταλληλότητα των αγαθών, επαληθευόμενη με παραπομπές σε ορισμένες τεχνικές προδιαγραφές ή πρότυπα».

27. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 82 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν.4412/2016: «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας[...].»²⁸. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 88 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν.4412/2016: «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφος 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18[...]. 4. Εάν η αναθέτουσα αρχή διαπιστώνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, η προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για αυτό τον λόγο, μόνο μετά από διαβούλευση με τον

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

προσφέροντα και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας, την οποία ορίζει η αναθέτουσα αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ. Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή απορρίπτει προσφορά υπό τις συνθήκες αυτές, ενημερώνει σχετικώς την Επιτροπή».

29. Σύμφωνα με το αρθρ.100 του Ν.4412/2016 : «4. Τα αποτελέσματα κάθε σταδίου επικυρώνονται με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής στους προσφέροντες ή στους συμμετέχοντες[...] μαζί με αντίγραφο των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών του αντίστοιχου σταδίου». Περαιτέρω , σύμφωνα με το άρθρο 105 « Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης»: «1. Στην απόφαση κατακύρωσης αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης της σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 360 και επόμενα. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή παροχής γενικών υπηρεσιών, το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, με αιτιολογημένη εισήγησή του, μπορεί να προτείνει την κατακύρωση της σύμβασης για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό στα εκατό, που θα καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσας αξίας μέχρι 100.000 ευρώ περιλαμβανομένου Φ.Π.Α. και το 15% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσας αξίας από 100.001 ευρώ και άνω περιλαμβανομένου Φ.Π.Α. στην περίπτωση της μεγαλύτερης ποσότητας ή το 50% στην περίπτωση μικρότερης ποσότητας. Για κατακύρωση μέρους της ποσότητας κάτω του καθοριζόμενου από τα έγγραφα της σύμβασης ποσοστού, απαιτείται προηγούμενη αποδοχή από τον προμηθευτή. 2. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί αμέσως την απόφαση κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, σε κάθε προσφέροντα εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως με τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ.λπ., επί αποδείξει [...]».

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

30. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 221 «Όργανα διενέργειας διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων»: «1. Στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, τα όργανα που γνωμοδοτούν προς τα αποφαινόμενα όργανα («γνωμοδοτικά όργανα») έχουν ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...]ε) εισηγούνται τον αποκλεισμό των προσφερόντων ή υποψηφίων από τη διαδικασία, την απόρριψη των προσφορών, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων, την αποδέσμευση των εγγυήσεων, τη ματαίωση της διαδικασίας, στ) γνωμοδοτούν για κάθε άλλο θέμα που ανακύπτει κατά τη διαδικασία ανάθεσης[...] 2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους τα όργανα αυτά εκδίδουν γνώμη (συμπεριλαμβανομένης της βαθμολόγησης) μετά από ψηφοφορία επί των επικρατέστερων προτάσεων (π.χ. βαθμολόγησης). Η γνώμη (π.χ. επί της βαθμολόγησης) του οργάνου είναι η πρόταση που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των παρόντων. Δεν επιτρέπεται η γνώμη των οργάνων αυτών να προκύπτει από το μέσο όρο των προτάσεων.3. Με απόφαση της αναθέτουσας αρχής συγκροτούνται γνωμοδοτικά όργανα για συγκεκριμένη σύμβαση ή περισσότερες ή σε ετήσια βάση για τις συμβάσεις που συνάπτει η αναθέτουσα αρχή. Η ύπαρξη οργάνων σε ετήσια βάση δεν αποκλείει τη συγκρότηση οργάνου συγκεκριμένης/ων σύμβασης ή συμβάσεων. Εφόσον τα όργανα συγκροτούνται σε ετήσια βάση, οι διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που δεν έχουν ολοκληρωθεί εντός του έτους, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από το ίδιο όργανο. Στην περίπτωση της διενέργειας συγκεντρωτικών αγορών από ΚΑΑ, τα αντίστοιχα γνωμοδοτικά όργανα συγκροτούνται με απόφασή τους[...] 6. Για τη συγκρότηση και τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων στις αναθέτουσες αρχές, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας», εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του ως άνω νόμου[...] 11. Στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, πέραν των οριζόμενων στην παράγραφο 1, ισχύουν και τα ακόλουθα: α) «Συγκροτείται τριμελές ή πενταμελές γνωμοδοτικό όργανο (Επιτροπή /επιτροπή αξιολόγησης).»

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

31. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 365 του Ν.4412/2016: «1. Στις περιπτώσεις όπου η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 362, η αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών: (α) κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 362, και (β) διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τις απόψεις της επί της προσφυγής και τα αποδεικτικά κοινοποίησης της περίπτωσης α` της παραγράφου 1, στους ενδιαφερόμενους τρίτους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης[...] «Σε περίπτωση συμπληρωματικής αιτιολογίας επί της προσβαλλόμενης πράξης, αυτή υποβάλλεται έως και δέκα (10) ημέρες πριν την συζήτηση της προσφυγής και κοινοποιείται αυθημερόν στον προσφεύγοντα μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ ή αν αυτό δεν είναι εφικτό με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Υπομνήματα επί των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της Αναθέτουσας Αρχής κατατίθενται μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ έως πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής .».

32. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 36 «Υποχρέωση χρήσης - Λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ» του Ν.4412/2016: «5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ρυθμίζονται, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν:[...]γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων[...].».

33. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 37 «Πολιτική ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ» του Ν.4412/2016 (άρθρο 22 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) : «2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει:[...]«β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014.».Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποδέχονται τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που υποστηρίζονται από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν τα πιστοποιητικά χορηγούνται από έναν πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/ 767/ΕΚ της Επιτροπής, ανεξάρτητα από το αν έχουν δημιουργηθεί με ή χωρίς ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: αα) οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να καθορίζουν τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, βάσει των μορφοτύπων που έχουν θεσπιστεί με την Απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής και να θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τεχνικά τους εν λόγω μορφότυπους· όταν χρησιμοποιείται διαφορετικός μορφότυπος ηλεκτρονικής υπογραφής, τότε η ηλεκτρονική υπογραφή ή ο φορέας του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δυνατότητες επικύρωσης, υπό την ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Οι δυνατότητες επικύρωσης επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να επικυρώνει, σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα, την ηλεκτρονική υπογραφή που έχει παραληφθεί, ως προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, υποστηριζόμενη από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό. Η ΕΕΤΤ κοινοποιεί τις πληροφορίες σχετικά με τον πάροχο των υπηρεσιών επικύρωσης στην Επιτροπή.[...] 3. Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2013 (Β` 401) απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από τρίτους, εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς, πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των υπηρεσιών αυτών των φορέων προς το χρήστη, η οποία διαβιβάζεται στο χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου με βέβαιη χρονολογία. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω».

34. Επειδή, κατά το άρθρο 2 του ΠΔ 150/2001 (Α` 125) περί προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13), «νοούνται ως: 1. «ηλεκτρονική υπογραφή»: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με αυτά και τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας. 2. «προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή» ή «ψηφιακή υπογραφή»: ηλεκτρονική υπογραφή, που πληροί τους εξής όρους: α) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του υπογράφοντος, γ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και δ) συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο, ώστε να μπορεί να εντοπισθεί οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων. 3. «υπογράφων»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που κατέχει διάταξη δημιουργίας υπογραφής και ενεργεί είτε στο δικό του όνομα είτε στο όνομα άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου ή φορέα. 4. «δεδομένα δημιουργίας υπογραφής»: μονοσήμαντα δεδομένα, όπως κώδικες ή ιδιωτικά κλειδιά κρυπτογραφίας, που χρησιμοποιούνται από τον υπογράφοντα για τη δημιουργία ηλεκτρονικής υπογραφής. 5. «διάταξη

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

δημιουργίας υπογραφής» ... 6. «ασφαλής διάταξη δημιουργίας υπογραφής» ... 7. «δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής»: δεδομένα, όπως κώδικες, ή δημόσια κλειδιά κρυπτογραφίας, τα οποία χρησιμοποιούνται για την επαλήθευση της ηλεκτρονικής υπογραφής. 8. «διάταξη επαλήθευσης υπογραφής» ... 9. «πιστοποιητικό»: ηλεκτρονική βεβαίωση, η οποία συνδέει δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής με ένα άτομο και επιβεβαιώνει την ταυτότητά του. 10. «αναγνωρισμένο πιστοποιητικό»: πιστοποιητικό που πληροί τους όρους του Παραρτήματος I και εκδίδεται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης ... 11. «πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλος φορέας, που εκδίδει πιστοποιητικά ή παρέχει άλλες υπηρεσίες, συναφείς με τις ηλεκτρονικές υπογραφές. 12. «προϊόν ηλεκτρονικής υπογραφής» ...» Περαιτέρω, στο άρθρο 3 ορίζονται τα εξής: «1. Η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο. ...». Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, έχει κριθεί (βλ. Ελ. Συν 1739/2016 Μείζων Σύνοψη) ότι: α) ως «ηλεκτρονική υπογραφή» νοείται ένα σύνολο δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας, ενώ ως «ψηφιακή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή» νοείται εκείνη που συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα και είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του, έχει δημιουργηθεί με μέσα που ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλεισμό του έλεγχο και συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται, με τρόπο ώστε να μπορεί να εντοπισθεί επακόλουθη αλλοίωση των δεδομένων, β) για τη δημιουργία ψηφιακής υπογραφής απαιτείται ο υπογράφων να κατέχει διατεταγμένο υλικό ή λογισμικό που χρησιμοποιείται για την εφαρμογή των «δεδομένων δημιουργίας της υπογραφής», για την επαλήθευση των οποίων απαιτείται η χρήση των «δεδομένων επαλήθευσης υπογραφής» (κώδικες ή δημόσια κρυπτογραφικά κλειδιά) και η έκδοση ηλεκτρονικής Βεβαίωσης, ήτοι ψηφιακού πιστοποιητικού που συνδέει μονοσήμαντα τα «δεδομένα επαλήθευσης μιας υπογραφής» (ή δημόσιο κλειδί) με ένα συγκεκριμένο

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

φυσικό πρόσωπο και επιβεβαιώνει την ταυτότητα του, εξασφαλίζει τη γνησιότητα του υπογραφόμενου κατ' αυτόν τον τρόπο εγγράφου, την ακεραιότητα του, την εμπιστευτικότητα και τη μη αποποίηση της ευθύνης του υπογράφοντος, γ) η ψηφιακή υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, ήτοι ηλεκτρονική βεβαίωση που εκδίδεται από «πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης» και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής, ήτοι από διάταξη που διασφαλίζει, αφενός ότι τα δεδομένα δημιουργίας υπογραφής που χρησιμοποιήθηκαν είναι κατ' ουσίαν μοναδικά και απόρρητα και δεν μπορούν με εύλογη βεβαιότητα να αντληθούν από αλλού, ενώ προστατεύονται αποτελεσματικά από το νομίμως υπογράφοντα κατά της χρησιμοποίησης τους από τρίτους και αφετέρου ότι η υπογραφή προστατεύεται από πλαστογραφία με τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας, επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής, τόσο κατά το ουσιαστικό όσο και κατά το δικονομικό δίκαιο, ενώ συνιστά μέθοδο απόδειξης της γνησιότητας του ηλεκτρονικού εγγράφου. Επομένως, τα ηλεκτρονικά έγγραφα που φέρουν ασφαλή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή εξομοιώνονται, από πλευράς έννομων συνεπειών, πλήρως, με τα ιδιοχείρως υπογεγραμμένα έγγραφα και αναπτύσσουν αυξημένη αποδεικτική δύναμη (άρθρο 445 ΚΠολΔ) και, εφόσον η γνησιότητα του περιεχομένου τους δεν αμφισβητείται, αποτελούν πλήρη απόδειξη ότι η δήλωση που περιέχουν προέρχεται από τον ψηφιακώς υπογράφοντα δ) τα πιστοποιητικά δημιουργίας ψηφιακής υπογραφής που έχουν εκδοθεί από φορέα παροχής υπηρεσιών πιστοποίησης εγκατεστημένο σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στους καλυπτόμενους από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ηλεκτρονική υπογραφή τομείς, συνεπάγονται τις ίδιες έννομες συνέπειες με τις αντίστοιχες υπηρεσίες πιστοποίησης, που παρέχονται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, τα δε προϊόντα ψηφιακής υπογραφής, τα οποία συνάδουν με την κείμενη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεπάγονται τις ίδιες έννομες συνέπειες με τα αντίστοιχα προϊόντα ψηφιακής υπογραφής, τα οποία προέρχονται από την Ελλάδα, ε) ηλεκτρονικό έγγραφο είναι το σύνολο των δεδομένων, τα οποία, αφού εγγραφούν στο

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

μαγνητικό δίσκο ενός Η/γ, αποτυπώνονται στη συνέχεια, κατά τρόπο αναγνώσιμο από τον άνθρωπο, στην οθόνη του Η/Υ ή εκτυπώνονται στον προσαρτημένο εκτυπωτή (print - out) και αποτελούν απεικόνιση της εγγραφής που έχει καταχωρηθεί στη μαγνητική επιφάνεια του σκληρού δίσκου του Η/Υ. Ως εκ τούτου, το εκτύπωμα (print - out) ενός ηλεκτρονικού εγγράφου αποτελεί το πρωτογενές ηλεκτρονικό έγγραφο (ΑΠ 35/2011, 570/2010, 441 /2007, 1094/2006, 902/2006, 578/2005). Συνεπώς, έγγραφα που εκδίδονται ηλεκτρονικά, με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής (ψηφιακής) υπογραφής που πληροί τις απαιτήσεις της Οδηγίας 99/93/ΕΚ, θεωρούνται νομίμως υπογεγραμμένα, έχουν δε την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα έγγραφα που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και έχουν ισχύ πρωτοτύπου με την έκδοσή τους και μόνο, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε επικύρωση τους.

35.Επειδή, σύμφωνα με την ΥΑ 569//2017 (ΥΑ 56902/215 ΦΕΚ Β 1924 2017): «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων», που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης και ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 8 «Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων»: «1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του Συστήματος κατά περίπτωση, με: • την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία»[...] • την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς», ο οποίος περιλαμβάνει τους (υπό)φακέλους: - «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» - «Οικονομική Προσφορά» - «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου».[...]3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας[...]. Στο άρθρο 15, τέλος, της πιο πάνω Υπουργικής Απόφασης, περί υποβολής προσφορών – αιτήσεων συμμετοχής, ορίζεται: «1. Χρόνος και τρόπος υποβολής Προσφορών και Αιτήσεων Συμμετοχής. 1.1. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν την προσφορά, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή τους σε διαγωνιστική διαδικασία και μέχρι τη σύναψη της σύμβασης μέσω του Συστήματος με τρόπο και σε χρόνο που ορίζεται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της παρούσης. 1.2 Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν την προσφορά τους σε ηλεκτρονικό φάκελο μέσα στη προθεσμία που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Τα περιεχόμενα του ανωτέρω φακέλου ορίζονται ως εξής: (α) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής– Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα. (β) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα.[...] Ο χρήστης- οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω: 1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου *Portable Document Format (PDF)* και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. 1.2.1.1 Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον ν. 4250/2014. Τέτοια στοιχεία και

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

δικαιολογητικά είναι ενδεικτικά η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille). 1.2.1.2 Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, τα ΦΕΚ, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα στοιχεία και δικαιολογητικά προβλέπεται από το ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται αντίγραφα των πρωτοτύπων.[...]2. Υποβολή αιτήσεων συμμετοχής. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν τις αιτήσεις συμμετοχής τους μέσω του Συστήματος με τρόπο και σε χρόνο που ορίζεται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, τα έγγραφα της σύμβασης και την παρούσα, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων της παρ. 1.2.1 του παρόντος άρθρου.[...]

36.Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999): «1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων, αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών[...] 4. Για τις συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παριστάμενων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική αλλά περιεκτική Αναφορά στο περιεχόμενό τους, η μορφή και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας και οι αποφάσεις που λήφθηκαν. 5. Στο πρακτικό καταχωρίζονται οι γνώμες των μελών που μειοψήφησαν, σε περίπτωση δε φανεράς ψηφοφορίας και τα ονόματα τούτων. 6. Αν πρόκειται για συνεδρίαση οργάνου προς διατύπωση απλής γνώμης, στο οικείο πρακτικό καταχωρίζονται υποχρεωτικώς όλες οι επί μέρους γνώμες που διατυπώθηκαν και τέθηκαν σε ψηφοφορία. 7. Το πρακτικό συντάσσεται από το γραμματέα και επικυρώνεται από τον πρόεδρο. 8. Η υπογραφή του προέδρου ή του αναπληρωτή του αρκεί για τη νόμιμη υπόσταση κάθε πράξης του συλλογικού οργάνου».

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

37.Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο «1.7 Αρχές Εφαρμοζόμενες στη Διαδικασία Σύναψης ΣΠ – Εκτελεστικών Συμβάσεων» της διακήρυξης : «Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: 1.7.1 Τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της ΣΠ / εκτελεστικών συμβάσεων, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους 1.7.2 Η αθέτηση της υποχρέωσης της προηγούμενης παραγράφου 1.7.1 συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 73, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. Κατά το άρθρο 2.1.1 «Έγγραφα της σύμβασης» της διακήρυξης: «Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης της Συμφωνίας Πλαίσιο είναι τα ακόλουθα: «2.1.1.1 Η παρούσα Διακήρυξη με το τεύχος αυτής (Παράρτημα «Α») που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής 2.1.1.2 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης [ΕΕΕΣ][...]. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.1.3 της διακήρυξης: «Για την συμμετοχή στο διαγωνισμό, οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχής ψηφιακής υπογραφής και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) - (Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr)». Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.3.3: «Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: 2.2.3.3.1 Γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και 2.2.3.3.2 Μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης[...].2.2.3.3.4 Αν ο προσφέρων είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. Δεν αποκλείεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους. Κατ' εξαίρεση, επίσης, ο προσφέρων δεν αποκλείεται, όταν ο αποκλεισμός, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3.3, θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 ν. 4412/2016, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας της προθεσμίας υποβολής προσφοράς». Σύμφωνα, με το άρθρο 2.2.4 «Κριτήρια Επιλογής - Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής Δραστηριότητας» της διακήρυξης: «2.2.4.4 Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να αποδείξουν ότι είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού (International Air Transport Association – IATA) για να μπορούν να παράσχουν ποιοτικά τη σχετική υπηρεσία (Μόνο για τα ταξιδιωτικά γραφεία – όχι για τις αεροπορικές εταιρίες). Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» της διακήρυξης: «2.2.5.1 Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης ΣΠ, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να υποβάλουν στοιχεία που να αποδεικνύεται ότι ο ελάχιστος μέσος κύκλος εργασιών κατά την τελευταία τριετία (2015, 2016 και 2017) από ημερομηνία υποβολής δικαιολογητικών

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

συμμετοχής / προσφοράς), στον τομέα δραστηριοτήτων (προμήθεια αεροπορικών εισιτηρίων) που αποτελεί το αντικείμενο της ΣΠ, είναι τουλάχιστον ίσος με το 30% του ύψους της εκτιμώμενης μέγιστης αξίας της ΣΠ, σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία της παραγράφου 1.3.5 της παρούσας διακήρυξης, δηλαδή, ένα εκατομμύριο εννιακόσιες ενενήντα οκτώ χιλιάδες ευρώ (1.998.000 €).

2.2.5.2 Σε περίπτωση που ο υποψήφιος πάροχος υπηρεσιών δραστηριοποιείται για μικρότερο χρονικό διάστημα, τότε ο κύκλος εργασιών από την έναρξη των δραστηριοτήτων του, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με το 30% του ύψους της εκτιμώμενης μέγιστης αξίας ΣΠ ή του / των τμήματος /-ων για το / τα οποίο /-α εκδηλώνεται η συμμετοχή του προσφέροντος, σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία της παραγράφου 1.3.5 της παρούσας διακήρυξης.

2.2.5.3 Ο υποψήφιος πάροχος υπηρεσιών οφείλει να αποδείξει την ανωτέρω ελάχιστη προϋπόθεση συμμετοχής, καταθέτοντας με την προσφορά του, τα στοιχεία τεκμηρίωσης, σύμφωνα με την περί εταιρειών νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος, όπως αναλύονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης. Σύμφωνα, επίσης, με το άρθρο 2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» της διακήρυξης: «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης ΣΠ, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη ΣΠ και τις αντίστοιχες εκτελεστικές συμβάσεις σε κατάλληλο ποιοτικό επίπεδο σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα περί συγκρουόμενων συμφερόντων. Αποδεικτικά στοιχεία των τεχνικών ικανοτήτων του οικονομικού φορέα αποτελούν: Οι ακόλουθοι κατάλογοι: 2.2.6.1.1 Κατάλογος των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη, πριν το έτος διενέργειας της διαδικασίας, τριετία, ενώ για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών υπηρεσιών που εκτελέσθηκαν την τελευταία τριετία πριν το έτος διενέργειας της διαδικασίας λαμβανομένων υπ' όψη και στοιχείων μέχρι και πενταετίας, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Οι παροχές υπηρεσιών αποδεικνύονται εάν

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

μεν ο αποδέκτης είναι η Αναθέτουσα Αρχή (Δημόσια Υπηρεσία), με πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια αρχή, εάν δε (ο αποδέκτης) είναι ιδιωτικός φορέας, με βεβαίωση του αγοραστή ή, εφόσον τούτο δεν είναι δυνατόν, με απλή δήλωση του οικονομικού φορέα. Στον Πίνακα θα αναφέρονται οι κυριότερες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς και θα έχει υποχρεωτικά την ακόλουθη μορφή:[...]Διευκρίνιση: Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ενσωμάτωση του πίνακα στο ΕΕΕΣ να συμπληρώνεται το ΕΕΕΣ με τα κύρια σημεία του πίνακα και να γίνεται στο ΕΕΕΣ παραπομπή σε συμπληρωτικό αρχείο pdf που θα επισυνάπτεται από τον υποψήφιο ανάδοχο στον ηλεκτρονικό φάκελο Δικαιολογητικά Συμμετοχής και το αρχείο θα υπογράφεται ψηφιακά όπως το ΕΕΕΣ.

2.2.6.2 Αναφορά του προσωπικού και των υπηρεσιών, είτε ανήκουν απευθείας στην επιχείρηση του οικονομικού φορέα είτε όχι, ιδίως των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών (προγραμματισμό, έκδοση και εν γένει διαχείριση θεμάτων εισιτηρίων).

2.2.6.3 Υπεύθυνη Δήλωση με περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο πάροχος υπηρεσιών για την εξασφάλιση της ποιότητας της επιχείρησής του.

2.2.6.4 Αναφορά του τρόπου διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και των συστημάτων εξασφάλισης «συνέχειας» παροχής υπηρεσιών[...]. Σύμφωνα, με το άρθρο 2.2.7 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης»: «Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να: 2.2.7.1 Συμμορφώνονται με Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 ή ισοδύναμο, σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια των παρεχόμενων υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς. 2.2.7.2 Δεσμευθούν με υπεύθυνη δήλωση ότι, ο αεροπορικός μεταφορέας που θα χρησιμοποιήσουν για την υλοποίηση της εκάστοτε εκτελεστικής σύμβασης, θα φέρει σε ισχύ, πιστοποιητικό αερομεταφορέα (Air Operator Certificate – AOC) σύμφωνα με τον ΕΚ 965/2012 για ευρωπαϊκούς αερομεταφορείς ή αντίστοιχο πιστοποιητικό για αερομεταφορείς τρίτης χώρας. [...]». Περαιτέρω, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2.2.9 «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» της διακήρυξης: «2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή δικαιολογητικών

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

συμμετοχής – αρχικών προσφορών 2.2.9.1.1 Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς:[...] 2.2.9.1.1.2 Πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της αρχικής προσφοράς τους, ως μοναδικό δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. 2.2.9.1.2 Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες που είναι αναρτημένες στο διαδίκτυο. Κατά την υποβολή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Περαιτέρω, στη διακήρυξη ενσωματώνεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ» του ΕΕΕΣ με τίτλο: «ΕΕΕΣ (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή)». Ακόμη, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.2.1.4 της διακήρυξης: «Αποκλίσεις από τους απαράβατους όρους της διακήρυξης έχουν ως συνέπεια τον αποκλεισμό των προσφορών. Επισημαίνεται ότι οι απαιτήσεις της Υπηρεσίας αποτελούν στο σύνολό τους απαράβατους όρους και η οποιαδήποτε μη συμμόρφωση προς αυτές συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς. Όπως καθορίζονται στην παρούσα διακήρυξη». Επίσης,

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» της διακήρυξης: «2.2.9.2.1 Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης (προσωρινό ανάδοχο) προ της σύναψης της ΣΠ και των αντίστοιχων εκτελεστικών συμβάσεων (σε όση έκταση απαιτείται) στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/201627[...]. Σύμφωνα με το άρθρο 2.3 «Κριτήρια Ανάθεσης» της διακήρυξης : «2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης της Συμφωνίας Πλαίσιο Κριτήριο ανάθεσης της συμφωνίας-πλαίσιο είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει των κάτωθι κριτηρίων, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα Ι και θα προσδιορισθούν κατά τη διαπραγμάτευση. Κ1 Η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, η αποτελεσματικότητα της μεθοδολογίας υλοποίησης και των απαραίτητων εργαλείων υποστήριξης της εφαρμογής της (0,2) Κ2 Η οργάνωση, τα προσόντα και η εμπειρία του προσωπικού στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης (0,1) Κ3 Η εξυπηρέτηση μετά την πώληση, η αποτελεσματική επικοινωνία του οικονομικού φορέα με την αναθέτουσα αρχή, κατά το στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης και η τεχνική υποστήριξη (0,1) Κ4 Οι όροι παράδοσης, όπως η ημερομηνία παράδοσης, η διαδικασία και η προθεσμία παράδοσης ή η προθεσμία ολοκλήρωσης ή περαίωσης (0,1) Κ5 Η παροχή της δυνατότητας αλλαγής ημερομηνίας ή ώρας ή ακύρωσης εισιτηρίων εντός του μικρότερου δυνατού χρόνου προ της προγραμματισμένης ημερομηνίας και ώρας πτήσης (0,4) Κ6 Η πληρότητα - επάρκεια του καθορισμού των παρεχομένων υπηρεσιών και η τεκμηρίωση της διασφάλισης εφαρμοσιμότητας των λύσεων που προτείνονται ως προς τον έλεγχο των τιμών των προσφερόμενων εισιτηρίων (0,1). Σύμφωνα με το άρθρο 1.3.7 «Κριτήριο Ανάθεσης» της διακήρυξης: «1.3.7.1 Η συμφωνία - πλαίσιο θα ανατεθεί με το κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, από πλευράς βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής. 1.3.7.2 Ο τύπος ανάδειξης του μειοδότη / αναδόχου, είναι ο ακόλουθος: Όπου, ΣΤΠ = Συγκριτική τιμή

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

προσφοράς: είναι η τιμή που υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη την τιμή της προσφοράς και τη βαθμολογία, όπως προκύπτει με σαφήνεια σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο της παρ. 5.3 και τις επισημάνσεις της παρ. 5.4. του Παραρτήματος Ι του τεύχους της διακήρυξης. Τιμή Προσφοράς (service fee) υποχρεωτικά πρέπει να είναι διάφορη του μηδέν (0). Σε περίπτωση που υποβληθεί προσφορά με τιμή μηδέν (0), τότε κρίνεται «απαράδεκτη» και απορρίπτεται. 1.3.7.3 Ανάδοχος ανακηρύσσεται ο οικονομικός φορέας με τη μικρότερη συγκριτική τιμή προσφοράς (ΣΤΠ). Περαιτέρω, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς της διακήρυξης, περιλαμβάνεται υποσημείωση με αριθμ. 62 ως εξής: «Συμπληρώνεται από τον οικονομικό φορέα, σε ευρώ με 2 δεκαδικά ψηφία, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των κρατήσεων που αντιστοιχούν στις συγκεκριμένες παρεχόμενες υπηρεσίες. Σε περίπτωση που το τέλος εξυπηρέτησης (service fee) δηλωθεί μηδέν (0) τότε η προσφορά κρίνεται «απαράδεκτη» και απορρίπτεται». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2.3.2 «Βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών» : «2.3.2.1 Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. 2.3.2.2 Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. 2.3.2.3 Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων. 2.3.2.4 Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο : $U = \sigma 1XK1 + \sigma 2XK2 + \sigma 3XK3 + \sigma 4XK4 + \sigma 5XK5 + \sigma 6XK6$ 2.3.2.5 Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς. 2.3.2.6 Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει το μικρότερο λόγο της συγκριτικής τιμής της προσφοράς (service fee) προς τη

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

βαθμολογία της (U), σύμφωνα με τον τύπο που ακολουθεί». Στο εν λόγω άρθρο υπάρχει υποσημείωση με αριθμ. 34, σύμφωνα με την οποία: «Η βαθμολόγηση πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει υποχρεωτικά, εκτός από τη βαθμολογία, και την λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά κριτήριο». 3.2 «Πρόσκληση Υποβολής Δικαιολογητικών Προσωρινού Αναδόχου - Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου»: «3.2.1 Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά στον χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς» και ειδικότερα στον υπό-φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου». 3.2.2 Η προσκόμιση και συμπλήρωση των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 103, καθώς και η υποβολή των επικαιροποιημένων δικαιολογητικών σύμφωνα με την περ. γ της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 πραγματοποιείται μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ[...]. Σύμφωνα, ακόμη, με τη διακήρυξη: «Χ. 10η Φάση α. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις προσφορές που υπέβαλαν οι προσφέροντες, βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στους Όρους της παρούσας και επιλέγει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά από πλευράς βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 86, σε συνδυασμό με τις προβλέψεις του άρθρου 88 του Ν.4412/16, περί «ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών» και σύμφωνα με την ανάλυση στους όρους της Διακήρυξης. Μετά από αίτημα της αναθέτουσας αρχής, ο οικονομικός φορέας (Προσωρινός Ανάδοχος) που κρίθηκε ότι υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μπορεί να κληθεί να διευκρινίσει ορισμένες πτυχές της προσφοράς του ή να επιβεβαιώσει τις δεσμεύσεις που αναγράφονται στην προσφορά, υπό τον όρο ότι η διευκρίνιση αυτή δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή των ουσιαστικών στοιχείων της προσφοράς ή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, τη στρέβλωση του ανταγωνισμού ή τη δημιουργία διακρίσεων. γ. Υποχρεωτικά προ της σύνταξης της κατακυρωτικής απόφασης ο «προσωρινός ανάδοχος» υποβάλλει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, το

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες, το σύνολο των δικαιολογητικών ποιοτικής επιλογής όπως θα ζητηθούν από την Αναθέτουσα Αρχή».

38. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007)».

39. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27).

40. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

41. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C- 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C- 213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C- 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C- 470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

42. Επειδή, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, (βλ. απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, *Pippo Pizzo* C-27/15 ECLI:EU:C:2016:404, σκέψη 51).

43. Επειδή έχει κριθεί από τη νομολογία ότι στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της, κατά στάδια, προβολής των λόγων, ήτοι λόγοι που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο δεν μπορούν να προβληθούν σε

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

μεταγενέστερο, αλλά θα πρέπει να προβάλλονται επικαίρως (ΕΑ ΣΤΕ 207/2002, 295/2003, 602/2003, 884/2003, 69/2005, 1032/2005, 245/2011 κ.ά.). Η αρχή αυτή, της επίκαιρης και αυτοτελούς προσβολής των βλαπτικών πράξεων όλων των οργάνων του διαγωνισμού εντάσσεται στους αρνητικούς όρους του εννόμου συμφέροντος, αποκλείοντας τον παρεμπόμποντα έλεγχο της νομιμότητας των λόγων αυτών με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων ή παραλείψεων της διαγωνιστικής διαδικασίας με την προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣΤΕ 305/2011, 65/2012) ή επ' ευκαιρία αυτής. Συνεπώς, λόγοι που αφορούν τους όρους της διακήρυξης ή και προγενέστερο στάδιο του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως στο παρόν στάδιο κι επομένως απαράδεκτως (βλ. ΣΤΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998, 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 2137/2012, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, *Universale-Bau AG*, C-470/99 , σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, *Santex SpA*, C-327/00 , σκέψεις 32 έως 66).

44. Επειδή, όπως γίνεται παγίως δεκτό τόσο στο ενωσιακό, όσο και στο εθνικό δίκαιο, δεν νοείται στο πλαίσιο του Κράτους δικαίου ισότητα στην παρανομία (πρβλ. ΕΑ 43/2007, ΔΕΚ, απόφαση της 4.7.1985, *CALVIN E. WILLIAMS*, C-134/1984, Συλλ. 1985, σελ. 2225, σκ.14, ΠΕΚ απόφαση της 14.5.1998, *SCA Holding Ltd*, T-327/94, Συλλ. 1998 σελ. II-01373, σκ. 160, η οποία επιβεβαιώθηκε με την απόφαση της 16.11.2000 του ΔΕΚ, C-297/98P, Συλλ. 2000, I-10101).

45. Επειδή το συμφέρον είναι έννομο όταν: α) δεν αντίκειται στο δίκαιο β) αναγνωρίζεται από το δίκαιο και γ) αποσκοπεί στη διατήρηση των ισχυουσών ρυθμίσεων, οι οποίες διασφαλίζουν μια ευνοϊκή για τον αιτούντα κατάσταση και οι ως άνω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν αθροιστικώς (Δ. Θ. ΠΥΡΓΑΚΗΣ, *ΤΟ ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ. 81 και 84).

46. Επειδή, τα ανωτέρω επάγονται ότι η προβολή από την προσφεύγουσα της οποίας η προσφορά έχει γίνει αποδεκτή, ισχυρισμού κατά άλλου συνδιαγωνιζόμενου, ο οποίος συντρέχει και για την ίδια, με σκοπό τον

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

αποκλεισμό του από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, αντίκειται στην αρχή του ίσου μέτρου κρίσης, η οποία αποτελεί ειδικότερη έκφανση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν το σύνολο του ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, αλλά και στην καλή πίστη και πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

47. Επειδή, η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣτΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣτΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

48. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου....*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002). Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣτΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

49. Επειδή, οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και του υγιούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού, οι οποίες διέπουν τις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, είτε διέπονται από το εθνικό δίκαιο είτε από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβάλλουν σαφή και ακριβή μνεία στη διακήρυξη των απαιτούμενων, προς συμμετοχή στους διαγωνισμούς, προσόντων και των υποβλητέων, κατά την κατάθεση της προσφοράς, δικαιολογητικών και λοιπών στοιχείων. Συνεπώς, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλουν μόνον τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς και ειδικώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη ιδιοτήτων ή γεγονότων κρίσιμων για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, η δε αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας, δεν δύναται να προβεί σε αποκλεισμό διαγωνιζομένου από τη διαγωνιστική διαδικασία, λόγω μη προσκομίσεως διαφορετικών ή και επί πλέον από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικών συμμετοχής (βλ. ΣΤΕ 2723/2018, ΕΑ 382/2015 5μ., 53, 19/2011, πρβλ. ΣΤΕ 3703/2010, 1329, 1616, 1619/2008).⁵⁰ Επειδή, το ΕΕΕΣ αποτελεί πρότυπο τεύχος με δεσμευτική ισχύ, το οποίο χρησιμοποιείται υποχρεωτικά από τις αναθέτουσες αρχές σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων του Βιβλίου Ι του Ν.4412/2016 άνω των ορίων, προκειμένου οι συμμετέχοντες στις ως άνω διαγωνιστικές διαδικασίες, κατά το χρόνο υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών τους να δηλώνουν υπεύθυνα ότι, αντιστοίχως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης, δεν εμπίπτουν στις καταστάσεις εκείνες που συνιστούν λόγους αποκλεισμού, όπως και ότι πληρούν τα ανάλογα με τη διακήρυξη κριτήρια ποιοτικής επιλογής, ως προκαταρκτική απόδειξη της προσωπικής τους κατάστασης, ώστε να θεμελιώσουν κατ' αρχήν το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό. Από τη συνδυαστική ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 79 (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του Ν.4412/2016 με τα άρθρα 75 (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) και 80 (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του Ν.4412/2016 καθώς και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/7 προκύπτει με σαφήνεια ότι το ΕΕΕΣ, το οποίο διατίθεται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

Ευρωπαϊκή Επιτροπή με δυνατότητα προσαρμογής των όρων αυτού, θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις κάθε συγκεκριμένης διακήρυξης με βάση τις εκάστοτε ζητούμενες πληροφορίες και στοιχεία αναφορικά με τα κριτήρια επιλογής. Ειδικότερα, ως προς την επιλογή των απαιτήσεων κατά τη σύνταξη της διακήρυξης, οι αναθέτουσες αρχές είναι ελεύθερες να θέσουν ή να μη θέσουν ελάχιστες απαιτήσεις τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων στον εκάστοτε διαγωνισμό. Οι απαιτήσεις είναι δυνατό να καθορίζονται με τον προσδιορισμό ενός ελάχιστου επιπέδου απαιτήσεων για συγκεκριμένα κριτήρια, που τελεί υπό τη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, αλλά υπόκειται στο γενικό κανόνα ότι πρέπει αυτό να είναι ανάλογο προς το αντικείμενο της σύμβασης. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αναφέρουν με σαφήνεια στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στα έγγραφα της σύμβασης τις απαιτούμενες πληροφορίες για την αξιολόγηση, ήτοι το ελάχιστο επίπεδο της απαίτησης, το/τα αποδεικτικό/-ά μέσο/-α και κάθε πληροφορία που αφορά τον τρόπο αξιολόγησής τους (βλ. την Κατευθυντήρια οδηγία με αριθμ. 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ).

51. Επειδή, περαιτέρω στην Κατευθυντήρια οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ σχετικά με την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ αναφέρονται αυτολεξεί τα κάτωθι: *«2.2 Προσαρμογή ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ από τις αναθέτουσες αρχές Οι αναθέτουσες αρχές προσαρμόζουν το ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ στην εκάστοτε διαδικασία σύναψης σύμβασης, διαμορφώνοντάς το, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους (λόγους αποκλεισμού και κριτήρια επιλογής), που περιέχονται στα έγγραφα της σύμβασης. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται οι αναθέτουσες αρχές να απαλείφουν, τα πεδία, των οποίων το περιεχόμενο δεν σχετίζεται με τους όρους της συγκεκριμένης διαδικασίας . 2.2.1 Πεδία που δεν μπορούν να απαλειφθούν Οι αναθέτουσες αρχές δεν δύνανται να απαλείψουν ορισμένα πεδία του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, καθώς η επιλογή αυτών δεν εναπόκειται στη διακριτική τους ευχέρεια. Ειδικότερα, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απαλείψουν τα ακόλουθα πεδία: 2.2.1.1 Μέρος II. Α. Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα: Όλα τα πεδία της Ενότητας Α του Μέρους II, στα οποία περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικές με τους οικονομικούς φορείς δεν*

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

δύνανται να απαλειφθούν [...]Η αναθέτουσα αρχή, έχει τη διακριτική ευχέρεια, στα έγγραφα της σύμβασης, να επιλέξει είτε μόνο τη συμπλήρωση, εκ μέρους των οικονομικών φορέων, της ενότητας α “Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής” είτε την αναλυτική συμπλήρωση από μέρους τους των πεδίων των Ενότητων Α έως Δ του Μέρους IV, κατά περίπτωση [...]Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή διαμορφώνει αντίστοιχα το ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, απαλείφοντας τις Ενότητες Α έως Δ του Μέρους IV ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στους οικονομικούς φορείς. Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή δεν έχει επιλέξει τη συμπλήρωση της ως άνω Ενότητας α «Γενική Ένδειξη», οι Ενότητες Α – Δ συμπληρώνονται ως εξής:[...]η ενότητα Β. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια μπορεί να απαλειφθεί στο σύνολό της από την αναθέτουσα αρχή, αν τα σχετικά κριτήρια επιλογής δεν έχουν συμπεριληφθεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης[...]Η εν λόγω ενότητα Γ. Τεχνική κι επαγγελματική ικανότητα μπορεί να απαλειφθεί στο σύνολό της από την αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα, αν τα σχετικά κριτήρια επιλογής δεν έχουν συμπεριληφθεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης[...]2.3.3 Το ΤΕΥΔ/ ΕΕΕΣ συναρτάται αποκλειστικά με τους όρους που περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης (διακήρυξη, αίτηση συμμετοχής κλπ) της εκάστοτε διαδικασίας. Ως εκ τούτου, οι αναθέτουσες αρχές δεν δύνανται να αποκλείουν οικονομικούς φορείς λόγω μη συμπλήρωσης ή εσφαλμένης συμπλήρωσης από τους τελευταίους πεδίων του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, τα οποία αφορούν σε στοιχεία που δεν συνδέονται με όρους της διακήρυξης/ αίτησης συμμετοχής, ακόμη και αν τα εν λόγω πεδία, εκ παραδρομής, έχουν παραμείνει στο διαμορφωθέν από τις αναθέτουσες αρχές ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ. Τα ως άνω ισχύουν και στην περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς αντίστοιχα, κατά τη διαμόρφωση και συμπλήρωση του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, περιλαμβάνουν ή/ και συμπληρώνουν πεδία, τα οποία δεν αντιστοιχούν στους όρους των εγγράφων της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή οι αναθέτουσες αρχές δεν λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα εν λόγω πεδία. 2.3.4 Δεν υφίσταται δυνατότητα προσθήκης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ή των οικονομικών φορέων νέων πεδίων ή τροποποίησης

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

των υφιστάμενων, συμπεριλαμβανομένου και του Μέρους VI “Τελικές Δηλώσεις”, καθώς το ΤΕΥΔ και το ΕΕΕΣ αποτελούν τυποποιημένα/ πρότυπα έγγραφα σύμβασης με δεσμευτική ισχύ».

52. Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων που αναλύθηκαν υπό σκέψεις 32-34 στο πλαίσιο διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων μέσω Ε.ΣΗ.ΔΗ.Σ., οι οικονομικοί φορείς υποβάλουν το σύνολο των εγγράφων της προσφοράς τους ηλεκτρονικά, μεταξύ των οποίων στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον υποφάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά», τα οποία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. Για να αποκτήσει όμως το ηλεκτρονικό έγγραφο την ανωτέρω ιδιότητα, θα πρέπει η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή να έχει τεθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ΠΔ 150/2001 (Α' 125) περί προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13) και να δύναται να επαληθευτεί από τον χρήστη, σύμφωνα με τις ίδιες ως άνω διατάξεις και τις διατάξεις του άρθρου 259 Ν. 4412/2016. Τόσο για την αποτελεσματική θέση της ηλεκτρονικής υπογραφής στα πάσης φύσεως ηλεκτρονικά έγγραφα όσο και για την επαλήθευσή της, αναλυτικές, σαφείς και δωρεάν οδηγίες παρέχει σε όλους τους χρήστες η Αρχή Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου στην ιστοσελίδα της, για την εφαρμογή των οποίων καμία πρόσθετη ή με κόστος για τον χρήστη προϋπόθεση δεν ζητείται, εκτός από την χρήση συνήθων εργαλείων και μεθόδων που ο μέσος χρήστης του αναγκαίου για την παραγωγή ηλεκτρονικών εγγράφων υπολογιστή κάνει.

53. Επειδή, η έννοια «*ασυνήθιστη χαμηλή προσφορά*» δεν ορίζεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 αλλά ούτε και στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής (απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, *Agriconsulting Europe κατά Επιτροπής*, T-570/13, EU:T:2016:40, σκέψη 55 και απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, *European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.83). Ειδικότερα, η έννοια περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανιζόμενη ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 866/2008 και ΔΕΦΑΘ 217/2013 αναφορικά με την ερμηνεία της οικείας έννοιας υπό το προϊσχύον καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων). Επομένως, αποδεικνύεται ειδικώς και ορισμένως με την προσκόμιση στοιχείων, μεταξύ άλλων και προσφορών με έκπτωση, σε παρόμοιους διεξαχθέντες διαγωνισμούς (89/2008 Πράξη Ελεγκτικού Συνεδρίου).

54.Επειδή περαιτέρω έχει κριθεί νομολογιακά, αναφορικά με την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την αξιοπιστία μιας προσφοράς, ότι απορρέει από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς αυτήν, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ το οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται [βλ., επ' αυτού, αναφορικά με εννοιολογικά

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ταυτόσημες διατάξεις με αυτές του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24 τις αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2017, *European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.85, της 6ης Ιουλίου 2005, *TQ3 Travel Solutions Belgium κατά Επιτροπής*, T-148/04, EU:T:2005:274, σκέψεις 49 και 50 της 11ης Μαΐου 2010, *PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής*, T-121/08, EU:T:2010:183, σκέψη 72 της 5ης Νοεμβρίου 2014, *Computer Resources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής*, T-422/11, EU:T:2014:927, σκέψη 57, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, *European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής*, T-698/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:476, σκέψη 59]. Τέτοιες αμφιβολίες μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφαλείας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της προσφοράς (απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, *Secolux κατά Επιτροπής*, T-90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής εκτίμηση του κατά πόσον συντρέχει περίπτωση υπερβολικά χαμηλής προσφοράς διενεργείται σε δύο στάδια. Σε ένα πρώτο στάδιο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές «φαίνονται» ασυνήθιστα χαμηλές. Η χρήση του ρήματος «φαίνονται» σημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε μία εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Ως εκ τούτου, δεν επιβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή η υποχρέωση να προβεί αυτεπαγγέλτως σε διεξοδική ανάλυση της συνθέσεως κάθε προσφοράς προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Δηλαδή η αναθέτουσα αρχή οφείλει μόνο να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Αυτό ισχύει ιδίως στην περίπτωση που η προσφερόμενη τιμή σε υποβληθείσα προσφορά είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή. Αν δεν υπάρχει τέτοια ένδειξη στις υποβληθείσες προσφορές και αυτές δεν φαίνονται συνεπώς ασυνήθιστα χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή δύναται να συνεχίσει την αξιολόγησή τους και τη διαδικασία αναθέσεως της συμβάσεως. Αντιθέτως, αν υφίστανται ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν την υποψία στην αναθέτουσα αρχή ότι ορισμένη προσφορά ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλή, τότε αυτή οφείλει να προβεί, σε δεύτερο στάδιο, στον έλεγχο της συνθέσεως της προσφοράς προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η προσφορά δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Όταν προβαίνει στον έλεγχο αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρέχει στον οικείο προσφέροντα τη δυνατότητα να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους ο ίδιος εκτιμά ότι η προσφορά του δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει στη συνέχεια να εκτιμήσει τις δοθείσες εξηγήσεις και να κρίνει αν η συγκεκριμένη προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, οπότε υποχρεούται να την απορρίψει (βλ. σχετικά απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, *European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.86-89). Ομοίως το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές. [βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, *Lombardini και Mantovani* (2001) Συλλογή I-9233 σκ.55]. Εν προκειμένω, η δικαιολόγηση αυτής της δυνατότητας εκτίμησης των αναθετουσών αρχών δεν συνεπάγεται την απεριόριστη άσκηση διακριτικής ευχέρειας κατά την εκτίμηση αλλά και την ενδεχόμενη απόρριψη των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

και οι αποφάσεις τους θα πρέπει να καθοδηγούνται από τις γενικές αρχές των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και της ΣΛΕΕ και να τηρούν τις γενικές αρχές δικαίου και ιδίως την αρχή της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης. Ειδικότερα, στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του ν. 4412/2016 (ομοίως άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να καθοδηγούνται και από την αρχή απαγόρευσης των διακρίσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εξάλλου, ακόμη και ελλείψει χαρακτηριστικών που δημιουργούν διακρίσεις, η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλει πρόσθετους περιορισμούς στην ικανότητα της αναθέτουσας αρχής να δέχεται ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, εμποδίζοντάς την να το πράξει εάν η αποδοχή της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δημιουργεί ή ενισχύει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά. Επομένως, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει τουλάχιστον να αποτρέπονται από την αποδοχή ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών που υποβάλλονται από μια επιχείρηση με δεσπίζουσα θέση, καθώς και από ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές που θα μπορούσαν να αποδειχθούν ως αποτέλεσμα συμπαιγνιακών συμφωνιών μεταξύ υποψηφίων που είχαν ως στόχο την κατανομή της αγοράς (δηλαδή ως παράδειγμα εναλλαγής προσφορών, μπιοϊκοτάζ άλλων υποψηφίων κ.λπ.). (Βλ. Dr Albert Sanchez Graells - *Rejection of abnormally low and non-compliant tenders in EU public procurement: A comparative view on selected jurisdictions*). Περαιτέρω, από τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, συνάγεται ότι η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Περαιτέρω, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς -ως τέτοιας προφανώς νοουμένης

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

και της οικονομικής προσφοράς που αν και φαίνεται ότι καλύπτει το κόστος παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών δεν καταλείπει εύλογο εργολαβικό κέρδος, δηλαδή χρηματικό όφελος τέτοιας έκτασης που να δικαιολογεί τη συμμετοχή στη διαδικασία του διαγωνισμού- διακινδυνεύει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης να καλύψει τη ζημία που υφίσταται, εξαιτίας του αδικαιολόγητα χαμηλού τιμήματος, σε βάρος της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. σχετικά S. Arrowsmith, *The Law of Public and Utilities Procurement* (2005) σελ. 532-534; P Trepte, *Regulating Procurement. Understanding the Ends and Means of Public Procurement Regulation* (Oxford, Oxford University Press, 2004) σελ.165-166 and 197; και P Trepte, *Public Procurement in the EU: A Practitioner's Guide*, 2η έκδοση (Oxford, Oxford University Press, 2007,σελ.474, και AR Engel, *Managing Risky Bids, Handbook of Procurement* (Cambridge, Cambridge University Press, 2006) σελ.322, 326

55. Επειδή, συνοψίζοντας, προς αποτροπή των δυσμενών αυτών συνεπειών, καθιερώνεται διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής στον εντοπισμό των προσφορών οι οποίες εμφανίζονται ως ασυνήθιστα χαμηλές, εκτός εάν κάποιος διαγωνιζόμενος προβάλει ενώπιον αυτής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής υπερβολικά χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζομένου, οπότε γεννάται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει με σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία επί των προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών, αφού προηγουμένως ζητήσει σχετικές διευκρινίσεις από το διαγωνιζόμενο που φέρεται ότι έχει υποβάλει την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά (βλ. ΣτΕ 4249/2010, 3546/2009, ΕπΑνΣτΕ 295/2011, 1260, 41/2010, 815, 747, 127/2009, 1079, 1069/2009, 866, 187, 45/2008, ΔΕφΑΘ (ακυρωτικό) 1528/2014, και Ε.Σ. VI Τμ. 70/2012, 3202, 2235, 2234, 2232, 2090, 584/2011, 3678, 3355, 3134/2009).

56. Επειδή, η αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης. Σύμφωνα δε με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣΤΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣΤΕ 2584/2001) ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣΤΕ 941/1989, Ολ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν αναιτιολόγητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε.

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., αριθμ. 516-518).

57. Επειδή η βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς σε ορισμένο κριτήριο με βαθμολογία ανώτερη του 100 πρέπει να αιτιολογείται, με αναφορά στα στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η προσφορά του διαγωνιζομένου υπερκαλύπτει –έστω και κατά τι— τις τασσόμενες από τη διακήρυξη τεχνικές προδιαγραφές. Η εν λόγω ειδική κρίση της επιτροπής δεν μπορεί να αναπληρωθεί από την παρεχόμενη βαθμολογία στο συγκεκριμένο κριτήριο, διότι η λεκτική διατύπωση της κρίσης της επιτροπής είναι στην περίπτωση αυτή αναγκαία τόσο για την υποβολή αντιρρήσεων από τον ίδιο τον διαγωνιζόμενο ή τους λοιπούς διαγωνιζόμενους, όσο και για τον έλεγχο του αιτιολογημένου της κρίσης (ΣτΕ 1954/2011, ΣτΕ Ε.Α. επί Α.Μ. ΕΑ. 415/2010, Αριθμός απόφασης: 1167/2019 65 378/2010, 429/2009 κ.ά.). Περαιτέρω, όπως έχει κριθεί κατά το προϊσχύον νομικό καθεστώς, εφόσον διαγωνιζόμενος ισχυριστεί, δια της προσφυγής του, με συγκεκριμένους ισχυρισμούς και όχι με απλή διαμαρτυρία, ότι η προσφορά του, ως προς συγκεκριμένο κριτήριο, καλύπτει ακριβώς ή και υπερκαλύπτει τις υπό της διακηρύξεως τασσόμενες τεχνικές προδιαγραφές, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να απαντήσει αιτιολογημένα επί των ισχυρισμών αυτών, ήτοι με αναφορά στα στοιχεία των φακέλων των τεχνικών προσφορών να παραθέσει τους λόγους, για τους οποίους η εν λόγω προσφορά είτε δεν καλύπτει ακριβώς είτε δεν υπερκαλύπτει τις προδιαγραφές αυτές, άλλως η απόρριψη της προσφυγής κατά το μέρος αυτό είναι ανατιολόγητος. Ομοίως δε αιτιολογία απαιτείται και όταν, δια της προσφυγής, προβληθούν από διαγωνιζόμενο συγκεκριμένες αιτιάσεις κατά της βαθμολογήσεως της προσφοράς άλλου διαγωνιζομένου (βλ. ΣτΕ 118/2009 σκ. 5 και Ε.Α. 50/07, 765/2003, 352/04 κ.ά.), έτσι ώστε να προκύπτει ανελέγκτως, ότι κατά τις απαιτούμενες συγκρίσεις μεταξύ των προσφορών, στις οποίες δεν κωλύονται να προβαίνουν τα όργανα του διαγωνισμού, εξασφαλίσθηκε η τήρηση του επιβαλλόμενου ενόψει της αρχής της ισότητας ενιαίου μέτρου κρίσης των προσφορών, ανταποκρινόμενου στο επίπεδο των διαγωνιζομένων και ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, κατέστη εφικτή η

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

κατά το δυνατόν ακριβοδίκαιη βαθμολόγηση τους (ΔΕφ Θεσσαλ 211/2012 σκ.4, ΣΤΕ Ε. Α. 94, 378/2010, 20/2009, 682/ 2008, 50/2007, 352/2004 κ.ά. Βλ. και ΑΕΠΠ 759/2018 και 661/2018).

58. Επειδή, αναφορικά με τον πρώτο λόγο της προσφυγής σύμφωνα με τον οποίο η εταιρεία ...Α.Ε. δεν έχει συμπληρώσει το πεδίο του ΕΕΕΣ σχετικά με την Τεχνική κι Επαγγελματική ικανότητα που αναφέρεται σε «Μηχανήματα Εγκαταστάσεις και Τεχνικό Εξοπλισμό», σημειώνονται τα ακόλουθα: Όπως προκύπτει από τον φάκελο της προσφοράς της καθ'ης εταιρείας δεν έχει συμπληρώσει το ανωτέρω πεδίο στο υποβληθέν ΕΕΕΣ. Πλην, όμως, το εν λόγω στοιχείο δεν αντιστοιχεί σε όρους της διακήρυξης και, ειδικότερα, δεν αναφέρεται στο άρθρο 2.2.6 αυτής που περιλαμβάνει τις πληροφορίες/στοιχεία που η αναθέτουσα αρχή έχει στην συγκεκριμένη περίπτωση επιλέξει ως κριτήριο της τεχνικής κι επαγγελματικής ικανότητας του υποψηφίου, δεδομένου ότι κατά τον Ν.4412/2016 πρόκειται για κριτήριο σχετικό με την τεχνική κι επαγγελματική ικανότητα και αντιστοιχεί στο υπό στοιχείο θ' αποδεικτικό μέσο της Τεχνικής κι επαγγελματικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ, Τμήμα ΙΙ του Νόμου 4412/2016. Περαιτέρω, το γεγονός ότι το ως άνω στοιχείο αποτυπώνεται στο ΕΕΕΣ που έχει συμπληρώσει η προσφεύγουσα δεν επάγεται την υποχρέωση αποκλεισμού της καθ'ης αφού, όπως και ανωτέρω αναφέρθηκε, στο ΕΕΕΣ συμπληρώνονται μόνο οι πληροφορίες που η αναθέτουσα αρχή έχει επιλέξει ως κριτήρια ποιοτικής επιλογής και προκύπτουν ρητώς και σαφώς από την εκάστοτε διακήρυξη. Συνεπώς, ο οικείος λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος.

59. Επειδή, αναφορικά με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής σύμφωνα με τον οποίο η εταιρεία ...Α.Ε. καίτοι υποχρεούται κατά τη διακήρυξη (άρθρο 2.2.4.4) δεν υπέβαλλε τη σχετική πιστοποίηση ΙΑΤΑ, σημειώνονται τα ακόλουθα: Σύμφωνα με τη διακήρυξη (βλ. τα άρθρα 2.2.9.2.1 και 3.2 της διακήρυξης), η προσκόμιση των αποδεικτικών μέσων πραγματοποιείται και κρίνεται κατά το στάδιο της κατακύρωσης και πριν την έκδοση της κατακυρωτικής απόφασης. Άλλωστε, η μοναδική υποχρέωση που

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

είχε η καθ'ης εταιρεία στην παρούσα φάση της διαδικασίας ήταν η συμπλήρωση του σχετικού πεδίου στο ΕΕΕΣ προς προαπόδειξη του ανωτέρω στοιχείου που σχετίζεται με τα κριτήρια επιλογής και συγκεκριμένα την «Καταλληλότητα» του υποψηφίου, γεγονός που σε κάθε περίπτωση έπραξε. Επομένως, ο σχετικός λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος διότι ερείδεται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης ότι το ως άνω πιστοποιητικό έπρεπε να υποβληθεί με την προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας.

60.Επειδή, αναφορικά με τον τρίτο λόγο της προσφυγής, σύμφωνα με τον οποίο η εταιρεία ...Α.Ε. απάντησε αρνητικά σχετικά με τα πιστοποιητικά από ανεξάρτητους οργανισμούς αναφορικά με συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σημειώνονται τα ακόλουθα: Όπως προκύπτει από τον φάκελο της προσφοράς της εταιρείας ...Α.Ε., στο κεφάλαιο ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Δ. : Συστήματα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης του ΕΕΕΣ, στο ερώτημα σχετικά με τα «Πιστοποιητικά από ανεξάρτητους οργανισμούς σχετικά με συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης Θα είναι σε θέση ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες; Η απάντησή σας •Ναι ○Όχι Θα είναι σε θέση ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης; Η απάντησή σας ○Ναι •Όχι Εάν όχι, εξηγήστε τους λόγους και διευκρινίστε ποια άλλα αποδεικτικά μέσα μπορούν να προσκομιστούν όσον αφορά τα συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης: Η εταιρεία μας είναι πλήρως συμμορφωμένη με τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης και ερευνά την διαδικασία της πιστοποίησης από ανεξάρτητους οργανισμούς». Το εν λόγω πεδίο του ΕΕΕΣ καταρχήν ανταποκρίνεται στο ζητούμενο από το άρθρο 2.2.7 της διακήρυξης αναφορικά

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας (βλ. και 62 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, 82 του Ν.4412/2016), που σχετικά ρητώς προβλέπει ότι: «οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να: 2.2.7.1 Συμμορφώνονται με Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 ή ισοδύναμο, σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια των παρεχόμενων υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς[...]». Επομένως, η εταιρεία ΑΚΤ...ΙΝΑ ΑΕ που σχετικά με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας έχει προβεί σε θετική απάντηση θεωρείται ότι έχει προαποδείξει τα σύμφωνα με τη διακήρυξη ζητούμενα στοιχεία. Ωστόσο, δεδομένου ότι στο άρθρο 2.2.7 της διακήρυξης δεν προβλέπεται υποχρέωση συμμόρφωσης με πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης η αρνητική απάντηση της εταιρείας και η περαιτέρω ανάλυση αυτής στο ΕΕΕΣ σχετικά με τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης δεν λαμβάνεται υπόψη προς αξιολόγηση της προσφοράς της πολλώ δε μάλλον δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η αρνητική ή ελλιπής απάντηση σε σχέση με κριτήριο που δεν ζητείται ν' αποδειχθεί από τη διακήρυξη και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό της (βλ. και κατευθυντήρια οδηγία με αριθμ. 23 ΕΑΑΔΗΣΥ). Επομένως, ο σχετικός λόγος προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

61. Επειδή, αναφορικά με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής, σύμφωνα με τον οποίο στον πίνακα της αρχικής τεχνικής προσφοράς αναφέρεται από την εταιρεία ... Α.Ε. ως τρόπος πληρωμής «ως την 7^η εργάσιμη ημέρα», που δεν αποτελεί τρόπο πληρωμής αλλά προσδιορίζει το εμπρόθεσμο της πληρωμής, σημειώνονται τα ακόλουθα: Όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της προσφοράς της προσφεύγουσας εταιρείας στην υποβληθείσα αρχική τεχνική προσφορά της (με ψηφιακή υπογραφή 03-04-2019) που συντάχθηκε με βάση το υπόδειγμα του Παραρτήματος IV της διακήρυξης, στο θέμα 3ο της διαπραγμάτευσης : «Τρόπος παραγγελίας εισιτηρίων και πληρωμής» αναφέρει επί λέξει τα εξής: «Για το σύνολο των αιτημάτων των ομαδικών μετακινήσεων θα ορισθούν αρμόδιοι χειριστές, οι οποίοι θα έχουν καθήκον την άμεση και διαρκή εξυπηρέτηση των αιτημάτων σας. Ομοίως θα ορισθούν χειριστές οι οποίοι θα

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

είναι υπεύθυνοι για την έκδοση των εισιτηρίων που αφορούν τις ατομικές μετακινήσεις. Διευθυντικό στέλεχος που θα διορίσει η εταιρεία μας, θα είναι το άτομο επικοινωνίας για την παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης, της επικοινωνίας με τις αεροπορικές εταιρείες και την λύση προβλημάτων ή άλλων θεμάτων που τυχόν προκύψουν. Θα αποσταλεί αναλυτικός πίνακας ο οποίος θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία επικοινωνίας (ονοματεπώνυμο, τηλέφωνα σταθερό & κινητό, ηλεκτρονική διεύθυνση αλληλογραφίας, θέση και αντικείμενο εργασίας κ.α.) όλων των αρμοδίων για την εξυπηρέτηση των απαιτήσεων της σύμβασης. Επίσης θα υπάρχει και πίνακας αναλυτικής αποτύπωσης των χρονικών ορίων υποχρέωσης της ανταπόκρισης και εξυπηρέτησης των αιτημάτων». Ήτοι, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η προσφεύγουσα ουδέν αναφέρει για τον τρόπο πληρωμής, όπως ορίζεται στο άρθρο 5.1. της διακήρυξης: «*Τρόπος Πληρωμής. Η πληρωμή των προμηθευτών θα γίνει με ΤΧΕ, που θα εκδοθεί για το σκοπό αυτό*», κι, επομένως, εν προκειμένω η προσφορά της πάσχει από την ίδια πλημμέλεια που ισχυρίζεται ότι πάσχει η προσφορά της εταιρείας ...ΑΕ. Ως εκ τούτου, ο οικείος λόγος της προσφυγής προβάλλεται χωρίς έννομο συμφέρον από την προσφεύγουσα και θα πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα υπό σκ. 45-46

62. Επειδή, αναφορικά με τον πέμπτο λόγο της προσφυγής, σύμφωνα με τον οποίο το πρακτικό Δ.Σ. της ...Α.Ε. δεν φέρει ψηφιακή υπογραφή, όπως ορίζει ο Νόμος για τα δικαιολογητικά που είναι έγγραφα της εταιρείας, σημειώνονται τα ακόλουθα: Από την επισκόπηση του φακέλου της προσφοράς της εταιρείας ...Α.Ε. προκύπτει ότι το από 26-01-2019 πρακτικό ΔΣ σχετικά με την συμμετοχή της εταιρείας στην παρούσα διαγωνιστική διαδικασία, την υποβολή προσφοράς και τη νόμιμη εκπροσώπηση αυτής για την υποβολή και υπογραφή των εγγράφων και δικαιολογητικών του διαγωνισμού, δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο. Σημειώνεται ότι η καθ'ης εταιρεία έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και για τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό και την υποβολή του ΕΕΕΣ απαιτούταν η προσκόμιση καταστατικού ή πρακτικού νόμιμης εκπροσώπησης ή άλλης ειδικής

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

εξουσιοδότησης προς υποβολή προσφοράς και υπογραφή των ζητούμενων εγγράφων, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις διατάξεις της εμπορικής νομοθεσίας για την εκπροσώπηση των ανωνύμων εταιρειών, τα οποία εξειδικεύονται και στο άρθρο 2.2.9.1.2 της διακήρυξης. Εν προκειμένω, η εταιρεία ...ΑΕ για τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό και την υποβολή του ΕΕΕΣ, που, κατά τη διακήρυξη συνιστά δικαιολογητικό συμμετοχής (βλ το άρθρο 2.4.2.2 «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Αρχική Τεχνική Προσφορά»: «2.4.2.2.1 Δικαιολογητικά συμμετοχής, ως ορίζεται στην παρ. 2.2.9.1[...]»), προσκόμισε το προαναφερόμενο πρακτικό Δ.Σ., το οποίο δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο, κατά παράβαση των οριζόμενων στα άρθρα 36 και 37 του Ν.4412/2016, της ΥΑ 56902/215 ΦΕΚ Β 1924 2017 και του άρθρου 2.2.9.2.1 της διακήρυξης (βλ. σκέψεις 32-34). Σημειωτέον, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της προσφοράς της εταιρείας ...Α.Ε. όλα τα έγγραφα της οικείας προσφοράς έχουν υπογραφεί ψηφιακά από την κα ..., Πρόεδρο και Διευθύνουσα Σύμβουλο της εταιρείας, η οποία υπογράφει το υπό κρίση πρακτικό, αλλά με φυσική και όχι ψηφιακή υπογραφή ως νόμος ορίζει. Κατόπιν των ανωτέρω, ο σχετικός λόγος της προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός.

63. Επειδή, σχετικά με τον έκτο λόγο της προσφυγής σύμφωνα με τον οποίο η εταιρεία ...Α.Ε. δεν έχει καταθέσει ηλεκτρονικά το καταστατικό της εταιρείας αν και υπήρχε στον έντυπο φάκελο και, άρα, δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη από την αναθέτουσα αρχή, σημειώνονται τα ακόλουθα: Από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού φακέλου της προσφοράς της εταιρείας ...δεν προκύπτει η υποβολή του καταστατικού της εταιρείας. Πλην, όμως, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας προβάλλεται αλυσιτελώς καθώς, αφενός μεν εν προκειμένω, για την υποβολή της προσφοράς, ήτοι την υποβολή του ΕΕΕΣ και των λοιπών δικαιολογητικών αρχικής τεχνικής προσφοράς και τελικής/οικονομικής προσφοράς στο στάδιο που ευρίσκεται ο διαγωνισμός, υπεβλήθη Πρακτικό Δ.Σ., το οποίο ασχέτως του ότι δεν υποβλήθηκε με τον τρόπο που προβλέπει ο Νόμος, περιέχει ειδική εντολή εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της εταιρείας στον συγκεκριμένο διαγωνισμό, υπερέχουσα σε

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

κάθε περίπτωση, των γενικών διατάξεων περί εκπροσώπησης του καταστατικού κι, αφετέρου, ουδόλως προκύπτει ότι ελήφθη υπόψη από την αναθέτουσα αρχή.

64. Επειδή, με τον έβδομο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων προβάλλει ότι στο ΕΕΕΣ τόσο της εταιρείας ...Α.Ε. όσο και της παρεμβαίνουσας δεν έχει ενσωματωθεί ο πίνακας κυριότερων έργων, ούτε υπάρχει σχετική παραπομπή, όπως αναφέρει η διακήρυξη στο άρθρο 2.2.6.1.1. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως με σαφήνεια προκύπτει από τη διακήρυξη (βλ. ανωτέρω άρθρο 2.2.6), ρητώς καθορίστηκαν ως αποδεικτικά μέσα των επαγγελματικών και τεχνικών ικανοτήτων του υποψηφίου φορέα, μεταξύ άλλων: (α) ο κατάλογος με τις κυριότερες υπηρεσίες που πραγματοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη , πριν το έτος της διενέργειας της διαδικασίας τριετία, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη (βλ. το άρθρο 2.2.6.1.1) (β) η αναφορά του τεχνικού προσωπικού και, ιδίως, των τεχνικών φορέων ποιοτικού ελέγχου (βλ. το άρθρο 2.2.6.2) (γ) η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης με περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο πάροχος υπηρεσιών για την εξασφάλιση της ποιότητας της επιχείρησής του (βλ. το άρθρο 2.2.6.3) (δ) η αναφορά του τρόπου διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού (βλ. το άρθρο 2.2.6.4.). Ειδικά σε ό,τι αφορά των κατάλογο των κυριότερων παραδόσεων κατά το άρθρο 2.2.6.1.1 της διακήρυξης διευκρινίζεται με τη διακήρυξη ότι: *«Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ενσωμάτωση του πίνακα στο ΕΕΕΣ να συμπληρώνεται το ΕΕΕΣ με τα κύρια σημεία του πίνακα και να γίνεται στο ΕΕΕΣ παραπομπή σε συμπληρωτικό αρχείο pdf που θα επισυνάπτεται από τον υποψήφιο ανάδοχο στον ηλεκτρονικό φάκελο Δικαιολογητικά Συμμετοχής και το αρχείο θα υπογράφεται ψηφιακά όπως το ΕΕΕΣ.»*. Ο ανωτέρω όρος της διακήρυξης, που αφορά την προαπόδειξη της τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων και έχει τεθεί με ποινή τον αποκλεισμό είναι σαφής ως προς το περιεχόμενο του, ήτοι ο πίνακας των κυριότερων παραδόσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη, πριν το έτος διενέργειας της διαδικασίας τριετία, λαμβανομένων υπόψη στοιχείων μέχρι και πενταετίας και

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ο οποίος θα περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία: «Επωνυμία Φορέα», «Περίοδο Σύμβασης», «Σύντομη Περιγραφή Παρεχόμενων Υπηρεσιών», «Συνολική Αξία Σύμβασης», «Υπεύθυνος Φορέα για Επιβεβαίωση Στοιχείων του Πίνακα», θα πρέπει είτε να ενσωματώνεται στο ΕΕΕΣ είτε, εφόσον αυτό δεν είναι δυνατόν, να συμπληρώνεται το ΕΕΕΣ με τα κύρια σημεία του Πίνακα και να γίνεται στο ΕΕΕΣ παραπομπή σε ηλεκτρονικό αρχείο pdf που θα ενσωματώνεται στον ηλεκτρονικό φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και θα υπογράφεται ψηφιακά όπως το ΕΕΕΣ. Σημειώνεται ότι το ίδιο ως άνω περιεχόμενο είχε και με αριθμ. Φ.900/2/410268/Σ. 53/15-01-2019 απαντητική επιστολή της αναθέτουσας αρχής σε σχετικό ερώτημα της εταιρείας ...Α.Ε., σύμφωνα με την οποία: *«Στην παρούσα φάση δεν απαιτείται η υποβολή αποδεικτικών μέσων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας καθώς και αποδεικτικά μέσα για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, παρά μόνον η ορθή συμπλήρωση του ΕΕΕΣ της εταιρείας σας. Τα εν λόγω δικαιολογητικά θα υποβληθούν σε μεταγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας»*. Από την εν λόγω επιστολή προκύπτει χωρίς αμφιβολία ότι στο προαποδεικτικό στάδιο απαιτείται η «ορθή» συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, ως τέτοια νοούμενη η σύμφωνη με τη διακήρυξη συμπλήρωση αυτού. Όσον αφορά τα αποδεικτικά μέσα αυτά προσκομίζονται σε μεταγενέστερο στάδιο, ήτοι αυτό της κατακύρωσης. Ο ανωτέρω, ωστόσο, πίνακας (κυριότερων παραδόσεων) ως προς την αναφορά τουλάχιστον των κύριων σημείων αυτού αποτελεί σύμφωνα με τον όρο 2.2.6.1.1. της διακήρυξης υποχρεωτικό περιεχόμενο του ΕΕΕΣ ενώ και το τυχόν συμπληρωματικό αρχείο, για το οποίο, επίσης, θα πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά παραπομπή στο ΕΕΕΣ, επισυνάπτεται ρητώς, κατά τη διακήρυξη (βλ. ανωτέρω) στα δικαιολογητικά συμμετοχής κι, επομένως δεν ανήκει στα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 2.2.9.2 της διακήρυξης που σύμφωνα με το άρθρο 3.2. αυτής προσκομίζονται στο στάδιο της κατακύρωσης, που υποβάλλονται στο φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου» αλλά σε αυτόν με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής». Συνεπώς, εκ των ανωτέρω όρων της διακήρυξης ουδεμία αμφισημία προκύπτει, τα δε περί του αντιθέτου

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ισχυριζόμενα από την αναθέτουσα αρχή και την παρεμβαίνουσα τυγχάνουν αβάσιμα.

65. Επειδή, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου των προσφορών της παρεμβαίνουσας και της εταιρείας ...ΑΕ αμφότερες δεν έχουν ενσωματώσει στο υποβληθέν ΕΕΕΣ τους τον προβλεπόμενο στο άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης πίνακα κυριότερων παραδόσεων ούτε, παρέπεμψαν με το ΕΕΕΣ σε συμπληρωματικό αρχείο pdf σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ανωτέρω άρθρο και στις διευκρινήσεις του (βλ. σκέψη 37). Αντιθέτως, από την επισκόπηση του φακέλου της προσφοράς της προσφεύγουσας προκύπτει ότι αυτή ενσωμάτωσε τον εν λόγω πίνακα συμπληρωμένο στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε. Ως εκ τούτου ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας περί προβολής του λόγου άνευ εννόμου συμφέροντος λόγω της ύπαρξης εν προκειμένω πλημμέλειας και της προσφεύγουσας ως προς την ορθή συμπλήρωση του ΕΕΕΣ δεδομένου ότι αυτή μεν συμπλήρωσε κι ενσωμάτωσε τον Πίνακα στο υποβληθέν ΕΕΕΣ αλλά η συμπλήρωση ήταν εσφαλμένη, αφού τα παρατεθέντα από αυτήν στοιχεία αφορούν αποκλειστικά και μόνο σε παραδόσεις που πραγματοποιήθηκαν εντός του έτους 2018 και όχι των ετών 2015, 2016 και 2017 ως προβλέπει η διακήρυξη, τυγχάνει απορριπτέος. Και τούτο διότι η μη συμπλήρωση του Πίνακα από μέρους της παρεμβαίνουσας, συγκρινόμενος με την πλημμελή συμπλήρωση αυτού από την προσφεύγουσα, ουδόλως συνιστούν από ποιοτικής άποψης την ίδια πλημμέλεια. Άλλωστε, ούτε η παρεμβαίνουσα ούτε άλλος υποψήφιος προσέβαλε επικαίρως την ανωτέρω επικαλούμενη πλημμέλεια της προσφεύγουσας με προδικαστική προσφυγή, ώστε υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προβάλλει παραδεκτώως τον ως άνω ισχυρισμό (βλ. σκέψεις 43-46). Σε κάθε περίπτωση, οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας ότι η προσφορά της προσφεύγουσας θα έπρεπε να απορριφθεί διότι παρουσιάζει πλημμέλειες προβάλλονται απαραδέκτως καθώς, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν.4412/2016, η παρέμβαση ασκείται υπέρ της διατήρησης ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, η οποία, εν προκειμένω, έχει κρίνει ως αποδεκτή την προσφορά της προσφεύγουσας

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

(βλ. και ΑΕΠΠ 67/2019). Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι σχετικά με τον κατάλογο κυριότερων παραδόσεων δεν υφίσταται σχετικό πεδίο στο προσαρμοσμένο υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙΙ της διακήρυξης, ενώ τέτοιο πεδίο υφίσταται το υπόδειγμα της ΕΑΑΔΗΣΥ και τούτο ενισχύει τον ισχυρισμό της περί αμφισημίας των όρων της διακήρυξης, τυγχάνει, ομοίως, απορριπτέος καθώς ερείδεται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης ότι οι συμμετέχοντες οφείλουν να συμπληρώσουν το υπόδειγμα της ΕΑΑΔΗΣΥ ενώ από τη διακήρυξη, που αποτελεί και το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, προκύπτει ρητώς και με σαφήνεια ότι ο υποψήφιος θα πρέπει να επισυνάψει τον επίμαχο κατάλογο στο υποβληθέν από αυτόν ΕΕΕΣ. Στη δε προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τον ίδιο τον όρο 2.2.6. της διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή είχε λάβει υπόψη της την πιθανή δυσχέρεια στην ενσωμάτωση του Πίνακα στο ΕΕΕΣ γι' αυτό και προέβλεψε ρητώς την εναλλακτική δυνατότητα παραπομπής σε ξεχωριστό αρχείο pdf, το οποίο και πάλι θα έπρεπε να επισυναφθεί στα δικαιολογητικά συμμετοχής. Συνεπώς, τόσο η παρεμβαίνουσα όσο και η εταιρεία ...δεν συμπλήρωσαν τον απαιτούμενο Πίνακα κατά παράβαση των όρων της διακήρυξης που έχουν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού και ο οικείος λόγος της προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

66. Επειδή, αναφορικά με τον όγδοο λόγο της προσφυγής, σύμφωνα με τον οποίο τόσο η εταιρεία ...Α.Ε. όσο και η παρεμβαίνουσα δεν έχουν συμπληρώσει το πεδίο του ΕΕΕΣ σχετικά με την περιγραφή του τρόπου διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού, σημειώνονται τα ακόλουθα: Όπως προκύπτει από την επισκόπηση της προσφοράς αμφοτέρων των ως άνω εταιρειών καμία από τις δύο δεν έχει συμπληρώσει το σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ, ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Το ανωτέρω στοιχείο περιλαμβάνεται ως κριτήριο τεχνικής ικανότητας του άρθρου 2.2.6 της διακήρυξης, όπως και στο τυποποιημένο Έντυπο του Εκτελεστικού Κανονισμού 2016/7 στο οποίο παραπέμπει η διακήρυξη (βλ. σκέψη 37). Όπως, ωστόσο προκύπτει νομολογιακά (βλ. σκέψη 41) και έχει κριθεί και από την ΑΕΠΠ, ο ευλόγως ενημερωμένος διοικούμενος που επιθυμεί να

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

συμμετάσχει σε μια διαγωνιστική διαδικασία και να διεκδικήσει την ανάληψη μιας δημόσιας σύμβασης, προφανώς, καταρχήν, αναγιγνώσκει τους οικείους όρους της διακήρυξης, προκειμένου να είναι σε θέση να διαπιστώσει εάν πληροί τις τιθέμενες προϋποθέσεις συμμετοχής και εάν προτίθεται να συμμετάσχει. Επιπροσθέτως, είναι σε θέση να αντιληφθεί την υποχρέωση στα πλαίσια της υποβληθείσας προσφοράς καταρχήν προκαταρκτικής απόδειξης άλλως -και όλως επικουρικώς - σε κάθε περίπτωση απόδειξης των τιθέμενων ελάχιστων προϋποθέσεων συμμετοχής και να υποβάλει σχετική διευκρινιστική ερώτηση εγκαίρως προς την αναθέτουσα αρχή αντιλαμβανόμενος την πλημμέλεια του Παραρτήματος III της οικείας διακήρυξης. Δεδομένης, άλλωστε, και της δυνατότητας ανεύρεσης και συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ του Εκτελεστικού Κανονισμού στο οποίο ρητώς παραπέμπει η διακήρυξη (βλ. σκέψη 37), παραθέτοντας και σχετικό link (βλ. την διακήρυξη), το οποίο είναι πλήρες και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και τις απαιτήσεις της διακήρυξης, προκύπτει ότι ο μέσος επιμελής υποψήφιος θα ήταν σε θέση να διαπιστώσει την πλημμέλεια του ΕΕΕΣ του Παραρτήματος III και -αν όχι να συμπληρώσει το ορθό ως έκανε ο έτερος συμμετέχων- να υποβάλει σχετικό ερώτημα προς την αναθέτουσα αρχή με βάση το άρθρο 67 του Ν. 4412/2016 (βλ. ΑΕΠΠ 836/2018). Συνεπώς, ο οικείος λόγος της προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός, απορριπτομένων των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας περί αμφισημίας των όρων της διακήρυξης.

67. Επειδή, περαιτέρω, αναφορικά με τον ένατο λόγο της προσφυγής που αφορά την μη συμπλήρωση από μέρους της παρεμβαίνουσας του ΕΕΕΣ σχετικά με το τεχνικό προσωπικό που θα χρησιμοποιήσει και ιδίως τους υπεύθυνους για τον έλεγχο της ποιότητας, σημειώνονται τα ακόλουθα: Όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, αυτή δεν έχει συμπληρώσει το προαναφερθέν πεδίο στο υποβληθέν ΕΕΕΣ. Παραταύτα, το σχετικό πεδίο που σημειωτέον δεν έχει συμπληρώσει ούτε η έτερη συμμετέχουσα εταιρεία ...Α.Ε., δεν έχει συμπληρωθεί ούτε στο ΕΕΕΣ που υπέβαλλε με την προσφορά της η προσφεύγουσα εταιρεία και, συνεπώς, ο σχετικός λόγος της

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενο σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα υπό σκ. 45-46.

68. Επειδή, αναφορικά με τον δέκατο λόγο της προσφυγής σύμφωνα με τον οποίο η παρεμβαίνουσα στο κεφάλαιο Α.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΦΟΡΕΑ του υποβληθέντος ΕΕΕΣ και ειδικότερα στο υπό στοιχεία «ε» ερώτημα: «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν; Ναι Όχι Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, να αναφέρετε: διαδικτυακή διεύθυνση, αρχή ή φορέας έκδοσης, επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων» απάντησε αρνητικά και, παραταύτα, η αναθέτουσα αρχή ουδέποτε προέβη σε έλεγχο σχετικά με τη δυνατότητα της ανωτέρω εταιρείας να προσκομίσει τέτοια βεβαίωση ή να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τα ανωτέρω, σημειώνονται τα ακόλουθα: Καταρχήν, αντικείμενο του παραπάνω ερωτήματος δεν είναι η ύπαρξη ή μη ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας υποψηφίου τινός, ζητήματα γύρω από τα οποία στρέφονται οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας, αλλά, η δυνατότητα απόδειξης των ανωτέρω είτε με βεβαίωση που θα προσκομίσει ο ίδιος ο υποψήφιος είτε, κατόπιν σχετικής αδείας του, από την ίδια την αναθέτουσα αρχή με αυτεπάγγελτη έρευνα στην αρμόδια αρχή και ο οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος να την απαντήσει μόνο εφόσον είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο κατά την έννοια του άρθρου 83 του Ν.4412/2016, το οποίο δεν απαιτείται εν προκειμένω (βλ. και ΚΟ 23 ΕΑΑΔΗΣΥ). Περαιτέρω, η ανωτέρω αρνητική απάντηση της παρεμβαίνουσας, ασχέτως του αν αυτή είναι προϊόν παραδρομής ή όχι, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, δεν μπορεί, καταρχήν, να οδηγήσει στον υποχρεωτικό αυτόματο αποκλεισμό της προσφοράς της για λόγους που αφορούν στην ύπαρξη ή μη φορολογικής ενημερότητας ενόψει και του γεγονότος ότι από τη συνολική επισκόπηση του υποβληθέντος ΕΕΕΣ,

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

στο κεφάλαιο Β ΛΟΓΟΙ που σχετίζονται με την μη καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, η παρεμβαίνουσα δίνει σαφή απάντηση (ΟΧΙ) επί των τεθειμένων ερωτημάτων (σελίδες 8-9) ήτοι: «Στο άρθρο 57 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ορίζονται οι ακόλουθοι λόγοι αποκλεισμού. Καταβολή φόρων. Παρέβη ο οικονομικός φορέας τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης; Η απάντησή σας Ναι • Όχι». «Είναι οι πληροφορίες αυτές διαθέσιμες δωρεάν για τις αρχές από τη βάση δεδομένων κράτους μέλους της ΕΕ;Ναι• Όχι». «Καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Παραβίασε ο οικονομικός φορέας τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης; Η απάντησή σας Ναι • Όχι». «Είναι οι πληροφορίες αυτές διαθέσιμες δωρεάν για τις αρχές από τη βάση δεδομένων κράτους μέλους της ΕΕ;Ναι • Όχι». Επομένως, η αναθέτουσα αρχή, εάν είχε αμφιβολίες από το γεγονός ότι η παρεμβαίνουσα απάντησε αρνητικά, και πάντως, εκ του περισσού στην ως άνω ερώτηση του ΕΕΕΣ, όφειλε να ζητήσει από την παρεμβαίνουσα διευκρινίσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν.4412/2016. Άλλωστε, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα πλήττει αποκλειστικά και μόνο την παράλειψη της αναθέτουσας αρχής να διευκρινίσει τα αναφερόμενα στο ΕΕΕΣ (*«Η ως άνω παράλειψη ουδέποτε ελέγχθη ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο κινείται εντός του πλαισίου νομιμότητας η δυνατότητα ή μη της υποψήφιας αναδόχου να προσκομίσει τέτοια βεβαίωση ή να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τα ανωτέρω»*) και με τον επίμαχο λόγο η προσφεύγουσα ουδόλως αιτείται τον αποκλεισμό της παρεμβαίνουσας για τον ανωτέρω λόγο. Στη συγκεκριμένη, λοιπόν, περίπτωση, ενόψει όσων ανωτέρω εκτέθηκαν, η αναθέτουσα αρχή είχε τη δυνατότητα να άρει την ενδεχόμενη ασάφεια καλώντας την σε

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

διευκρινίσεις. Κατόπιν των ανωτέρω, ο σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτός.

69. Επειδή, αναφορικά με τον ενδέκατο λόγο της προσφυγής, σύμφωνα με τον οποίο η παρεμβαίνουσα δεν έχει απαντήσει στο πεδίο σχετικά με τον ειδικό μέσο κύκλο εργασιών του κεφαλαίου «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Β.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ» του ΕΕΕΣ, σημειώνεται ότι η διακήρυξη, στους επιμέρους όρους αυτής που αφορούν τα κριτήρια επιλογής και ειδικότερα την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των υποψηφίων (βλ. το άρθρο 2.2.5 της διακήρυξης), δεν απαιτεί ως κριτήριο αυτής τον ειδικό μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή δεν δύναται να αποκλείσει την παρεμβαίνουσα λόγω της μη συμπλήρωσης πεδίου του ΕΕΕΣ, που αφορά σε στοιχεία που δεν συνδέονται με όρους της διακήρυξης, παρά τα περί αντιθέτου προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα. Συνεπώς, ο σχετικός λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος, ενώ θα πρέπει να γίνουν αντίθετα δεκτοί της παρεμβαίνουσας.

70. Επειδή, σύμφωνα με τον δωδέκατο λόγο της προσφυγής σύμφωνα με τον οποίο η παρεμβαίνουσα δεν έχει συμπληρώσει το ΕΕΕΣ στο πεδίο σχετικά με τα μέτρα περιβαλλοντικής διαχείρισης του κεφαλαίου «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Γ.ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ», σημειώνονται τα ακόλουθα: Όπως προκύπτει από την επισκόπηση της προσφοράς της προσφεύγουσας ούτε η ίδια έχει συμπληρώσει το εν λόγω πεδίο κι, επομένως, ο παρών λόγος της προσφυγής προβάλλεται απαραδέκτως ως άνευ εννόμου συμφέροντος, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα υπό σκ. 45-46. Συνεπώς ο παρών λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος ως απαράδεκτος.

71.Επειδή, αναφορικά με τον δέκατο τρίτο λόγο της προσφυγής σύμφωνα με τον οποίο η παρεμβαίνουσα στο παρόν στάδιο του διαγωνισμού υπέβαλλε μόνο το ΕΕΕΣ και κανένα άλλο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σημειώνονται τα ακόλουθα: Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τη συνδυαστική εφαρμογή των άρθρων 2.2.9.1 και 2.4.2.2.1 της διακήρυξης, με το άρθρο

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

2.2.9.2.1 αυτής δεν προβλέπεται η κατάθεση των αποδεικτικών μέσων κατά την υποβολή των δικαιολογητικών συμμετοχής (1^ο στάδιο του διαγωνισμού ως αναφέρει η προσφεύγουσα στην προσφυγή της), που αποτελεί στάδιο προαπόδειξης με εξαίρεση τον προβλεπόμενο στον όρο 2.2.6.της διακήρυξης κατάλογο προηγούμενων εργασιών. Ως εκ τούτου, η παρεμβαίνουσα δεν ήταν υποχρεωμένη να υποβάλει με την προσφορά της κανένα από τα έγγραφα που αναφέρει η προσφεύγουσα προς απόδειξη πλήρωσης από μέρους της των απαιτούμενων κριτηρίων επιλογής και, συνεπώς, ο σχετικός λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος.

72. Επειδή, σύμφωνα με τον δέκατο τέταρτο λόγο της προσφυγής σύμφωνα με τον οποίο η προσφορά της παρεμβαίνουσας εταιρείας είναι ασυνήθιστα χαμηλή λαμβανομένου υπόψη, αφενός μεν του προσφερόμενου Service fee 0,01 ευρώ κι, αφετέρου των προσφερόμενων στο πλαίσιο των Κ4 και Κ6 κριτηρίων και σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να ζητήσει διευκρινήσεις, σημειώνονται τα ακόλουθα: Όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της υπόθεσης τόσο η οικονομική προσφορά (service fee) της παρεμβαίνουσας όσο και της προσφεύγουσας ανέρχονται σε 0,01 Ευρώ. Παραταύτα, ο παρών λόγος της προσφυγής με τον οποίο η ανωτέρω προσφορά της παρεμβαίνουσας βάλλεται ως ασυνήθιστα χαμηλή θεωρείται ως παραδεκτά, μετ' εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος, παρά τα αντιθέτου ισχυριζόμενα από την παρεμβαίνουσα καθώς και την αναθέτουσα αρχή, κι, εξετάζεται στην ουσία του καθώς συναρτάται/συσχετίζεται με τα προσφερόμενα, συγκεκριμένα, βάσει των απαιτήσεων των κριτηρίων αξιολόγησης Κ4 (όροι παράδοσης, όπως η ημερομηνία παράδοσης, η διαδικασία και η προθεσμία παράδοσης ή η προθεσμία ολοκλήρωσης ή περαίωσης) και Κ6 (πληρότητα - επάρκεια του καθορισμού των παρεχομένων υπηρεσιών και τεκμηρίωση της διασφάλισης εφαρμοσιμότητας των λύσεων που προτείνονται ως προς τον έλεγχο των τιμών των προσφερόμενων εισιτηρίων), σε συνάρτηση με τα οποία, επομένως, η προσφορά πλήττεται ως ασυνήθιστα χαμηλή. Με άλλα λόγια, δεδομένου ότι σύμφωνα με τη διακήρυξη πλέον συμφέρουσα από οικονομική

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει το μικρότερο λόγο της συγκριτικής τιμής της προσφοράς (service fee) προς τη βαθμολογία της (U), η οποία υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο : $U = \sigma 1XK1 + \sigma 2XK2 + \sigma 3XK3 + \sigma 4XK4 + \sigma 5XK5 + \sigma 6XK6$, ήτοι καθορίζεται με βάση τα προσφερόμενα στα εκάστοτε κριτήρια (βλ. σκέψη 37), η διαμόρφωση της τελικής τιμής προσφοράς στην περίπτωση της προσφεύγουσας από την μία και της παρεμβαίνουσας από την άλλη καθορίστηκε, μεταξύ άλλων, και από όσα προσέφερε η καθεμία στα επιμέρους Κ4 και Κ6 κριτήρια, τα οποία, όπως προκύπτει από τον φάκελο των επιμέρους προσφορών δεν ταυτίζονται.

73. Επειδή, οι σχετικές αιτιάσεις της προσφεύγουσας περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς της παρεμβαίνουσας ερειδόμενες στην προσφορά από την παρεμβαίνουσα δωρεάν τρίτης βαλίτσας σε ποσοστό 5%, την πλήρη ακύρωση του εισιτηρίου σε ποσοστό 10%, την πλήρη ακύρωση του εισιτηρίου σε ποσοστό 10% έως και 24 ώρες πριν την πτήση και την δυνατότητα αλλαγής ονόματος, κατ' αρχήν, τυγχάνουν αόριστες και αναπόδεικτες αφού η προσφεύγουσα περιορίζεται στην γενική και αόριστη επίκληση κανονισμών και τακτικών των αεροπορικών εταιρειών, χωρίς, όμως, να διατυπώνει στην προσφυγή της συγκεκριμένα στοιχεία ούτε επικαλείται και προσκομίζει σχετικά αποδεικτικά έγγραφα. Το ίδιο ισχύει και για την διαπίστωση της ότι οι επιπλέον παροχές θα καλύπτονται εξ ιδίων από την παρεμβαίνουσα, η οποία προβάλλει παντελώς αυθαίρετη καθώς ουδόλως τεκμηριώνεται και αποδεικνύεται με στοιχεία.

74.Επειδή, εν προκειμένω η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται με τις απόψεις της ότι η ανωτέρω προσφορά δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή, ισχυρισμό τον οποίο τεκμηριώνει με συγκεκριμένο τρόπο και με την παράθεση απτών στοιχείων. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της παραθέτει σειρά από συμβάσεις που έχει ήδη εκτελέσει ή αυτή τη στιγμή εκτελούνται και στις οποίες το κόστος παροχής είναι μηδενικό, τούτου αποδεικνύοντας ότι η οικονομική προσφορά του τέλους εξυπηρέτησης («service fee») ύψους 0,01 €, δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή τιμή, καθώς έχει να κάνει με το σύνολο των υπολοίπων στοιχείων εκάστης προσφοράς

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

που αναφέρονται στην συνεργασία έκαστου συμμετέχοντος με τις αερογραμμές και με τα περιπτωσιολογικά στοιχεία της συγκεκριμένης κατάστασης και τις τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις της διακήρυξης. Ειδικότερα, αναφέρει τα ακόλουθα: «κατά το παρελθόν έχουν συναφθεί οι παρακάτω συμβάσεις παροχής υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς από Ελλάδα προς νήσο Κύπρο με μηδενικά τέλη: 1/ Έτος 2018 α/ Εταιρεία Γελασάκης Ναυτική Τουριστική Ξενοδοχειακή ΑΕ: Ανέλαβε ως ανάδοχος, κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας την παροχή υπηρεσιών / εκτέλεση τεσσάρων (4) συμβάσεων με τέλος εξυπηρέτησης («service fee»): μηδέν β/ Εταιρεία GS Travel: Ανέλαβε ως ανάδοχος, κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, την παροχή υπηρεσιών / εκτέλεση μιας (1) σύμβασης με τέλος εξυπηρέτησης («service fee»): μηδέν. γ/ Σε διαγωνιστικές διαδικασίες που υλοποιήθηκαν εντός του ημερολογιακού έτους 2018, το εύρος τιμών παρεχόμενων υπηρεσιών («service fee»), πλην των προαναφερθέντων μηδενικών τιμών, κυμάνθηκε από 0,01 € έως και 1,1 €. 2/ Έτος 2019 α/ Εταιρεία Γελασάκης Ναυτική Τουριστική Ξενοδοχειακή ΑΕ: Ανέλαβε ως ανάδοχος, κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, την παροχή υπηρεσιών / εκτέλεση μιας (1) σύμβασης με τέλος εξυπηρέτησης («service fee»): μηδέν. β/ Σε διαγωνιστικές διαδικασίες που υλοποιήθηκαν εντός του ημερολογιακού έτους 2019 μέχρι σήμερα, το εύρος τιμών παρεχόμενων υπηρεσιών («service fee»), πλην των προαναφερθέντων μηδενικών τιμών, κυμάνθηκε από 0,23 € έως και 0,4 €». Συνεπώς, επαρκώς και πλήρως αιτιολογημένα η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της έκρινε ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Σε κάθε περίπτωση, εν προκειμένω που, αφενός μεν η αναθέτουσα αρχή τεκμηριωμένα κρίνει ότι εν προκειμένω δεν υπάρχει περίπτωση ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, αφετέρου δε ούτε η προσφεύγουσα με την προσφυγή της ή ακόμα και με προηγούμενη ενέργεια της, ούτε, άλλωστε, και η έτερη συμμετέχουσα εταιρεία, επικαλέστηκε συγκεκριμένα στοιχεία ικανά να δημιουργήσουν εύλογη έστω αμφιβολία σχετικά με το εν θέματι ζήτημα που θα υποχρέωναν την αναθέτουσα αρχή να ζητήσει διευκρινήσεις από την παρεμβαίνουσα εταιρεία (βλ. σκέψεις 53-55), η

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

αναθέτουσα αρχή έχει κάνει καλή χρήση της διακριτικής ευχέρειας που της δίνει ο Νόμος(βλ. σκέψη 55). Συνεπώς, ο παρών λόγος της προσφυγής πρέπει ν' απορριφθεί προεχόντως ως αόριστος και αναπτόδεικτος και σε κάθε περίπτωση ως αβάσιμος.

75. Επειδή, σύμφωνα με τον δέκατο πέμπτο λόγο της προσφυγής περί αοριστίας, έλλειψης νόμιμης αιτιολογίας και αδιαφάνειας σχετικά με τη βαθμολόγηση των υποψηφίων λεκτέα τα ακόλουθα: Η βαθμολόγηση των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων στα επιμέρους Κ1-Κ6 κριτήρια έχει ως εξής:

	ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑ	ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΥΣΑ	...Α.Ε.
Κ1	105	110	110
Κ2	100,333333	103,7500	102,7500
Κ3	102,500	100	102,500
Κ4	102, 142857	111,428571	105,714286
Κ5	110	105,714286	100
Κ6	100	110	100

Η συνολική βαθμολογία της προσφεύγουσας είναι 619,97612, της παρεμβαίνουσας είναι 640,892857 και της εταιρείας ...Α.Ε. 620,964286. Κατόπιν των ανωτέρω και σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 2.3.2.4. και 2.3.2.6 της διακήρυξης (βλ. σκέψη 37) παραδεκτά και με έννομο συμφέρον προβάλλεται ο παρών λόγος, σε αντίθεση με τα υποστηριζόμενα από την παρεμβαίνουσα περί ελλείψεως εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας να προβάλλει λόγους που αφορούν τη βαθμολόγησή της στα Κ3 και Κ5 κριτήρια, όπου έχει λάβει μεγαλύτερη βαθμολογία και από τις δύο ανωτέρω εταιρείες.

76. Επειδή, περαιτέρω, όπως προκύπτει από τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής στο «Πρακτικό Αξιολόγησης», που εγκρίθηκε με την προσβαλλομένη, δεν ενσωματώθηκε η λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά υποκριτήριο (υποδιαιρέσεις των κριτηρίων), καθόσον κρίθηκε ότι αποτελούσε υποβοηθητικό έγγραφο της αρμόδιας Επιτροπής Διενέργειας / Αξιολόγησης

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

και για πρώτη φορά επισυνάπτεται στις απόψεις της, παρά το γεγονός ότι στη διακήρυξη και, συγκεκριμένα, στην υποσημείωση αρ.34 του άρθρου 2.3.3. προβλέπεται ότι: *«Η βαθμολόγηση πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει υποχρεωτικά, εκτός από τη βαθμολογία, και την λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά κριτήριο»*. Παραταύτα, το εν λόγω έγγραφο, που εμπεριέχει την λεκτική διατύπωση και επισυνάπτεται στις απόψεις, συνιστά συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης και νομίμως λαμβάνεται υπόψη για την εξέταση της ουσιαστικής βασιμότητας του παρόντος λόγου

77. Επειδή η διακήρυξη στα άρθρ. 2.3.1. παραθέτει τα κριτήρια ανάθεσης (Κ1 έως Κ6) περιγράφοντας το περιεχόμενο του κάθε κριτηρίου και το συντελεστή βαρύτητάς του. Περαιτέρω, η διακήρυξη στο άρθρο 2.3.2. «βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών» προσδιορίζει τον τρόπο βαθμολόγησης του κάθε κριτηρίου και παραθέτει τον τύπο υπολογισμού με τον οποίο θα προκύψει η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Στην παράγραφο 8 του Παραρτήματος Α της διακήρυξης καθορίζεται ο σχετικός μαθηματικός τύπος για τη βαθμολόγηση [$X' = 100 + 20 * (X - X_{\min}) / (X_{\max} - X_{\min})$]. Από το μέσο όρο των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του παραπάνω τύπου σε κάθε υποκριτήριο, προκύπτει η βαθμολογία του κάθε κριτηρίου. Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς (U), προκύπτει από την βαθμολογία του κάθε κριτηρίου πολλαπλασιαζόμενη με τον αντίστοιχο συντελεστή, κατ' εφαρμογή του τύπου $U = \sigma_1 X K_1 + \sigma_2 X K_2 + \sigma_3 X K_3 + \sigma_4 X K_4 + \sigma_5 X K_5 + \sigma_6 X K_6$. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά προκύπτει από τον τύπο ΣΠΤ = τιμή προσφοράς «service fee»/ Βαθμολογία(U). Για την βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης στην παρ. 2.3.2.1. ορίζεται ότι: *«κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου»*.

78. Επειδή, σύμφωνα με τον ανωτέρω παρατιθέμενο όρο της διακήρυξης στο άρθρο 2.3.2.1. η βαθμολόγηση κυμαίνεται από 100 βαθμούς

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών και αυξάνεται μέχρι 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. Κατά τη νομολογία (βλ. σκέψη 57) η κρίση ότι η τεχνική προσφορά ως προς το κριτήριο ότι καλύπτει ακριβώς τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές οπότε βαθμολογείται με 100, δεν χρειάζεται ειδικότερη αιτιολόγηση. Περαιτέρω, στα έγγραφα της επιτροπής του διαγωνισμού, για τον κάθε προσφέροντα, με την βαθμολογία που έκαστος εξ αυτών έλαβε σε κάθε κριτήριο, περιέχεται λεκτική αποτύπωση της κρίσης με την οποία οδηγήθηκε στην συγκεκριμένη βαθμολόγηση και παρατίθενται αναλυτικά υπό τον τίτλο που ελήφθησαν υπόψη για την βαθμολόγησή τους σε κάθε κριτήριο και υποκριτήριο.

79.Επειδή, ειδικότερα, σε ό,τι αφορά το Κ1 Κριτήριο η ποιοτική και ποσοτική διαφορά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας σε σχέση με της προσφεύγουσας, όπως διαφαίνεται από τη λεκτική διατύπωση της αιτιολόγησης αυτής αλλά και από την αναλυτική βαθμολόγηση των υποκριτηρίων (όπως αναφέρονται στον επισυναπτόμενο Πίνακα) και τα στοιχεία του φακέλου των προσφορών συνίσταται στα ακόλουθα: α) Στην εγκατάσταση του συστήματος πεδίου αναφοράς σε όσους φορείς τερματικά απαιτήσει η αναθέτουσα αρχή, όπως αναλυτικά παρατίθεται στην παρ. 4.1.1. και 4.1.2. της προσφοράς της. β) Το σύστημα/πεδίο θα φέρει τον τίτλο ειδική πλατφόρμα Διαχείρισης Εισιτηρίων ΕΠΔΕ με την δυνατότητα ελέγχου εκδόσεως εισιτηρίων ομαδικών και ατομικών μετακινήσεων (βλ. το στοιχείο 4.1.3.της προσφοράς και περ. 4.1.5. στο ανωτέρω (Φ600/163/64/415038/1358/13-719 έγγραφο). Σχετικά με την προσφερόμενη δυνατότητα εγκατάστασης ταξιδιωτικού συμβούλου από την προσφεύγουσα, συνεκτιμήθηκε *στο μέτρο όμως που αναλογεί*, όπως ειδικά αιτιολογεί η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της, και έλαβε την βαθμολογία που αντιστοιχεί στην υπερκάλυψη της απαίτησης (4.1.1.) με την μέγιστη βαθμολογία 120, όπως αναγράφεται στον επισυναπτόμενο στις απόψεις Πίνακα. Επίσης, η εταιρεία ...Α.Ε. υπέβαλε προσφορά για εγκατάσταση σε όσα τερματικά επιθυμεί η αναθέτουσα αρχή (4.1.1.). Ακόμη, σχετικά με το 4.1.3. υποκριτήριο

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

υπέβαλε προσφορά με συγκεκριμένη παραπομπή. Περαιτέρω, αναφορικά με το Κ2 Κριτήριο, η ποιοτική και ποσοτική διαφορά της παρεμβαίνουσας σε σχέση με της προσφεύγουσας, όπως διαφαίνεται από τη λεκτική διατύπωση της αιτιολόγησης αυτής, αλλά και από την αναλυτική βαθμολόγηση των υποκριτηρίων (4.2.4.) και τα στοιχεία του φακέλου των προσφορών, συνίσταται στην απόδειξη 15ετούς εμπειρίας στο συγκεκριμένο τομέα υπηρεσιών και ειδικότερα στην ατομική και ομαδική μεταφορά οπλιτών από και προς την Κύπρο, σε σχέση με την διετή εμπειρία της προσφεύγουσας (από κατάλογο κυριότερων υπηρεσιών), καθώς και στη διάθεση εκπαιδευμένου και έμπειρου προσωπικού δύο (2) ατόμων. Επίσης, η εταιρεία ...στο ίδιο υποκριτήριο υπέβαλε προσφορά με συγκεκριμένη παραπομπή, που αξιολογήθηκε ειδικά και εμπειριστατωμένα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον πίνακα. Από τον έλεγχο των δηλωθέντων και των προσκομισθέντων στοιχείων της τεχνικής προσφοράς της εταιρείας, αξιολογείται ότι υπερκαλύπτεται η συγκεκριμένη απαίτηση της Υπηρεσίας, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, σύμφωνα με τη λεκτική διατύπωση της Επιτροπής. Αναφορικά με το Κ3 Κριτήριο η βαθμολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας υπολείπεται κατά 2,500 βαθμούς της προσφοράς της προσφεύγουσας (100-102,50). Ομοίως, κατά 2,500 βαθμούς υπολείπεται και η προσφορά της εταιρείας ...Α.Ε. Η βαθμολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και της ...Α.Ε. στο υπό κρίση κριτήριο είναι επαρκώς αιτιολογημένη και δεν τίθεται ζήτημα απόρριψης τους γιατί από τα προσφερόμενα στοιχεία καλύπτουν πλήρως την ελάχιστη ποιοτικά αποδεκτή λύση και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης στο κριτήριο αυτό.

Αναφορικά με το Κ4 Κριτήριο, η ποιοτική και ποσοτική διαφορά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας σε σχέση με της προσφεύγουσας, όπως διαφαίνεται από τη λεκτική διατύπωση της αιτιολόγησης αυτής αλλά και από την αναλυτική βαθμολόγηση των υποκριτηρίων και τα στοιχεία του φακέλου των προσφορών συνίσταται στα ακόλουθα: α) Στην προσκόμιση ISO 22301 Τεκμηρίωση επιχειρησιακής συνέχειας. β) Ακύρωση εισιτηρίων 24 ώρες πριν την πτήση, χωρίς οικονομική επιβάρυνση. γ) Αλλαγή ονόματος 24 ώρες πριν

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

την πτήση, χωρίς οικονομική επιβάρυνση. δ) Παροχή μεγάλου αριθμού επιπρόσθετων υπηρεσιών / διευκολύνσεων, όπως αποτυπώνονται στην προσφορά, συγκριτικά με της προσφεύγουσας. Επίσης, η ...Α.Ε. υπερέχει στην τεκμηρίωση της επιχειρησιακής συνέχειας και στην έκδοση/αλλαγή εισιτηρίων 1,5 ώρα πριν την πτήση αντί 2 της προσφεύγουσας. Κατά τα λοιπά τα αναφερόμενα στην προσφυγή περί υπεροχής της σε άλλα σημεία της προσφοράς και συγκεκριμένα σε σχέση με τα 4.4.1, 4.4. υποκριτήρια προκύπτει ότι πράγματι έχει υπερβαθμολογηθεί σε σχέση με τις λοιπές συμμετέχουσες, επίσης, με πλήρη και σαφή αιτιολογία. Στο Κ5 Κριτήριο η βαθμολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας υπολείπεται κατά 5 περίπου βαθμούς της προσφοράς της προσφεύγουσας (104,714286-110). Παρομοίως και η βαθμολόγηση της προσφοράς της εταιρείας ...Α.Ε. (100) υπολείπεται κατά 10 βαθμούς αυτής της προσφεύγουσας. Η ανωτέρω βαθμολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας είναι αιτιολογημένη γιατί περιλαμβάνει στοιχεία τόσο για τις ατομικές καλύψεις απαιτήσεων σε ελάχιστο ποσοστό 90% όσο και για τις περιπτώσεις που θα απαιτηθεί μεταφορά επιπλέον αποσκευών ή υλικών. Όσον αφορά την προσφορά της ...Α.Ε. (100), σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα δεν χρήζει περαιτέρω αιτιολογίας (βλ. σκέψη 57). Συνεπώς, η βαθμολόγησή τους στο εν λόγω Κριτήριο είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Στο Κ6 Κριτήριο η ποιοτική και ποσοτική διαφορά της παρεμβαίνουσας σε σχέση με της προσφεύγουσας, όπως διαφαίνεται από τη λεκτική διατύπωση της αιτιολόγησης αυτής αλλά και από την αναλυτική βαθμολόγηση των υποκριτηρίων και τα στοιχεία του φακέλου των προσφορών, συνίσταται στα ακόλουθα: α) Μεταφορά τρίτης αποσκευής σε ποσοστό 5% χωρίς επιπρόσθετη χρέωση. β) Μεταφορά επιπλέον αποσκευών, εάν απαιτηθεί σε ποσοστό 10% χωρίς επιπρόσθετη χρέωση. γ) Πρώτη τροποποιητική ακύρωση εισιτηρίου, σε ποσοστό 10%, χωρίς χρέωση, ομοίως και η πρώτη τροποποιητική αλλαγή σε πτήσεις και η πρώτη τροποποιητική αλλαγή ονόματος Οι τροποποιήσεις της ανωτέρω παραγράφου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10% θα επιβαρύνονται μόνο με το κόστος επανέκδοσης βάση της τιμολογιακής πολιτικής της αερογραμμής, χωρίς

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

επιβάρυνση από τον εν λόγω οικονομικό φορέα. Όσον αφορά την προσφορά της ...Α.Ε. (100), σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα δεν χρήζει περαιτέρω αιτιολογίας (βλ. σκέψη 57). Κατόπιν των ανωτέρω, ο παρών λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτός.

80. Επειδή, αναφορικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας στον δέκατο έκτο λόγο της προσφυγής ότι: *«παρανόμως η αναθέτουσα αρχή δεν προσκόμισε δηλώσεις μη ύπαρξης συμφερόντων των μελών της επιτροπής δεδομένης και της άνισης μεταχείρισης, όπως φαίνεται να προέκυψε από τις βαθμολογικές αποκλίσεις των υποψηφίων»*, σημειώνονται τα ακόλουθα: Στην υπό κρίση περίπτωση η προσφεύγουσα όλως αορίστως επικαλείται την μη ύπαρξη δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων χωρίς όμως να τεκμηριώνει την αναγκαιότητα και υποχρεωτικότητα προσκόμισης της εν λόγω δήλωσης κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 24 παρ.5 του Ν.4412/2016. Ούτε, όμως, αναφέρεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν έστω ενδεχόμενη περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων και τα οποία θα υποχρέωναν την αναθέτουσα αρχή να λάβει σχετικά μέτρα. Πλέον συγκεκριμένα, κατά πάγια αρχή του ενωσιακού δικαίου, ως προϋπόθεση του αποτελεσματικού και υγιούς ανταγωνισμού, απαιτείται το σύνολο των μετέχοντων να διαθέτουν ίσες ευκαιρίες σε κάθε στάδιο κάθε διαγωνισμού. Οι αναθέτουσες αρχές, συνεπώς, έχουν σαφή υποχρέωση αποφυγής και πρόληψης συνθηκών σύγκρουσης συμφερόντων, με αποτέλεσμα αν λάβει χώρα τέτοια αποκάλυψη σύγκρουσης σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, να απαιτείται επέμβασή τους με κάθε επιμέλεια και προσοχή. Η παραπάνω υποχρέωση απορρέει από το άρθρ.24 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, που ενσωματώθηκε στο Εθνικό δίκαιο με το αρθρ.24 Ν.4412/16, το οποίο συμπληρώνεται κατ'αρθρ.57 παρ.4 περ.ε' της ως άνω Οδηγίας, η οποία ενσωματώθηκε με το αρθρ.73 παρ.4 περ.δ' Ν.4412/16 και πλέον ιδρύει σαφή εντολή στις αναθέτουσες περί εντοπισμού, ελέγχου και αντιμετώπισης σύγκρουσης συμφερόντων. Περαιτέρω, ο οικονομικός φορέας που θεωρεί ότι ενδέχεται να βλάφθηκε δεν φέρει το βάρος της απόδειξης περί συνδρομής των συνθηκών σύγκρουσης, εφόσον προσκομίζει αντικειμενικά στοιχεία που

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

δημιουργούν αμφιβολίες ή προκύπτουν πασιδήλως από αδιαμφισβήτητα στοιχεία που είναι σε γνώση της αναθέτουσας (ΔΕΕ C-518/13, T-160/03). Τα ως άνω προσκομισθέντα αντικειμενικά στοιχεία και μόνο μπορούν να ενεργοποιήσουν διαδικασία εμπειριστατωμένου ελέγχου από την αναθέτουσα αρχή, η οποία δρα προληπτικά, προς όφελος της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης. Κατόπιν των ανωτέρω, στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν προέκυψε ότι απαιτείται η υποβολή δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων και, περαιτέρω, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε, ούτε προσκομίζει κάποιο σχετικό αντικειμενικό στοιχείο, περί δήθεν σύγκρουσης συμφερόντων των μελών της Επιτροπής του διαγωνισμού. Υπό το ανωτέρω πρίσμα ο παρών λόγος είναι απορριπτέος πρωτίστως ως αόριστος και, σε κάθε περίπτωση, ως αβάσιμος γιατί δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του νόμου.

81. Επειδή, σχετικά με τον δέκατο έβδομο λόγο της προσφυγής ότι παρανόμως η αναθέτουσα αρχή δεν τήρησε και, κατ'επέκταση, δεν κοινοποίησε πρακτικό κατά την ανάθεση της σύμβασης σε προσωρινό ανάδοχο σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 105 του Ν.4412/2016, αναφέρονται τα κάτωθι: Καταρχήν, ο παρών λόγος της προσφυγής ερείδεται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης ότι η διαδικασία ευρίσκεται στο στάδιο της κατακύρωσης. Εν προκειμένω, όμως, δεν τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 105 του Ν.4412/2016 που επικαλείται η προσφεύγουσα καθώς δεν έχει εκδοθεί κατακυρωτική απόφαση αλλά ο διαγωνισμός βρίσκεται στην 10η φάση της διαδικασίας (βλ. σκέψη 37), ήτοι προ της εκδόσεως κατακυρωτικής απόφασης. Περαιτέρω, όπως με σαφήνεια προκύπτει από τις διατάξεις της διοικητικής νομοθεσίας, τα διοικητικά όργανα μπορεί να είναι συλλογικά ή μονοπρόσωπα, ενώ σύνταξη πρακτικού απαιτείται για τις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων, είτε αυτά συνεδριάζουν για να γνωμοδοτήσουν είτε για να ασκήσουν αποφασιστική αρμοδιότητα (βλ. τα άρθρα 100, 221 του Ν.4412/2016, 15 του ΚΔΔ/σίας (βλ. σκέψη 29,30). Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την ίδια την προσβαλλομένη και τον φάκελο της υπόθεσης, αυτή εκδόθηκε στηριζόμενη στα μνημονευόμενα επ'αυτής από 25 -02-2019 16-04-2019, 12-06-2019 και 08-08-2019 πρακτικά

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

ελέγχου δικαιολογητικών εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αρχικών τεχνικών και οικονομικών προσφορών, αντικειμένων διαπραγμάτευσης, και τελικών τεχνικών και οικονομικών προσφορών αντίστοιχα, των αρμόδιων επιτροπών, κάτι που, άλλωστε, δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα. Πλην, όμως, για τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης δεν τηρήθηκε πρακτικό και τούτο διότι δεν πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση, αφού μοναδικό αποφαινόμενο όργανο είναι ο Διοικητής ..., που υπογράφει την προσβαλλόμενη, κάτι που, επίσης δεν προσβάλλει ούτε αμφισβητεί η προσφεύγουσα ούτε, άλλωστε αποδεικνύει κάτι διαφορετικό. Τούτο δε προκύπτει και από το με αριθμ. Φ.900/43/417108 Σ.1949/18-09-2019 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής που εκδόθηκε σε απάντηση ερωτήματος της προσφεύγουσας: «[...] δεν υφίσταται πρακτικό συνεδρίασης για την έκδοση απόφασης καθόσον δε λαμβάνει χώρα σχετική συνεδρίαση[...]».

82. Επειδή, αναφορικά με τον δέκατο όγδοο λόγο της προσφυγής σύμφωνα με τον οποίο: *«σε κανένα σημείο του Πρακτικού και της Απόφασης δεν αναφέρει η αναθέτουσα αρχή τον τρόπο με τον οποίο εξήχθησαν οι βαθμολογίες, ποιοι παράγοντες των προσφορών ημών και των λοιπών υποψηφίων λειτούργησαν καταλυτικά και ποιος ήταν ο συντελεστής βαρύτητας σε κάθε κατηγορία για τη βαθμολόγηση με μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό υποψηφίων με τα ίδια προσόντα. Το γεγονός αυτό καθιστά την απόφαση αναίτιολόγητη ενώ αντίκειται και στην αρχή της διαφάνειας[...]»*, είναι απολύτως συναφής με τον ήδη εξετασθέντα δέκατο πέμπτο λόγο της προσφυγής και, ως εκ τούτου, παρέλκει η εξέταση του.

83. Επειδή γίνεται δεκτή η εισήγηση.

84. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προσφυγή θα πρέπει να γίνει δεκτή, σύμφωνα με το σκεπτικό.

85. Επειδή, η παρέμβαση θα πρέπει να απορριφθεί.

86. Επειδή, ύστερα από τη σκέψη 84 πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός απόφασης: 1281 / 2019

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. Φ.600.163/85/416902/Σ.1895/06-09-2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του παραβόλου ποσού δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ με κωδικό ηλεκτρονικού παραβόλου

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2019 και εκδόθηκε την 14 Νοεμβρίου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΥΛΑ-ΜΑΡΙΑ
ΔΡΑΚΟΝΤΑΕΙΔΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΠΙΣΜΙΡΗ**